

11. 12. 1929
8 Cod. Ms. 375. 8.
Inclus.

Ms
~~2~~
V
45

150 Nitru.

Circa 13

Z259 (Schmidt 74v)

Biblioth. Acad. Ins. p. 1.

Optimæ
REGULÆ
Trium Magistrorum Super
Musicam

M. Joannis,
M. Guidonis,
M. Bernonis.

Cor

* gerlani fragmata gerlat Tom II
De natis pg 277

scinde gerlat I pg 347.

Six nolas fac et accipe pond' q[uo]d c[on]sumis. q[uo]d h[ab]et sit. **L**e[n]t accipere de tota
temp[or]i. q[uo]d p[re]ce facit. **T**he[re]t ergo dec[re]ta est octaua p[re]ce facit. q[uo]d non habet
temp[or]i. dec[re]ta est. q[uo]d ei reia p[re]ce facit. q[uo]d sedates est omnis d[omi]n[u]s m[u]lti p[er]
mittit. dec[re]ta est. q[uo]d octaua p[re]ce. q[uo]d tota. q[uo]d ei medietate p[re]ce facit. Accipere
totam p[re]ce. q[uo]d ei octaua p[re]ce facit. decipere totam p[re]ce. q[uo]d ei reia p[re]ce facit. decipere totam
p[re]ce. q[uo]d ei octaua p[re]ce facit. dec[re]ta est. q[uo]d ei reia p[re]ce facit. decipere totam
p[re]ce. q[uo]d ei octaua p[re]ce facit. dec[re]ta est. q[uo]d ei reia p[re]ce facit. decipere totam
p[re]ce. octaua p[re]ce facit. decipere totam p[re]ce. legendo.

Prin. quarti secundum ab. sedis ab. Terci quinto octavo
ab. septimi ab. Quib; multas parte excedit enim certos s; obser-
uand e; qui diap; diatis ut a dissimilata vocu n eod oratione inuenientur
mostcordo quo y mmono cordo s; sic morganis hā ineritentia apa-
ri patre ipat. i. a. finiunt in ipateipat. i. s. supma dux etia q; si
nemē libet. hā primū et autē ut seiam' cerdā tende s; Tonos g in
uestigare de genis meist locis o eto corai qui y pmonocido s; in
longiori tñ parte qua de ex. sum pone n y breuitate simistrorsu
primū et quartū et lectum tonū nulla corda qrem' cui f' lnta p
posita e; sed in l. tenui' quintū y octauū ma. septimū in h. vbi
mu sinistrorsu corda q; breuissima e; cu sōda p longissimā dex-
trorsam tangem'. hā mutaq; manu mostcordo y exutraq;
parte cantandum est. Primū aut̄ diligenter canteq; inspi eten d' est.
ut corde sedis tonos y semitonia tensa sunt. Et artissime p oce
potius nullis att Ing' d' Am. y aceedens et a dissimilata voce in
censu repiem'. Qd u longissimā cu breuissima n tangimus loca
e; quilla ecuq; pte pfinemū y rassimile tangenda ē. scd illa oc-
tauo loco iordat cum ultima y breuissima atq; pris Terci

Quarta cū tercia. quinta cū quarta. Et cū q. & cū s. & cū r. sic in
descensu hinc ascesu. Quare in superioribus cordis mocto cordo aut
descripte sunt quā infelix es nulla alia iō e n̄ qd alieno ces sum.

Ladmetiend exomatiū gen' medior. & coloratū. Sume in quo. 1. 4 ret
cordo diatoni pñis acutissimū tonū & in in duo diuide sic: ter-
nū insequenter tēnū maiore utras tria semitonii. acto signo
plectere & duos solis semitoniam extera cordo linea. iustingue
hoc sunt tercida. **A**dmetiendū e B. S. C. & D. T. E.
narmonicū & optime coartau ī gen' E. S. F. T. G. T. A.
Duos gaudios diatoni pñis u. scō h. s. c. t. a. t. e.
plectere & sequitū semito. e. s. f. t. g. t. a
equa facta linea distingue uici h. s. e. t. a. t. e
obus tercidis diatoni ei pñis? metire. Sic & diatoni
cū u. tonos & tonos. semit. exomatiū pñ semitonii &
semitonii trihemitonii in 4 posm. enarmonic pñ esin
diesin & diatonū ingredere ex ali.

Ex Bibliotheca Acad. boic.

a.7.usq; ad g. que
dūr p̄f gūtātē sonū.

Hic sunt omnes uoces p̄f. et p̄am notām. y p̄b mōllq.
em p̄f em p̄f can p̄f. can p̄f p̄am can p̄f p̄f
vt. Re. mi. fa. ut canta sol. re.

a.7.usq; ad g. fina
les dūcunt. q̄t ei
om̄m̄ cant̄ fū.

Tonūs **A**līt **B**clavis **C**lēfēn **D**clā
tonūs tonūs semī tonūs tonūs
p̄f i can i cantat i can can i canta
p̄f p̄am p̄f p̄b p̄f p̄b p̄f p̄b p̄f
la. mi. fa. vt. sol. re. vt. la. mi. re.

aba. usq; ad d.
acīte uocant
p̄acūtū q̄ red
ct̄ sonū.

Est lat **F**est clavis **G**litter **H**clā
semī tonūs **F**ummo tonūs **G**tonūs **H**tonūs
cantatur cantat cantat cantat canī
p̄b p̄f p̄b p̄f p̄am p̄b p̄f p̄f p̄f
fa. mi. sol. fa. vt. la. sol. re.

ad usq; ad g.
frācute dūr. q̄
acūta uocē
acūmīne su
p̄ant.

Iclavis **K**clā **O**est clavis **P**littera
semī tonūs **O**decreto tonūs **P**tonūs
can i can i cantatur i cantatur i cantat
p̄f p̄am p̄f p̄b p̄f p̄b p̄f p̄b p̄f
la. mi. fa. vt. sol. re. vt. la. mi. re.

ab a. usq; ad d.
excellētē dūr
eo d̄ s̄ frācūtē
sonū q̄t̄tare
excellat. it.

Eda **F**itte **G**clarif **H**clā
semī tonūs tonūs tonūs tonūs
can can can can can can
p̄b p̄f p̄b p̄f p̄b p̄f
fa. mi. sol. fa. la. sol.

Dicit aut̄ in musica
dispositio de lira silla
bus ordinatio q̄ rā
vire un. fa. sol. la.
q̄ p̄i monoco de se
ren. leuit. q̄ serges
cal. disposi. tūcūs p̄i

A **B** **K** **clavis** **E** **est clavis** **G** **clā**
musīcūs ut fāt p̄uenī sic arte notāt. Ut sic ag
nos dūcunt dum uocēs sedulomittant. Qualit̄ alta
ascēdo q̄t̄ma descendō. Hunc ḡ clare modulant
fāmūre fāre;

d	sol	h	sol	d	la	b	la	d
e	fa	h	fa	e	sol	b	sol	e
h	mi	h	mi	b	fa	b	fa	hh
a	lare	h	re	a	lam	b	mi	a
g	sol	p	utsol	g	sol	p	re	g
f	fa	p	fa	f	fa	p	utfa	f
e	lam	p	mi	e	mi	p	mi	e
d	sol	h	re	d	lare	p	re	d
c	fa	h	utfa	c	sol	b	utsol	c
h	mi	h	mi	b	fa	b	fa	hh
a	lare	h	re	a	lam	b	mi	a
G	sol	p	utsol	G	sol	p	re	G
f	fa	p	fa	F	fa	p	utfa	F
E	lam	p	mi	E	lam	p	mi	E
D	sol	h	re	D	sol	h	re	D
C	fa	h	utfa	C	fa	h	utfa	C
B	mi	h	mi	B	mi	h	mi	B
A	re	h	re	A	re	h	re	A
V	ut	h	ut	V	ut	h	ut	V

I Deductio ex Γ

Semitonium **T**onus **S**e
midytonus **D**ytonus **D**y
athessaron **D**yapente

Semitonium cum dyapente

Tonus cum dyapente
Dyapason

Ecc hinc duplex diaphonia
 ipsius Dyapason. Nam
 melica de Aliothonon et ceteris.

II Deductio ex Γ

Semitonium **T**onus **S**e
midytonus **D**ytonus **D**y

g Diaphonia; modulacionis regencia.
g Diaphonia; ut recitatio et it chorus
 currit. post psalmum recitat.
 Diaphonia; dilectionia.
 Diaphonia; duplex insura.

4

5

athessaron **Dyapente**

Semitonium cum dyapente

Tonus cum dyapente

Dyapasor

Semitonium Tonus Se

midytonus. Dytonus Dy

athessaron Dyapente

Semitonium cum dyapente

III deducitio ex his

Tonus cum dyapente
Dyapason

III deducitio ex C

Semitonium **T**onus **S**e
michytonus **D**ytonus **D**y

Athessaron **D**yapente

Semitonium cum dyapente

Tonus cum dyapente
Dyapason

v. deductio ex r. solfa

Semitonium **Tonus** **Se**

midytonus **Dytonus** **Dy**

bathessaron **Dyapente**

Semitonium cum dyapente

Tonus cum dyapente

Dya pa son

v. deductio ex r. solfa

Semitonium **Tonus** **Se**

midytonus **Dytonus** **Dy**

athessaron **D**yapente

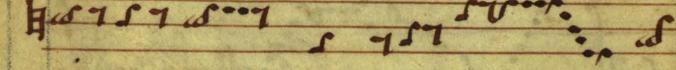
Semitonium cum dyapente

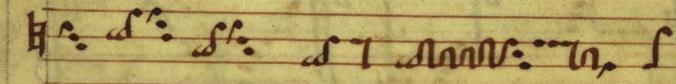
Tonus cum dyapente

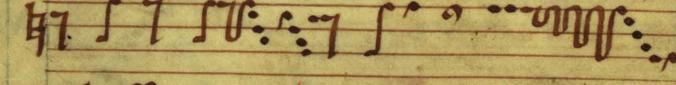
Dyapason

Semitonium **T**onus **S**e

midytonus **D**ytonus **D**y

athessaron **D**yapente

Semitonium cum dyapente

VII dedicatio ex g

6.

Tonus cum dyapente

Dyapason

Terterū sunt modi quibus omnis canti

lena contexit scilicet unisonus Semitono

nium tonus semidytonus dytonus dy

athessaron dyapente Semitonomum cū

dyapente tonus cūm dyapente. Ad

hec sonus dyapason si qm delectat eis

corpus
gerulus
longitudo
Tonus II
pg 152

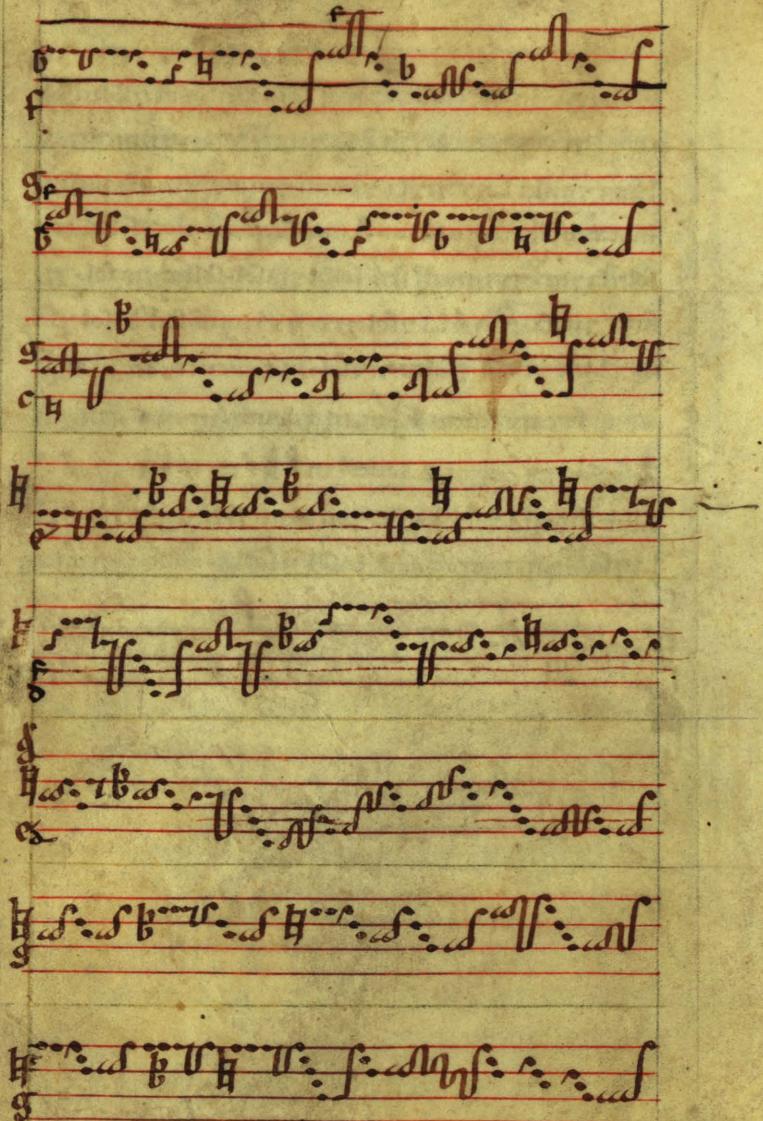
coffing
G

hunc modum esse agnoscat Cumq; tam pau
 cis clausulis tota armonia formet uti lis
 simum est eas alte memorie commenda
 re nec pus abhuiusmodi studio descendere
 donec uocum interuallis agnitis armo
 nie tocius facilius queas comprehen

Idere noticiam. Sutorum Ameri
 nis. nullamutatio est neq; in A. re. neq; in B. mi. sed in C.
 sunt due uoce scilicet fuit. et due mutationes. scilicet
 fuit. et infat. in D. sol et reg. due mut. scilicet solre. et resol.
 ut. et idem mutari possit. ut illa disponatur in 2. grechesca. illa erunt. salvo loco usq;

cum est fieri mutatione illabar. nullamutata illa iuxta.
 illa accidat. nullamutata fieri possit illa quae illa disponatur in 2. grechesca. illa erunt. salvo loco usq;
 illi. et idem mutari possit. opata. mutata.

Quidam la 7 mi: lami 7 mila: qm f fa 7 ut: 7 fuit 7 utfa: 7 m
 sol 7 re: 7 ut: 7 vi mutationes solare: 7 resol: 7 solut: 7
 7 utsol 7 reut: 7 utre: 7 in A la 7 mi: 7 re 7 vi mutation
 lami 7 mila lare 7 rela 7 remi 7 mire: 7 in bfa nulla
 mutatio est: neq; in hmi. s; in c sunt. ui. uoces. scilicet
 sol 7 fa 7 ut: 7 vi 7 mut: 7 scilicet solfa 7 fasol. solut 7 utsol: 7
 fuit 7 utfa: 7 in A la 7 sol 7 re: 7 vi 7 mut: 7 scilicet lasol 7 sol
 la 7 lare 7 rela 7 solre 7 resol. in e: acuto: ut in E g
 ui. in facuto: ut in f g. in gaguto: ut in G g. in
 A supacuto: ut in A acuto. in B h: ut in B h. in E:
 sunt due uoces sol 7 fa: 7 vi. mut: 7 solfa 7 fasol. in D
 la 7 sol. 7 vi. mutat: 7 scilicet lasol 7 solla. omnis mutation;

Ep̄la iohannis ad fulgentium archi ad
episcopum de arte m̄ v s i e a.

OMNINO ET PATRI

suo uenerabili angloꝝ antistita ful-
gence, uiro sc̄l extre nomen h̄nti, q̄p-
pe, q̄ prudencia pollet q̄ sanctitate
fulget, Iohes seruus seruox̄ dī, q̄cqd
pat̄ fili, dommoꝝ seruus. Cū me plurima
atq; diuīsa uideres in dāgare studia, uni tñ arti uidel̄ musi-
ce p̄cipue opam dare, de ipsa arte me compellare cepisti.
suadens uti addoctrinam illuminationem mñ erudit̄
aliqui ingenioſi mei curarem emitt̄ sc̄tillulam. Qd cū du-
bi t̄repdiq; tamq; q̄ ad hoc implendum haud qq m̄ uidebar
idoneus refugerem, t̄reb̄a aures meas à monitione pulsa-
bas, uiculumq; illū, ut r̄tis doctor, q̄ caritas amator, semp-
t̄ in stillabat. Sapia occulta, q̄ thesaurū abscondit, q̄ utili-
tas in t̄tisq;. Ad hoc me t̄ respondentem, q̄ hebetis, q̄ imbe-
cille, c̄em ingeni, tali obiechioē c̄p̄sebas. Qd ē fili q̄ dici?
Qd ē inq; qd loqr̄is? Homne ego te boecu musicam atq; Gui-
donis, nec n̄ q̄ bernonis, si recte memini, legisse c̄pi. Hon-
ne q̄ ego q̄nta sit tu facultas in geni, q̄ plurimis edidici expi-
mentis, ad eo ut qd tu portare queant humeri, qd minime, qd portare
nemo meli me. atq; indubitancl nouerit. P̄fecto, n̄ bona
uoc recipienda te cont̄ me ratioē tueris. atq; si rectius,
oia pp̄pende uelles, q̄m̄ me monit̄q; meos se q̄rere causam
haberes. Nam ut de marciale odone. Hoc kerò q̄rū tul-
broſ ut pote in hac arte p̄batissimo diligent p̄spexisse
diceris silam, depſatorū uirorū p̄pusculis satiſ aptas, q̄ u-
tiles legentib; uelles m̄ posses excipe reglas. P̄m ut h̄ una
excusatio p̄lō cess; à moneo. cū q̄ ut beat. ss. dic, uires q̄
ipicia denegat, cartas subministret. His ḡ dictis retulit
extimpo. atq; ut ueri dicam, t̄a potenta opull̄ iuſſione,
op̄ q̄m iuuyeras. fidente aggressus sum. Prudencio
namq; q̄ p̄spicacior̄ derisiſuſ subiacet malum. q̄ in tua i-
dignatione si obtempare nolleſ incidere. puerili ſtilo
me uolum p̄ſtebor. ueritati q̄ utiliora uidebant̄ ac magis
necessaria exalioꝝ codicellis c̄pendioſe collegi. do meo q̄

uicidio ſe quia ab o-
ra ſuicidio humi cau-
clans ſe vocare ſequi.

xxv

itdum addens aliqd igniclo. Placut autem aliquatis libellum
capitis distinguere. ut si qd editor it et cetera audi possint. ceci
hoc atq; facilius pmissas annotationes recipe ualeat. Tug
q; qd co suadente iepi et do opitulante pfecti offero elemcias.
qten pte pbec. q pte corrige. atq; auenentatis dettor
morsib; tua auctoritate defendat. Capitula sequenti^s

O P V S • C V L I

- .I. Qualiter qd admusice discipli **xv.** Qd stultorum ignorancia sepo
niam se aptare debet. cantu de puer. modis.
.ii. Qd utilitas sit scire musicam. **xvi.** Qd diuisi diuisis delectantur
qd distet it musicis. cantu. **xvii.** De potencia musicæ qd pmit
.iii. Vnde distat musica aquo et aqua iromana ecclæ sint usi.
quomodo inuenta. **xviii.** Precepta de cantu cponendo.
.iv. Qd sint instrumenta musicis omni. **xix.** Qd sit optima modis. forma
.v. Deni olltarum diccio earum. **xx.** Qd pucas eam posse cponi.
.vi. Qd misurand sit monochord. **xxi.** Qd utilitat conferant neu
.vii. Vnde dicatur monochord ad quod sit utile. me acuidonee compotest.
.viii. Qd misit qd melodia exeritur. **xxi.** De puro usu abiciebo. superflui
.ix. Qd sint uocum discepans. qdmodi differentes.
cie qd de dyapason. **xviii.** De diaphonia. i. organo.
.x. De modis quos abusive condit. **xix.** De i. qd. m. e. differentes
appellamus. **xviii.** **xv.** De i. qd. m. e. differentes.
.xi. Detenoribus modis. finalibus. **xvi.** De v. i. vi. i. e. c. differentes.
.xii. De regali estumodis. licencia. **xvii.** De v. i. v. i. e. c. differentes.
.xiii. Sup gea notay uocabla exposicio. **I H C I P I O T R A C**
.xiii. Quid faciendum sit de cantu. **T A D U T I O H I S S**
qd pucas deficit.

RIMVM hoc illi qd se admusice disciplina
aptare desiderat inungimus. ut utilitas
monochordi cum sillab sup septis forma
re studeat. nec anq; eas memorit tene
at ab hac opa desistat. **S;** de littis ne
dice differunt. ut p h cmodi. atq; uberi
de eis ceterem. **H**ec autem desillab aliqd dicam

Gesunt sittæ qd ad opus musicæ assumim. diu
se qdem apud diulos. ueru angli. francigenæ. alemanni. eti
tib. vt. re. mi. fa. sol. la. Itali autem alias hinc. qd nosse
desiderant. stipulent ab ipsiis. Eas u qd nos utim sittas ex

ymno illo sumptus auit. & pincipium ē. Ut q̄ant laxis. Qd hoc
in facile considerat. ut q̄int l. fccē habem⁹. vt. Resonare f. fc
ce. Re. Mirag. ibi. mi. famuli tuor⁹. illic. fā. Solue pol. hic. Sol.
Laburatum. fccē. la. Phas maq; sittis si q̄ de mulici scire af
ficitur conciones aliquā cantare discit q̄ usq; ascensionem id est
sionem multimodisq; ex uarietates plene a clucide pnote scat.
uman q̄ articulis modulari sedulus assuerat. ut ea p̄mod q̄ ei

Ihomem multimodisq; eius uarietates plene ac lucide pnotescat
umanus q; articulis modulari sedulus assuevit. ut ea p'mod' q; ei
er suouerit p'monochoedo ponat. q; ea cantu' p'bet. corrigat
i ponat. Huius aliquantul' iuxta q; dixim' frequentius q; alte me
moriae emendauit faciliter p'cul' dubio ad musicu' te habebit. Capit
Idet autem ne agru' ut qd utilitatibus conferat musicu' tulum
noticia. breui attingamus ratio'. Tanto namq; Sed in
in musica se qsq; reddet studiosiorum. quanto ipsa arte nou' ee
utilior em. Musica una e' ex vii. artib' q; libales appellari
nat' qdem q; ad modu' q' alie. vii' vocul' f'nominares. q; histones
ipsi s' in litterati. dulcisonas aliq' uidem' regrere cantilenas.

Sic grāmatīca. dialectīca. & ceterē artēs sūn̄ cōsēpte ac p̄ p̄
cepta elucidatē. incerte h̄rent & fūse. **ta q̄ b.** Sc̄endū an
q̄ pars ista h̄art insīma ī artēs ex reputandā p̄sertim cum
clericis marīm̄ sit necessaria. q̄ q̄blib⁹ ea ercentib⁹ utilis-
toccunda. Q̄sq̄ namq; īcessant ei op̄am ad h̄ibuerit. q̄sn̄ ī
missioē ī defessus m̄stiterit. tālē ī ēseq̄ potē fructū. ut
cānt̄ q̄ltatē an sit urbān̄. an uilgaris. ūr̄ an falsissū iudicare
sciat. q̄ falsum corrigē. nouū spōne. H̄ęḡ parual aus. n̄ mo-
dīa utilitas n̄ uilpendendus labor musicē scīencie. q̄ sui cog-
nitōrem. ēposta cānt̄ effīc̄ iudicem. falsi em̄datorē noui
mūentorē. **H**ec p̄teundim̄ uidet̄. q̄ musicē & cantor n̄ pat̄
ase mūice discepant. Nam cū musicē semp̄ partē recte ī
cedat cantor rectam aliquiescū solūm̄ pulsū tenet. Cui
q̄ cantorē meli ēpaueri q̄. ebrio q̄ domū qđem repe-
tit. s; q̄ calle reūtatur. pent̄ ignorat. **S**; molaris rota
disēcum aliqui reddit stridorem. ipsa tñ q̄ agat nesciēs.
q̄ppe. q̄ares est manuūata. **V**n̄ guido pulchre ī micrologo suo
sic art. musicar⁹ & cantor⁹ magna ē distanciā illi dicunt.
isti sc̄iunt q̄ ēpon̄ musica. Nam q̄saē q̄ n̄ sap̄ diffin̄t̄ besha. **118**

Dicit autem musica ut quodam uolunt amula quod est in. 111 sonat strumentum quoddam musicum. decent satis iocundus clavis genus. Sed uideamus draconem. quia auctoritate amula ex erit nomen musica. Musa ut diximus instrumentum quoddam est.

Musica

17

AD

oia musicæ sup exzellens instrum̄ta. q̄ppe q̄ om̄nū uī atq; modū
m̄se remet. Humano siqdē m̄stā spū ut cymbia. manu cēptatur.
ut hifia. folle cēctā ut organa. Vn̄ q̄ agreco q̄ e. ^{m̄x} Hca. i. media
musica dī eo q̄ sic in aliq̄ medio diuina coeunt spacia ita q̄ imusa mul-
timoda auenit̄ i strūnta. Non ḡ in grue ap̄ncipali parte sua
musica nom̄ sortita ē. Dic̄t̄ q̄ aliq̄ musica amusis nom̄ accepisse p̄
eo q̄ ip̄ap̄ antiq̄ i h̄a arte p̄fesse cēdēt̄. q̄ ab ei modulandi p̄cia
queret̄. Vn̄ q̄. a nos vñ yecoi. aq̄rendo muse dicta exili-
mant̄. Alii musicā q̄si modusicā a modulatione. ali q̄si moyli-
cā ab aq̄ q̄ moys appellatā opinant̄. alii musicā q̄si mundicā
amundi. i. celi cantu dicta putant̄. Si q̄s au de musicē apella-
tione meli sentit̄. ei nō neqq̄ iudicem̄. q̄ ut ait paul⁹ singlū di-

Ca si hanc musica
misi illa oia illa et
musicalia ita erit
musica. Qa si sorte
pla quenam i alio
medio qd homo ita
oia illa et illa nra quen
at i h medio qd
musica vnb d arce

Quia de modilacise de
cernit munificum

Qa ex moore don
planetary vsls 20
diacu pcedt qd
est qd celestis
modulus

Hinc secundum illi
capituli. huiusmodi
inuenisti. sed quia dicitur
tribulus. quod a dicitur. lumen
deum apophysis.
Alii de pheo aliis pecta
area

Quia uide pictatio
na ea ineniti; si
manifeste reditum.

de primis suis et aliis
q[uod] grecia docuit mihi
postea hec[em] leui
spaci deinceps scripsi

Son duxit q̄ q̄d
sonderet son vno
de son tñoy son
3 son al re ali pñ
multitudin son e
si ligna detb̄

uidit a put uult. spes. Refert aū moyses. arti h̄ cubal rep
corem fuisse. Aliū līmū chebeū. Aliū ḥphonē. Aliū orpheū. ar
te hāc repisse arbitrit̄. Ver̄ ḡi q̄b ut ait oraci musa ore
rotundo loq̄ dedit alt̄ d̄ hoc nō sentire uolt̄. Assert̄ namq;
phylosophū qndā lamui. p̄tagora non me artis h̄ iuentore exti
tisse. h̄ erat uir ut auctor sapientia clarissim̄. facundia i mētissi
m̄; genio acutissimus. Vn̄ i musicā subtali sc̄is inuestigatioe
fert repisse. Nam cū tempe qdā it̄ faciens fabr̄a p̄tret. diu
sol̄ ea ut fieri sol̄z malleor̄ audiū solum. Vbi cū aliquā pat
zendo auscultaret. uarusq; maḡ ac magis delectarec̄ sonorib;
um artis musicæ ut erat callidissim̄ i latitare cognitū. Nec mo
ra i fabr̄am i ciuit. malleosq; eant̄ pensare cep̄. paulatimq;
vii. uocū discepcionēs. nec enī ipsar̄ sonancias de q̄b insequa
laci et lati sim̄. soller̄t iudicavit. Sic uir ille ēḡi. mu
sicā in forme pri⁹ ignotā pm̄ i ḡia rexit. sc̄psit. i docuit.
Cnoticia latini⁹ phoeci⁹ 7 alios⁹ excolitis inbutos pm̄od̄
manifestata ē S T. Capitulum Quar t v 9.

Scindum q̄ q̄ duo sunt iſtrumenta oīum sonorū, natūrāle sc̄l. et artificiale. Naturale aliud mundanū. aliud humanū. Et mundanū quidē ſedīm philosophos est celeſtis uolubilitatis concordia diſsonantia, que p̄ armonia nomi natūrā. Naturale aut̄ iſtrumentū humanū dico illas gutturi eauitates quas arterial uocamus. Ipſe etenī natalitor apteſi recipere aerē & reddere, unde ſonus naturalis p̄creat. Ob h̄ et cōmercia eas quidā nuncupare ſolent. Ut prudenter in p̄comachia. Animaq; malignā fracta m̄cepti cōmercia ḡ

Et artant. Artificiali eū i strumentū ē. qnū pñatām s; partisicem ad redendū sonū ad aptat. Hac tā aū sonus alī ē discret. alī i disctus. Disctus ē qaliquē nūle hōsonanciāl. id est inqnulla disctū p ut irsū. Et gemitū hominū. plattū canū. aut rugitū leonū. Simili m discretū qdūctū sonū i artificiali ppndē potet. fistula namq; illa qd recipiēt auncile. t qd olla pgamenā sup ducta un pueri inde solent. i disctū redat sonūm. At u i lāmbuca i fidib; in cymbalis acq; organis cōsonanciar bñ qdūctū discernitū diūsticā. Illū g sonū qm in disctū cēdiciū. musica neqq recip. Sol dūtarat disct qd po pheng uocat ad musicā ponet. Est. ut. musica mch aliud quā uocū motio ēgrua. hec aū cē idiotas p̄cipue diximus. q ille cōpescerem errorem. q qliby sonū ēē musicum suite auctumart. Hoc qd adiciendum qdūta sint musicē melodie gñia. enarmoniū. dyatonū. chromaticū. pmo pp nimiam diffūltatem. cōcio ppnumā molliciem abiebo. medium usq; retinuit.

Gis itaq; p̄libatis. nē de notis monochordi cōstat. **Intum**
i cipiamus. hac pñmū de nūo ear dicam. Veritissimi littā
xv. non plures i monochordo posuere. ab A. udt i cho-
rantes qmā desinentes. Non du enī. C. additum fuit nec
b. q nos molle t rotundum dicim aqbdā geo noīe sinomeon
id ad iunctū appellat. Modernū aū subtillū oīa atq; sag-
ci cōtuentes qd ut art p̄scian qnto iuniores. tanto p̄spicaciorē
uider̄ nota illas. ad melodiam qm liby expr̄mendā n sufficēt
cantūq; plagalis p̄thi aliquiens plittar paucitate defide qd
so. C. in pmo apposuere loco. Qd in hac art facile qmūt con-
sidare p. Ob̄er ḡle dñe iuritū p̄cta. Nam pñmū uatatis qd ab
A. capituli in cipiumdū est qdoponendum. sit n̄ esset apostolū
quorsū descendaret n̄ haberet. P̄t̄a. b. rotundum qm id itādū
incantū debatur necessariū addicētē eq; nom̄ hoc. ut scil
b. molle uocaret. pp̄t molliciem soni atq; dulcedinem in-
dicere. sicq; his duabus littis adiunctis. xvii. sc nūo. Dñs.
m. Guido qm p̄ boicum nos in hac arte multum fatē-
uātrusse. xxq; i. i musica sua ponit notas. ne iam ullus in
cantū possit subrepe defectus. Hunc de ear disctione in
deam. qd pñmū diligens lector adiicit qm̄ monochor-
di note mfigā sint disparēs. Vbi grā. T̄ in figura a. S. dif-
fert capitale. sic A. capitale ab ammitte. sic B. a. b. C. a. c.
d. qd̄ p̄dā p̄dā dñs. P. a. d. G. ab. e. F. ab. f. G. a. g. itē A. minutū ab A.
p̄dā qd̄ p̄dā excellētōs.
dñs i dñs vocabulis.

Canna apud
grecos sonargap-
harinos.

metra
rhythmica

owmū
wō

melodie
digelat
nō nē v
nō dñs
melodie
adulta

FABCO GF
Gabb ed et
gabbed.

Tdiscouenit i figura
discouenit ilmes. in
spēcīs qd̄ qd̄ p̄dā
ut dñca ei au-
tope i specie
dñs qd̄ p̄dā dñs
qd̄ qd̄ finalē.
P. a. d. G. ab. e. F. ab. f. G. a. g. itē A. minutū ab A.
p̄dā qd̄ p̄dā excellētōs
dñs i dñs vocabulis.

Musica

19

11

duplicato. sic b h. a. b h. c. a. e. d. a. d. Variant^q p spacia - linea. Cū t. C. ponat in linea G. erit in spacio. Item cum A capitulo sit in spa-
cio. a. minuti erit in linea. q̄ta ē de ceteris. Horandum autem de b. mol-
li q̄ h. q̄to q̄ in figura. in sūtis sup̄ceptis discueruntur. unū q̄dem
linea in spacio. line in linea possident locum. s; h m̄ diseruntur. q̄ in qua
neuma. b. molles sonat sup̄ eandem a. septore ponendū est. Hinc
valium om̄is monochordi littere q̄ distinguuntur uarietate hanc scilicet
q̄ a. C. usq; ad C. ppter soni guttam ḡnes dicuntur. a. D. usq; G. eo
q̄ om̄um in eius modor̄ cant⁹ finiat. finales appellantur. ab. a. mi-
nuto usq; ad d. acute vocantur. ppter acutū q̄. reedē sonum. a. d.
usq; ad g. supacute dñra. q̄ acutis uocis acumine sup̄ant. Itē
ab. a. usq; d. excellentes nō iantur eo q̄ q̄ supacutes soni gradi-
tate excellant. Dat̄ eis ad huc valia ad bdam p̄ḡca uocabula
discēcio. q̄ q̄ min⁹ eruditis n̄ multū utilitas conferre videban-
t. ad p̄sens om̄issa sunt. Finit autem om̄is he litterār̄ discēciones ut
qm̄ diuersas hinc petates. faciliter q̄ sit illa. illa possim⁹ dīnosce.
Et de nro q̄dem litterār̄ ac discēcione sufficiē dictū ē. Hinc
demonstratio monochordi v. v. F. A. m̄ v. S. **Sextum.**

Vulte q̄dem ad diuise sunt monochordi dimensiones q̄ q̄ om̄ies
enarraret cedium potius qm̄ p̄ficuum legentib⁹ generaret.
Q̄a ppter nos compendiositatem solstantes ex multis unam
que facilior atq; celerior uidebat regis nr̄is inserere cura-
rumus. pm̄ g. C. in sinistra parte monochordi i. uolueris ponu-
to. aq̄ usq; ad finem. viii. passus eq̄les metire. Q̄b̄ eq̄lē dimi-
nis diligenter considera q̄pm̄ passus t̄minabit in A. sed ua-
cat. t̄ci in D. q̄t uacat. q̄t in M. S. ext⁹ in d. septim⁹ in A.
reliq̄ uacant. Item ab A. usq; ad finē nouenis passib⁹ eq̄lē ter-
partiis. pm̄ passus t̄minabit in B. sed uacat. t̄ci in E. q̄t ua-
cat. Quāt̄ in h. q̄ratum. sext⁹ in e. septimus in b. duplicatum.
reliq̄ uacant. Item cū a. C. ad finē q̄t canos passus eq̄lē di-
uiseris. pm̄ passus t̄minabit in C. sed sī in G. t̄ci in g. q̄t
finit. Similit̄ a C. ad finē. iii. passib⁹ eq̄lē dimisis. pm̄
t̄minabit in F. sed sī in C. t̄ci in E. q̄t fuit. Ab F autem ad finē
q̄t uor̄ passum pm̄ t̄minabit in b. molle. sed sī in F. reliq̄ ua-
cat. A. d. u. usq; ad finē q̄t ipsi passib⁹ factis pm̄ t̄minabit i.
g. q̄iam possum̄ ē. sed sī in d. reliq̄ uacant. Ab F. q̄; ad finē
q̄t uor̄ passib⁹ partis. pm̄ t̄minabit in b. rotundū dupli-
catū. reliq̄ uacant. Et hac q̄dem dimisio ē q̄ uidelicet sit

Monochordi

Vissim
Vide f. 83. ad finē. El.
+ 118. Sed plenius f.
34. Itē f. 125. ad finē

2

q̄tus passib⁹ totum monochord⁹ rectissimū mensurare poterit. q̄ diligē
etiam abhībē uoluert. q̄d q̄; enim nota ad finem monochordi. iii. eq̄
los passus sunt. Et ex illis dyat. q̄dyapn. nec nū q̄dyapalon c̄ntinent. ultam⁹
uā finit. Vbi ḡtā. A Tūlq; ad finem. iii. dimis passib⁹ p̄m⁹ c̄minabit
in C. q̄ est dyat. sed s̄ in G. q̄ d̄yapn. c̄ius in g. q̄ d̄yapalon. Cir̄
sunt. Eodem m⁹ q̄ reliquā muenire potes. **S**eptimum capitū m⁹.

Cognita iam dimissione monochordi, unū monochordū dicit, t̄ qd̄ ut
litteratis c̄ferat aī aditēn d̄ e. Monochordū ppter una q̄ solum h̄ cōndā, nōm accep̄. Monos siq̄dē unū sol⁹ ḡeo dr. vñ q̄monachū die
t̄. qd̄ sol⁹ ac singlaris ee debeat. Itaq; sic decaordū a. x. cōrdis. ioc
tōcordū ab. viii. sic monochordū ab una corda ē appellatum. Ad
hāu m̄strūntūm istud p̄tūle ē, ut cant̄ d̄ eq̄ dubitat̄. uer⁹ n̄ sit, an
falsus in eo p̄bet. Pueris q̄ siue adolescentib⁹ ad m̄sicā aspirant̄
b⁹ adhibetur: ut ad id q̄ disce uolunt, ipso duec sono, facili⁹ p̄tin-
gant. Adde p̄t̄ea. q̄ cont̄ q̄rundam in sulsoꝝ rebellionē pluri-
mū ualeat. Sunt yēni pleriq; clēriči k̄ monachi q̄arce h̄ ac
neq; sc̄iunt neq; sc̄ire uolunt. q̄ q̄gi, scient̄s fugiunt q̄ ab hor-
rent. Q̄ si aliquid ut sit m̄sicē eos de cantv qm̄ k̄ n̄ recte k̄ i com-
positae esserunt c̄pellat̄. irati impudent̄ obſp̄t̄ intaci ac q̄ es-
ce nōt̄. suū errorē lūmo conamine defendē. Q̄s ego i uit̄ ob-
corripiendam tñ stulticiā dico cecō ih̄ipientiores hāit̄ iuria
estimaueri. Cœ namq; q̄ in se n̄ h̄ ext̄ns̄ q̄rit̄. ducat̄ uide et
homini k̄ baculi. sicq; s̄ pudynē infouea cadat. cū h̄m̄ i u-
tiles q̄ ḡci pulchre energumenos uocant. neq; p̄se uideant̄.
neq; uideendum ducat̄ m̄cedē c̄tendant̄. Ad h̄q̄ itaq; ut
dixim⁹ obſtinatioem c̄fitandam monochordū apponit̄. ut q̄
uerb⁹ mucili c̄dē nōt̄. ipk̄ soni attestacione q̄umcant̄v̄.

Dicitur Vido. Cu*ia*
t*o* panes clas*if*ul
rora, arm*o*n*ia* a*re*
pro*te*ct*o* v*er*iss*im* i*m*
i*t* eas al*re* me*re*
m*ea*is *me*de*la*
q*ui* m*an*us*is*
c*re*as*is* v*er*g*in*is*is*
r*e*as*is* lab*o*r*is* se*pi*le*s*
q*ui* v*er*ni*on*i*s* / son*ni*
i*n* ag*o*lo*c*is*is* v*er* n*u*do*s*
i*m* e*l*u*u*is*is* gl*o*ri*ac*
i*d* e*l*u*u*ra*s* a*ch*
e*nd*e*s*

uerb muciſi edē nolt̄. ipſi ſoni atteſtatione quicantur?
H̄t cocta h̄q; ſcri cuen q̄. viii. oīno ſt̄ modi q̄b̄ **Octauum**
melodua c̄terit. Vnilon. Semitonū. ton. Semidytonus.
dyton. dyat. dyapn. Semitonū cu dyap. tonūcum dyap.
Ex his. vi. conſonancie dñr. t̄ q̄ in eantiu ſep̄l conſonant. i.
ſimil ſonant. t̄ certe q̄ conſonant. i. q̄b̄dā pporcionib̄ nate
in inuenit ſe continent. q̄ dñr ſexq̄ octaua. leſq̄ t̄tia. leſq̄
ta. dupla. De q̄b̄ t̄tare q̄ pueris. min eruditis eet one
roſum. pueris enī q̄n dum pueſtis loqm̄ arithmeticaq̄
h̄ ſubtilitati relinquim̄. Vnilon aū dñ ſi un ſonus. q̄t̄
ſit cu una vox reperitur. Con attonando uocat. Et
aū conare potint ſonare. q̄ton ſorte h̄ ſonū rerefavit.

Musice

21

12

semitonii. Et certe agens sumptum est hoc nomi. Cu emmisi dicat. 12
 To hoc. nos o m u m i t a t a c o n d i c i m . **Sic.** **Raa** **yoc.** **cram**?
Vo **yoc.** **y**mn? **S**emitoniu **a** **p**latone **l**imma **u**ocetu. **d**ictu e q
fit n plen ton h impfest. n yte qdam ipiti resoluunt dimid ton. **V**ir
 gli semiuiri phriges. i. n pleni uiri. qamore feminar se ues
 tuat. **D**yton grec appellatur qduos inse h tonos. **S**emidyt
 uocat q sit n plenus dyton. h s spes ill. una cono **S**emi
 t. alba semit q stans. **D**yac mptac de um. **A** bona enum
 uoce incipiens ad. iii. tuislit qstans dyce q semit. ut a. ad
 C. Est au dyac mod. **E**bigras. **V**t fa re sol mi la
 Drapite latne d. v. sonat. eo q abuna incipiens uoce. ad qu
 tam latum fac hns inse dyac q. Est au qdrimodum. pmu
 int. **C** q **G** sedim int **D** q **A** tciu int **E** q **H**. qdratum.
 Litu in insupiorib inter. **F** q **C**. Duo au q restant modi scilicet
 int cu dyap. q ton cu dyap. int ualla uocant. Et nota q qn
 dieis semit cu dyap. unu mod significat idem de t cu dyap. si
 dera. Et he duq clausula rari in cantu inueniuntur. **V**t au hoq
 oiu de qb dyim modis i tuisiones qremissiones facile pateant
 figura h spicienda est.

En omni semit q dyp
 cui ton collet ex
 doce et octo p. libus
 cu ton grec ex noue
 h semit q sedes palli

tria
 cui

qnu semit q dyp
 duos modos enim
 cias.

Omniuim au har clausular exempla inanteu nosse deside
 rans dissat cantilenam ista. Tertiū sit modi qb ois cantile
 na qtexit. qcta. h en addinoscendas om̄is canendi uartitatoe
 ad eo utilis e ut pueris q facillimū ad musicā accessu faciat
 Similit qsta. Tertā inuctio sinualla sonor q cetera.

Supi cu 8 notis monochordi testare. una causa. **VIII.**
Sdimisim i discussam. hanc uidet c. vii. notis positis eedem
 repeatit. Qd nelibz apire. Septē notis obtutis e uocu dle
 pancial ponunt. Septē au postis eedē repetunt. q acu. vii.
 uoces int se sint dissone. viii. cu pma q cordat. Qd ille
 eggi arcum i uestigator rectissime ppndit qn att. Ob
 loqt numis. vii. disemina uocu. **Sic** g oē tēp p vii. dies

IOANNIS

erit dum uidet. vii. tunc sunt. q̄ idē repetit. sic musica p̄vi. tunc
 uocum uarietates ḡdit. Notā tñ q̄ note eadem repetunt. s; non
 oīno cedē q̄ n̄ in figura eadem. Aliam namq; figam. f. G. aliam.
 G. capitale. q̄ ipsa. G. capitale. aliam qm̄ ḡ. mutat. q̄ sic de ceteris.
 Unadmodū ḡ. viii. nota cūpma ē eadem. q̄ h̄ in uno ita immixtū vox
 viii. cū p̄ma. in soni cōcordia ē eadem. s; n̄ oīno q̄ soni iste ḡus ē
 ille acutus. Et h̄ canendi modus rariissime in cantu usitato re
 petit. Greco autem uocabulo dyapason nō iat. q̄ interpr̄at de oīlo. h̄
 nom̄ h̄ siue q̄ os̄ consonancias in se quēludit siue q̄ ab una uoce in
 choans. ad. viii. salutem fac̄ sicq; os̄ uocū dulcissimā q̄ s. vii.
 in se gerint. Enī pulchram u. q. q; decentem dyapalon cōcordia
 habent p̄bari p̄ facile ē si dico l̄ tressimū carent ita seū ut unū
 ḡi. sed s. acuta. t̄cī excellenti uoce utatur. hoc mo. 1. o.
~~Laudes saluatori uoce modulē sup̄lici.~~ Voces ḡecel
 Laudes saluatori uoce modulē sup̄lici. Lent es
~~Laudes saluatori uoce modulē sup̄lici.~~ voce s
 Laudes saluatori uoce modulē sup̄lici. a en t e
~~Laudes saluatori uoce modulē sup̄lici.~~ voce s
~~Laudes saluatori uoce modulē sup̄lici.~~ graves

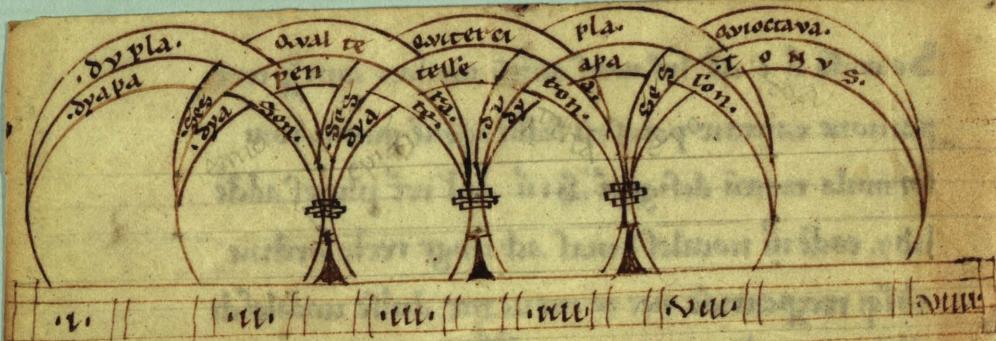
Non nulli q̄ dyapalon consonanciam uocant l̄ p̄portionem
 p̄ ipma q̄. viii. consonan̄am reddite. modulationem. l̄ q̄
 ex consonanciis q̄llat. Si qdēm dyathēlaron q̄ dyape. consti
 tuunt dyapalon. p̄ certam cūntū p̄mam q̄ viii. uocem. l̄ in
 seruit dyathēl. q̄ dyapente sup̄. l̄ equo habeat ut int̄. C.
 i.e. D. d. E. e. C. d. In hac figura considerare potes.

Sciendū u ē qđ his notis omīnū modorę cant⁹ preci
apatione cantare potes cū sedim̄b̄ donec quinti toni
formula tantū designet. Si u an l̄ rei plures addē
liby. eodē m̄ uocales bmas adiunge recto ordine
absq; recipatioē nec te moueant diuisē uocales di
uisis notis articulis. cū in his ē ^{de} inuenias; h̄. tū qua
dratū aliquando r̄spone cū uocalib; alti⁹. b. tali m̄.

13

PARVUS FESTA SACRIGANUS

ad finem unius diapason passibus ibit. et diapente tribus diatesseron inde quatinus. terciasq; toni numeris his musica gaudet.

Eponi; duorum minorum ad unum proposito. et sic cum maior nunc habet unum et se; et haec tota pars minorum. sic III. ad II. l'oro ad sex. et alia. et quatuor etiam sequentia. et toni et modi et musica apud lat. dyatesseron. Hemidictus est. qui maior habet unum et se; et modi et modi minorum non. tunc ad duo et unum et modi et modi apud solquadrat. et toni et alia. in musica sed dyapente.

Littera. et toni et alia. sequentia. et toni et alia.

Kōgwa
mēsōdo

ciā diuidit̄ coma ē. qn ad finem sententia deduct̄ p̄yod̄ ē. Vbi grā.
 Anno xv. impn tybi cesaris. h̄iōib̄ punctis colon ē. Denī ūsubdit̄ v̄r
 sub p̄ncipib̄ anna ⁊ eaypha. coma est. In fine aut̄ ūsus h̄iē z̄acharie si
 lum id est. oþyod̄ est. Similē cū cant̄ i. iii. l. v. afinali uoce p̄
 suspensione pausat. colon ē. cū in medio ad finale reducit̄. coma
 & cū i fine ad finalē p̄uenit p̄yodus. Ut in hac antiph. p̄etr̄ v̄
 au colon. servabat in carē. coma. ⁊ orofiebat colon. p̄ eo s̄inē i
 t̄missioē. coma. ab eccl̄a ad dñm p̄yod̄. Cimre aiaditi p̄ q̄ m̄ n̄ oīo ab
 ūsue toni uocant̄ nec in c̄grue distinc̄ionū ſou accentuū nom̄ ſac
 tuunt. q̄q̄ uarietates imitant̄. Qd̄ aut̄ myla ḡmatici colon. coma.
 p̄yodus uocant̄. h̄i cantu qd̄a musici. diastema. Sistema. Telev
 ſin. Significant̄ aut̄ diastema. diſtinctiū ornatū. q̄fit qn̄ cantuſ
 ūfinali ſi; in alia decent̄ pausat. Sistema. quinchiū ornatūm
 indicat q̄c̄teri in ſituali decens melodie paufacio fit. Televſis
 ſiniſt̄ est cant̄. Sane q̄ nunc. vñ. ſe modi cū qnd̄a n̄ cent̄ nñi.
 de haere ſic ē ſeniendum. Qpm̄t̄ ſi musica ſc̄pſor̄. nat̄a
 uocū diligint̄ q̄idat̄ put̄ t̄c̄ uires ingenuum p̄but̄ ūem mo
 dulandi uarietatem in. iii. diſtinxer̄ modos. Vñ. iii. tñ
 finales h̄i. Moderni aut̄ p̄p̄o i uenta ſubtili examinantes.
 q̄idabant armoniā modoz̄ q̄fulam ē. ac diſſonam. Viðbar
 namq̄ cantu ſedem in ū in quib̄ p̄ncipium h̄re. terrea ipsaſ
 uagari. n̄e in acutis inchoari. ⁊ ibidem maxime cōmorari.
 Hanc ū diſſonanciam uolentes ante unum qm̄q; mod̄ in duos
 partiti ſunt. ut uidel ille canendi mod̄ q̄m acutis ūaretur
 auctent̄. i. auctorā ſue p̄ncipal ūocareſ. q̄u magis i ḡui
 b̄ moram facit plagiſ l̄ plagiſ. i. collateral ſev ſubingat̄
 dicet̄. Diftinguit̄ aut̄ ſic. Auctent̄ p̄thuſ ap̄ latmos cantuſ
 p̄m̄ toni uocat̄. plagiſ p̄ ſcds. Auctent̄ deutvſ. ii. Plagiſ
 deutvſ. iii. Auctent̄ t̄. qnt̄. Plagiſ t̄. vi. Auctent̄ tetra
 dus. vii. Plagiſ teſt̄. viii. In p̄t̄at̄ p̄t̄. p̄m̄. Deutvſ. ſcds.
 t̄et̄. iii. t̄et̄. iii. Auctent̄ ū auctorā ḡee ſonat̄. Aucto
 ritatem namq; ipſi. ays e re H̄ ūocant̄. Plagiſ aut̄
 q̄si parcialiſ l̄ collateral exponit̄. Bicim. ii. milla plaga. i.
 in illo late. ſue in illa parte. Greci p̄t̄ongos. i. tonos. gen
 tu ūocabul ſic eſter̄. Dori. yppodoriſ. frigi. yppofrigi. lid̄.
 yppolidiſ. Mixolidiſ. yppomixolidiſ. xi. mmm
 Hypatius. Hypothymus. Notiſ. Hypatius. Hypothymus.

Si cū viii. ſi toni. ita viii. eozdem ſtenolē. Tenor
 ū a teneo. ſic a nitore nitor. ⁊ a ſplendeo ſplendor d̄ R.

Musice

Et tenores quodem in musica uocam. ut pma sita evovae cui libytoni
 15
 1. scilicet modulationis tenent. q ad canum cognoscere
 cognoscendu nob adiuvum dant. S; q mora ultime uocis guido te
 norem uocat. Notandum autem q sic fines. viii. tonorum i. iii. notis quob
 id q finales dnr. dispositis. sic viii. tenoribus videtur tonorum aptas
 dimib notas. iii. attributis s. s. duislo m. Semper q. duorum troporum
 simis ad unam respicit. t. t. q. duorum ad unam q sic p ceta. Intenoribus
 nra est. Nam ne quodem in munus. nec in iii. munus qsidant. Et aut
 i. F. tenor sedi toni. In a acuta pmi. iii. vi. In o. ccii. qnti viii.
 m. v. l. Lee i. g. r. g. r. e. tenor sedi q septimi. singlaria s loca
 uendicatur. qm iste in qm sedi maxime descendit. q vii. p ceta
 ob ascendit. Et autem ut sup diximus tonorum finales. iii. iste.
 D. E. F. G. et. D. quodem finaliter pmi. q sedi. E. ccii. q arti.
 F. quinti v. G. vii. q viii. Ido autem p diximus. q q alias fina
 les itdum s cant usurpant. Qd qm q c euemat in se qnti an
 niente do sufficient demonstrabim. Sciendo autem q tota uis
 cant ad finales respicit. Nam uero q cant incipiat. q qm q; ua
 riote. semper enim adiudicand est. q c finali cessauit. Vn q stud
 Et pparate corda. ura. d. lic; c. s. p. h. re uideat. cu q in G.
 finali erit. legitime deinde atque. Hec istud. Re. factum est
 silencium qmuis incepioem habeat simile responsoria. v.
 vii. toni ut s. Re. qm illius est gabriel. Re. lapide correntes. Re.
 dulc est ihes. cu finis illud primo addicat. Hec i. g. r. g. r. h. mu
 sicoq prudencio uisum est. ut modorum qsidationem fini at
 buerent. cu i gerendis reb sola finis qsidatio. sapientes ab i
 cauus secernat teste boecio q dic. Rer ex prudencia me
 tit. Sic ergo rer actio ad finem respicit. sic cantuum modulatio
 ni qument ad finem tendit. Vn hodieq; uulgare p ubium
 est. Ois laus in fine cant. S; cu i. a. tenoribus modorum atq; finali
 b aliqd dictum sit. nich ob e si q d gla clib toni u sit i cipi
 end lector certificem. Sed ergo toni gla in. C. g. v. i. c. p. t.
 C. t. i. m. G. finali. P. m. q. n. t. S. e. t. i. m. F. t. e. r. c. i. v. i. m. G.
 Septimi in h. q in c. Hec d singlis. i. tenoribus finalibus q gla ex
 empla subdam. ac p m. d gla q evovae poia exemplificem.
 Gl. sclorum amen. primi. a Gl. sclorum amen. Sed. e

qm nota ponit sup
 hanc filiam se allato
 cani tenore. S; quis
 donec illa nota esse
 tenore q ponit sup
 hanc filiam se allato

Quia tropo catus qd
 festo. gregoriani. suon
 o catus qd possit
 videm. Deinde si ead
 catus possit p. p. s. l.
 lapidem. vobis p. p. s.
 vobis d. f. vobis p. p. s.
 p. p. s. qd coquatur

q. s. p. e. d. q. d. p. u. s.
 t. s. p. e. d. s. t. s. p. e. d. s.

in b. ut antiphona
 in c. ut officiorum.

Gloria seculorum amen.

Gloria seculorum amen.

Gloria seculorum amen.

Ite Gloria seculorum amen. vi.

Ite Gloria seculorum amen. vii.

Gloria seculorum amen. viii.

De finalibus autem exempla daci dignum diximus. ad monstrandum plenam etiam agitatem canciunelas quodammodo subservientes apertitudines sine formulis modis appellare possumus. sed autem iste.

Scripta quentur. qd apud quidam pto. Primum querite regnum dei. aptitudo. i. Dicitur. i. tonus ecclesie. tonus autem differe-

Sed autem simile est hunc. Secundi. Dabulue distincti ones vocant osonantibz signantur.

Gerula die est qd facta sunt. tercii. Eb. m. Primum enim.

A. notat. ii. e. um. um. um. um. um. o. v. v. vi. H. vii. y.

Multa uigilia uenit ad eos. Quarti. Etiam uolum. io. Primum autem libet.

Cinqz prudentes ituerunt ad nuptias. quinta. Etiam differencia lib. idicat. Sed autem e. terciam. d. qd.

Sexta hora sedet super pectus. Sexti. Etiam g. quita mente pordimetur.

Septembris spissante enim dei. Septimi. Gestis iam non te-

Octo sc. beatitudines. octauis toni. Modo ut dreglaris.

Cum qd de csum modis dicti simus qd xii. Sive licenti ouimodis sive regulas. v. f. m. v. s.

Ecclsum eorum uocamus primus discutiendum est. Cursum modis sive tonorum dividimus legem. qd sub certa regla coherer.

16

cent' scilicet quantum quis ascendere vel descendere quantum intendi ac remitti debat. Sed quoniam cum cantus intenditur et remittitur ascensio et descensio dici potest in ceteris modis et ascensione et descensione. itaque intentionem a ceterationem vocem distinguendam non ulla ex parte rudi lectori occasio vacillandi ingeneratur. sed ascensionem tonorum et descensionem vocem certam ipsorum ascendendi et descendendi legem. id est quantum a finalibus suis ascendunt sive descendunt. intentionem vero et remissionem tonorum dicimus certi tamen illa. per quam vocem in cetera affinali suis quibusque principum habet sonatas. Quibus ita necessario permisit. sed ceteris modis. per ut per possumus differamus. Os itaque auctentis affinali sua. ad octavam quae est diapason. regulariter ascendunt. Licenter ad. ix. et decimam. licenciam autem a regla id est secundum ut scilicet quod ille voces praerogantur sunt quod plenariam concedunt. Quod namque prestatum habet. qui ex debito habet. id est libri eius frui per. Quod autem plenariam possident ea tamquam per gratiam possessa humiliatque prodeunt se tractanda. Descendent autem affinali ad proximanum nullam est licenciam. aptissimis musicis concessam reparetur. Excepto in auctentis tertius. quod simpliciter. v. nominatur. huic nulla infra finalium descendens attributa est. nisi aliam ob causam non quod semper in impeditio competente fieri descendens non permittit. Plagaliter autem de affinali usque ad. v. quod est diapente ascendunt. quod licenter vi. assumunt. Hec est mirandum quod plagales minorem ascendendi licenciam habent. quod auctentis quod plagales semper interrioribus morari debent. quod praeclaro et praeclaro a finali ad. v. esse condescendit. Nam quod oportet artis experientissimus. laguidone inservit et ceterat suu. quod per hanc ceterumque affinali ascensionem. v. et tunc est recipitur. auctento spumat. Vnde quod habet. Ecce tu pulchra es. quod in cursu sedi toni decidat. tunc quod super. v. affinali sequitur reubat. primo tono spumat. Item. Et. Unde omnium. quia in superioribus frequentius usitat. quoniam usus in unctione ad. II. capitulo descendat primo in tono alesbitum. Quod iuste sit. ut honor principibus qui sunt. Unde namque sive magister non tunc in potentia habet sed in ea quod sunt subditi ei. Subdito autem sive sufficiere debet si amagistro sibi concessum humilitate utri licet. ne dum ad ea quod sunt plati sui temarie se priuat. Si ergo plagues in ascensi. v. debent contingere praeclaro. quanto rati. vi. Descendent autem de subiugatis affinali ad. iii.

Authentie

Plagi

q̄ est dyaph. t̄ q̄ ad av. reglarit̄. Nam licenciam descendendi neq; audiētis neq; plagalibus usq; in legi cōcessam. Sciendū tū q̄ qdā musici hant i 9 grue regularem c̄sū modox q̄ s̄ octo. p̄todiē dyapason dīmēcunt. Et scđm illas assertiones pene om̄s mi unam q̄ in fina finalē assūm̄t pl̄icenciam assūm̄t. q̄ p̄todiē regulart̄ attibuius. Cum ḡ. viii. toni. p̄todiē dyapase crant. sic semp̄ duo toni. i. magist̄ q̄ discip̄l̄ coherent sic q̄ eōp̄ dyapason q̄ nec sunt ita ut in eis facile animaditt̄ possit q̄ uocos p̄e sint plaga q̄ auictenta q̄ cōmunes ut q̄. Qđfiga har̄ q̄ subiecim̄. viii. r̄ortar̄ etiā i tutta aptissime.

D E O N O H S T R A D E

Hoc q̄; int̄imandum uidet̄ q̄ accipiend̄ sit q̄ dicimus auictenos ad ostia uas. q̄ subiugales ad q̄ntas. ascende. Ut. H. sup̄ testati sumus. pueri in hoc op̄t̄lo. uiam signamus. Sic ḡ intelligend̄ ē q̄ com ad viii. t̄ q̄ntas ascende dñe. q̄ tim alte ascendat̄. i. ascendendi potēciam habeant. Neq; q̄. om̄s cant̄ auictentus ad ostia uas. neq; om̄s pl̄agalium canor ad q̄ntas p̄tingit. sic p̄t̄et in haec p̄m̄ toni. a. In two ad uento. Et in hac seda a. C̄solamini q̄ solamini. De int̄ensione aū tremis

Musice

17

sione modorum sic animadirendum. Autem omib; licet suum enim; principium a finali ^{cam} ad v. intendere. quod eam quod subfinali est prima remittit. Sicut ad ^{cam} v. licet quod in magis ad ^{cam} iii. l. ^{am} v. Sol autem duxit deuter. i. m. istam legem transgreditur. Ad vi. namq; plerumq; suu pricipiu intendat ut in hac. i. Tercia dies est. Subiugalibus quodam licet principia sua terti hemitonia ad. iii. intendere. quod in cedum remittit. Hemitonia autem eo respectu quod tonos equoce accipiunt vocu inceptions uo eam. quod sunt propria paulationem in medio cant. hemitonia. quod pre semitona dicitur. Autem duxit pricea quod cum propria loco et certa regla disposita sit tonas currib; pleriq; noui modulatori id term adtendentes. ut pruritum aurium faciant se prissime eam quod fundit. communemq; cantu faciunt. uni uidelicet melodie clarum duos tonos tribuentes. quod admodum in hac cantilenapart. Tertius sed mod i. quod in hab mod itaq; cantibus quod tam laxe atq; quod se ponunt. cantoris arbitrio relinquit. uti talem cantu ei tono adaptet. cui cant pricipium appetenti respondit.

Quotiam autem quantum modus est latu cedum est. XIII.

Simpliciter nota ponere. uocabula easq; agit scilicet locutionem interpretari libunt. quatenus ea quocto sed oper fuerit. Similis notis ideducantur. Horum eodem uocabulorum intonationem interlatu. v. capituli secund. sed eis tunc dicere id est distulim. ne rude quin exercitatum noui locutoris ingenium subitanea obscuritate subrigere. Ut autem sequitur meli intelligantur. oportet nos de tertordis uocum musi corum aliqd misserere. Antiquisq; idem musici. xii. tertorda in monochordo disposerunt. pmu fuit ab. I. usq; ad. I. hoc uocabat tertordum principalium eo quod illi notis in principio locata esset. I. Mus. Secundum ab. I. usq; ad. I. hoc appellabant mediari. quod preas media. I. mediatores erant agitrib; ad acutis proderentur regredientes.

Tertium a. b. usq; ad. c. hoc dicebant disiunctarum quod eas apercedentib; disiunctas. i. differentes uidebant quin figura quin sonu acutio. Quatum uero fuit apermissa. c. usq; ad. I. duplicatio. hoc nominabant excellendum quin eas in soni gemitate oib; alius uidebant excelle. Itaque secundum illos quae nec. I. admiserant nec illas est notas. quod pro. I. duplicit. ponimus. uocabula ista. quod interpretati sumus musicos uocib; inposita sunt. pmu g.

I. aper gemitos uocatur musicos plambo nomenos. i. aquista siue assumpta. quod agmatica pro priimum repta est ad oper musicos assumpita. Ut certe id est aquista uocat. quod uocis tertiissima musici. ea pmu non ponebant. s. B. ut uidetur uocu quia dicitur tertius uocis. proceptu non modulans. dicitur meatus. id est inferne adest est meatus. Et carmine, ut impetraret aliquid ab A ad C.

disposicio amminimo intualllo. i. semitonio. q̄ ē m̄. B. i. C. exordium
h̄et. vñ ipsa. B. uocat. p̄pates paton. p̄ncipal̄ p̄ncipaliū q̄numirū
ap̄ antiquissimos p̄ma fuit p̄ncipalum. i. ḡtum. Hec q̄runda senten-
cia ē. S; obici p̄ callido auditore n̄ ē cogitentem caulam q̄ s̄ senti-
mos subtilum. S. i. q̄. uetusissimi musici uellet ut disposicio uo-
cum a semitonio inciper. t̄n illā m̄. A. i. B. astituere potius
sent sic m̄. B. i. C. q̄ p̄p̄ meli ē ut scdm p̄orem sentenciam dica-
m̄. A. p̄mū in monochordō locata. S; t̄ rursum obici p̄. c. B. uo-
cet p̄ncipal̄ p̄ncipalum. cū p̄ci. A. sic uocanda oēt. q̄ p̄ma ē ḡ
uii. ad q̄ dicim̄ q̄. B. n̄ id uocat p̄ncipal̄ p̄ncipalum q̄ p̄ma in
ordine earum sit s; q̄ p̄ma m̄ p̄ncipales diūsum sonū ḡgitt.

A. i. q̄. cum sit in p̄ncipio monochordi locata. nullam soni diūscitatō
facit. C. aū uocat p̄p̄ paton. i. iuxta p̄ncipalem p̄nci-
palum. q̄ ē iuxta. B. D. aū dī. h̄cmonos paton. i. digitalis
p̄ncipalum. q̄ dī digitali q̄li disiectua q̄ dicerunt. i. segregat.
p̄ncipales amēdis. E. uocat. p̄p̄ temelon. i. p̄ncipal̄ media-
rum. F. p̄p̄ temelon. i. iuxta p̄ncipale mediарum. G.
h̄cmonos melon. i. digitali mediарum. q̄ hoc nomen dō h̄ q̄a
ipsa una exmedis discernit capitales. notas amīntis. Seq̄
A. q̄ uocat mesē. i. media. sc̄l̄ m̄. A. i. A. Nulla q̄ em̄
nota ap̄ uetusiores t̄ repetebatur. n̄ ista. Quadratum aū
biuncupat paramele. i. iuxta medium sc̄l̄. A. deū. ē. c. q̄ uocat
t̄cedier eugmenon. i. t̄cia disumclarum. q̄ nomen h̄ p̄p̄ posterum
numerandi ordinem. Cum. i. p̄. c. sit. d. - q̄ p̄. d. sit. e. si. dicas. e.
p̄man. d. sc̄l̄. c. erit t̄cia. Quod aū dicimus. c. t̄cia disum-
clarum. t̄m ualeat ac si diceremus una de t̄bus que dicuntur
diūndex. Phimo ē. d. que dicit̄ parane diez eugmenon. i.
iuxta ultimam disumclarum q̄ ē iuxta. e. que uocatur
n̄cedier eugmenon. Int̄p̄tatur aū nete ultima diez eugme-
non disumclarum. Seq̄ur. f. que appellatur t̄cep̄pholeon.
i. t̄cia excellētum de q̄ nomine idē sciendū est. qd̄
de. c. diximus. p̄. f. locata est. g. q̄ dī. parane to p̄pholeon
i. iuxta ultimam excellētum. q̄ ē iuxta. A. que uo-
cat. netes p̄pholeon. i. ultima excellētum. Ut aū
manifestiora sint q̄ diximus. ueterum musicorum te-
tra cor da cum vo cab v l i s s v p
ra s c a s p t j s s v b
F C I M V S.

.viii.

Expositus itaq; notarum uocabulus de cantib; dicendum est. qm
po cursu deficienteſ alienas ſ finales uifuprant. fit g ista can-
tuum in legalitas inqbdam uenialit. inqbdam u minime. Itēq;
ntēdum fit excentro uicio. plerumq; exinreſtabili antica-
te. In qbdam au cantuum p̄tatio tolerabilit̄ euent. hi ſunt
mi. P̄thiſ. deuter. t̄. hil au legis transgressionem musici id
eo ignoscunt. qd affines h̄nt uoces. Affineſ au illas uo-
ces dicim. qm de poſitione & eleuatione & cordant. Vbi grā.
D. final. p̄ti. cum. a. acuta & cordat. Ambe. q. cono depo-
nunt. q. & q. Semit eleuant. Item. E. final deuteri. cu
li. affinitatem h̄. cum ſimilit̄ deponant & eleuent. S; q. fi-
finalis c̄ti. cum c. acuta in de poſit & eleuat conuent. P̄pa
au affinitas n̄ ē in de poſit & eleuat n̄ utrumq; & latem
eleuatio duplacet. S; qm final. tetrdi h̄ mi affinitatem n̄
h̄ io delicti uenia caret. Oportet namq; ut quicarum
habere non p̄ ipſe ſuum officium p̄le quement amminifret.

Si g alioſciens in cantu teſcordi illa euent aberratio. dici
m̄ eam pcedē ex cantorū inſcicia & corrigendā ēē mu-
ſicorū p̄icia. In cantu au p̄dictorū modis ſcīt. p̄ti. de-
uteri. t̄. q̄ciens opus fuerit uice finalium affineſ. hanc
m̄ q̄ grue ſubrogant. Ut au q̄ dicim̄ clari elueſcat. de-
ſingul exempla ſubdīm̄. Antiph ista. Gaudē nobis ē
cum ſit p̄ti in ſuo loco cantari n̄ p̄. q̄ inqbdam locis ſub
par p̄ patr̄ paton. i. C. q̄ui ſedam quodam tonum re-
rit. q̄ ibi non ē. Ceterum in meſe. i. A. m̄ cepta abſq;

Affines uoces ſunt in
quartis, nō in quinque
quid symphonia ſunt
aliquatuſ qui inqbdam
in G. N. U. legi in
a. Tēlēto m̄. t̄.
recepto in c. ſunt
ſed ubiq; in m̄. dñm
Est aut h̄z in ſingenti
cor. que ma. rati
neme loſtruct

errore adeandem. a. insine deductum. Similitur ista. a. Magnum
hereditatis nullus. Hoc autem euitare uolentes. ponunt inter
A. q. B. g. c. S. q. simonenon. i. adiunctu appellant. ut
ita sub. c. tonum habeant. Verum nonnulla id auctoritate
con firmare queunt. Nam guido q. ad hoc solu studuit. ut
nullus in monochoordo est defectus notarum. hanc peccat dubio
iteriusq. si eius necessaria usia fuisset. Q. q. ne qd deficit illa
ad didic q. superflue estimari possunt. multo magis ista apposita
isset. si eam necessariam uidisset. Et talud q. illoz asserti
onem ipbat. hoc uidelicet q. cantus plerique non in subparaphate
paton. s. q. subparaphatem eston tonum redit. q. necessitate
conpellim. ad superiores fugie. ut in hac communitate. au
fer ame. q. in a. Germinauit. Itere cantus deuteri in p. c. su
deficit. ut in hac a. Tu dñe unusorum. S. q. cantus triti in
locu suo aliquiens cantari neqd. qm admodum h. communio. De
fructu opum. h. oia q. q. in affinis finalium cantauit absq;
errore ad finem per v. f. h. i. f. t. **XV.** mmmmm

Quod autem illa qualia istius huiusmodi in p. cursu cantari ne
quint. utrum ex cantorum inicio processerit. an sic amo
dulante p. m. plata fuerint. in certum habentur. Cecum
hoc certissime nouimus. q. p. q. dam ignoranciam multo ci
ens cantus p. uat. qm admodum iam plures habentur p. uat.
tos qm enuminare possim. Cetera non ita ut nunc in ecclesiis
canuntur. modulancum auctoritas p. t. l. s. p. ue hominum
uoces motum animi sui sequuntur recte postea p. ite pulsata
in sulm i. corrigibilem deduxere. adeo ut iam pessimum usum
pauctoritate tenet. Siqde impieta cantores aliqui canent
di cedio p. g. uati. q. eleuanda erant depasserunt. plerumque
peculancia in duchi q. inferi grant canenda ut legem
exulerunt. ut patet in hoc g. duali. Q. sedes dñe. Nam
super cherubim q. in parietedie euangelion. incipendum
e minore incipe solent. indeq; fit ut cantus in lyceandypa
ton cont. ius exeat. Iterem in hac com. principes. plerique non
minimū errant. Nam q. cupiunt q. in cedio euangelion
incipiens ē. ipsi. in. b. molle incipiunt. sicq; in solitu
m. q. b. molle faciunt. cantumq; legali c. su desti
tuunt. Similiter non nulli in quenam est esset. Q. p. basti
dñe. Usu namq; ei. Ignome examinal. it cedo ex euag
l. Ita in h. ostio. Ave maria. Ita fructus p. unisonū icipit v. ton deiz et
remissa.

Musice

menon incipiend. impary patremeson in choant. sicq; legit
 man cant seriem extero contabant. **S;** cum in hog cantu pec
 cet dum ea q̄ eleuanda sunt deprimunt. in alius q̄bdam n̄ null
 li errant dum ea q̄ deplenda sunt eleuare molunt. ut in
 hoc R. ductus est ihcindet. Cum enim dic ut lapides in te
 dy ex evgmenon sit incipiend. ipsi illud int̄te ypholeon inci
 piunt in h̄ q̄ R. terribilis est. pleriq; delinquunt in solo
 co ū ē yporta celi. fluant enim h̄ subito ad acutas t̄nsili
 entes. cum pocius ea finalom. **D.** sit emend. fallunt q̄ p
 sepe in doctri cantores iniudicandis tonis exsimilib cantuum
 pncipis. **E**bi grā. multi hanc ā. **I**ste puer. plagi deuteru
 adiudicant q̄a m̄ceptione conuent cum ista. **A.** **I**odore.
Fst aū iste puer. auctenti p̄thi. In odore plaḡ deuti. Simili
 t̄ q̄has. **A.** Ipse p̄bit. Dirupisti dñe. cum sint ipponixolidu
 n̄ bn̄ q̄dam yppofrigio assebunt q̄ cum q̄bdam. **A.** yppo
 frigii. q̄ cordare uident q̄madmod. Ipse p̄bit. Cum ista.
A. Korate egli. Dirupisti d̄. cū ista. **A.** Damcedem d̄. q̄ c.
Jtem he. **A.** m̄los male p̄dy. **Q**odit animā suā. q̄ Hoū
 dñs. cum sint ipponixolidu. q̄h ipsar̄ diastemata
 sistemata. aptissime testent. Nam dteleusi pat̄ q̄b
 dam frigio attribuunt. qm̄ ipncipio quenunt c̄ istis. **A.**
 Dñe spes. **L** Tuberleem. Similit̄ q̄he. **A.** Ascendente ih̄
 benedicta sit. Glosi. cum sint ipponixolidu. aū null
 frigio adaptant. **S;** glosi q̄dem maḡ ypponixolidio q̄
 uenire uide. Non solum aū q̄dam exsimilib; pncipii
 seducunt. **S;** ipsi ut̄ p̄uis uocib; suis q̄dam alio cursu
 detorquent cant qm̄ admod istas. **A.** Quid retribuam.
 Cum inducent. Cum audiss; iob. Cum. **H** iste sint do
 ri. q̄lent sint incipiente ipsi et̄ as uoce act̄ suspensiua
 ad acutas sustollunt. ita ut cum istis in pncipio conueni
 ant. **O** detra ē. **U**n̄ nat̄. Nec mirum de pncipis cum q̄
 fines cantuum putant. atq; alio statv pue canendo de
 flectant. **Vt** q̄ ista. **A.** petrus aū. Nam cū c̄sum p̄thi
 habeat. idq; diastemata ei. atq; sistemata apte demon
 trent n̄ nulli eam in ypatemeson. satis absone exire
 faciunt ita canentes. Cum poc̄ h̄ canendum **S**it.

Ab ecclisia ad deum. **B** Ab ecclisia ad deum. **xvi.**
C um aū iam pmulta exempla sit demonstratum

*Qui 2. 1. qd n possit et
in uno loco; si transpo-
nit ad officiales in post
etiam.*

*Sed visus gaudet uate-
rari colori; et obsecra-
uerat oculi ac figura
variegata. quoniam sic
audire gaudet variegata
sonor. ne ex qua natura
mundi in natu ratione
omnes habent viuere pos-
sunt.*

qui epiuariantur. qui de
prauis eleemosynis et elemosynis de
iporum gloriis subiectis uidetur. qd diuisi diuisis delect
tant. Sic h. non omum ora eodem cibo capiuntur; ille qd
acoribus. ille ulemoribus escis uiuant ita pfecto in omnium aure
eideri in sono oblectantur. Alios namque morosa et curia
uagatio per motu delectat alios rauca sedi guttas caput
Alios secura et qui indignans cum pluie uiuant. Alios ad
ulatori qd sonus atterit. Alii modesta. v. petulancia
ac subitaneo ad finalem easumouentur. Alii lacrimosa. vi.
uoce mulcentur. Alii mimicos. viii. saltus libenter audiuntur

Alii decentem et qui maternalem. viii. canorem diligunt.
Cappi i cponendis cantibus in eam musicam ita est prudenter debet
ut eam qd decentissime utatur. qd eos maxime delectari
uidet qd; cantu suu place desiderat. Nec mirum alicui uideri debet.
qd diuisos diuisis delectari dicimus. qd ex ipsa
natura hominibus est innotescit. ut in omnium sensus eundem ha
beant appetitum. Vnde plerique euidentur. ut dum qd cantat. is
et uiudeat dulcissimum. ab alio dissonum iudicetur. atque
omino i copositum. Certe ego ipse memini me cantiones
aliquot coram quodam cecimisse. et qd unius summopere extolle
bat. aliu pentus displicuit se. Habent autem mihi speciale
qd in se diuisas sonorum petates adeo ut diligenter musi
co sev et exercitato cantori agnitionem sui ubi leg
erant. Et quia modum aliquis morem habet qd diuisarum
genitium preservat. Ecumque nationis hominem uidet. docteri
t noscet. uidet hec esse genum et hec germanum. illu uero his
panum. illu autem gallum. indicans ita numerus musicus
in autem solo nomine audita quibus harmonia statim est toni
sit agnoscat. Quis tamen in aliquantibus fallat. Nam aliquis
cantus non in inicio. sed qd in medio alicuius toni sibi utitur. cuius
infine est dicatur. Qd licet in h. R. Gaudium maria uero. Cum h.
principio. qd in medio auctento deinde subsiliat. in fine
tamen se plagi cito dicatur. Cantus ergo huius monet. ne quis de toni
temperando idicet; si potest finem in quo canendi iudiciu[m] pondere
pudet expectet. ne si an tempore tonu[m] edixerit. fine dio
ta ei refutante. peniteat eum in tacuisse. Ad h. qd consi
derandus est. qd cantus qd mundam modum tanta aliqui ui
dent similitudinem quenire. ut uix aut nullum can

*Mores et modi in sic
multis ab incepto ex
placido uero per agnos
cer musicum que tonum illu
cam i ponere posse qd in
fine p[ro]ficiatur. hoc est
aliquantibus fallit. musicus po
tius exprimare uocem
tonum in tonu[m] iudicatur
penitentia.*

tor discernere possit. cui tono reddi eos adaptare debet. Hoc autem in auctento tunc. auctentoque; tertio eueniire soli. quod tunc in plagalibus istorum quoniam admodum in his. atque considerare potest. Glori si principes. pro nobis galli he enim tam ceterent yppolidio atque yppomixolidio cueniuntur. ut cui potius attibutus debeant. hanc facile discernas. Item hoc scilicet. Gentili peccati tam lidio. quod mixolidio eueniire uidet. Vnde apud quidam usus est sic cantatur. Et sic deca causa placabilis. Apud seruosque autem sic. Et sed fidei et co. latitum quod est in loco. quodam lidio. quodam mixolidio adaptat. Ego uero illos secundos putamus. utrumque horum lidio attribuuntur. Huius autem predictarum uirorum temporum consonanciam genitum fallor animaduiterant. quoniam eis parum distinxerit eadem uocabula imposuerit. In aliis nullam taliter quenientiam repeti excepto quod cantus per modum mypatomelon quod finaliter est deuterius aliquiens cetero mode pausat. Ut in alta. lurauit dominus. in hac communione principes. Scilicet quod aliquid cantus tanta similitudine quenientiel. ut secundum diuisas emissiones. diuisis copiis copulari et grue possint quamadmodum habere. Et resipientes tres pecti si hoc in canunt. Erat quippe magnus ualde alleluia. Quies proprius alleluia. frugis autem ambe erunt. si sic emituntur. magnus ualde alleluia. Quies proprius alleluia.

See nec habet reticeri oportet. quod magna imm. **XVII.**
Smouendi auditus animos musicalis cantus. Siq[ue] de aures mules. intem erigit. pliatores ad bella incitat. lapsos et desperantes reuocat. uiatores confortat. latines exarmat. iracundos mitigat. testes et angrios letificat. discordes pacificat. uanitas cogitationes eliminat. freneticos compati biem tempat. Vnde et regre saul libro regum legit. quod admonito correpsit. dicit in cythara canente mitigabatur. cessante uero nichilomin uexabatur. Item freneticus quod aselepias medico canente. ab insania fertur suis libat. Sed et de pitagora memorat quod luxuriosum quondam uiuenie ab immodata libidine musica modulatione reuocauit. Hoc autem musica secundum diuisos modos diuisas potencias. Sed enim per unum cantandi genus potius aliquam ad luxuriam puocare. eundemque palam quoniam penitentia ductu reuocare. Cui rei experimentum guido de inuenit quodam refert. Cum ergo in conuendis interib[us] hominum luxurias. per hanc ad placitum tertium posterius ad plagale tunc

20

mutuus peccat. quod autem
biunt mixolidio et pliatores
utrumque de ceteris et de
huiusmodi. utrumque de
doctore et grecis et ludi
et remandu mixolidio.

IOANNIS

tanta sit musice potentia. merito usus ei acceptus est in sc̄a eccl̄a
 p̄mū alio ignatio n̄re. neen̄ y aberto ambrosio mediolanensium
 antistite usus musice iromanā eccl̄a cep̄ haberi. Post hos bea-
 tissim⁹ papa. o. sp̄sco ei ut ferē assistente. y dicitante em-
 tū modulat̄ c. cantumq; romanę eccl̄e q; p̄ anni eccl̄i diuinum
 celebrat̄ officium dedit. Qd̄ aū canendo laudandus sit deus.
 n̄ paruam inueni pagina auctoritatem habem⁹. Legim⁹ namq;
 ilib⁹ geodi q; subm̄so pharaone moyses. q; cū eo filii isrl̄ cantie
 ceciner̄ dno. S; q; psalmista art⁹ h̄ haut ignar⁹ indea cordo
 q; ē musici i strumentu laudes dno cecinit. nosq; ad c̄cūnendū
 hortat̄ dicens. Cantate dno canticū nouū. Laus ei i eccl̄a
 sc̄ap. Ne solum nat̄ali sono ut in os in laude si uolut. cum
 q; p̄ manu facta musice artis instrumenta. dñm laudare c̄mo-
 nens art. Laud d̄ in sonō tubē. i psal̄t̄. i cyth. i tym. i ch.
 in cordis i organo. Cum q; tanta h̄ discipline inueni testam-
 to inueniat̄ auctoritas. cumq; eam tam religiosi uiri in
 eccl̄a sanxerunt. cum deniq; officijs ut dictum ē adm̄
 das sit eius pg-
 tencia. qm h̄ abu-
 sciencie lā-
 num pigeat.
 Q; se i nōto
 affe c̄tv
 P̄fici sci cant⁹ officiales in sc̄a eccl̄a modulati sunt. si. q; a
 lui qdām n̄ longe aū nra c̄pra. cantuū compositores ex-
 citere. qd nos quoq; cantuū uet⁹ et exereſe n̄ video. Nam q;
 si noue modulationes n̄ eccl̄a non ē necessarie possu-
 m̄ tñ i ritmis. q; lugubbi poetai usib⁹ decantandi i
 genia nra exerceſe. Qm aū modulandi licenciam uicis-
 sim q; petim⁹. qdām⁹. q; gruū uidet̄. ut decantv compo-
 nendo precepta sub ponam⁹. **XVIII.**

Primū q; p̄ceptum modulandi subnechim⁹. ut scdm̄
 sensu uboris cant⁹ uariet̄. Qd̄ aū canendi mod̄ euilib⁹
 matie conueniat. p̄us docim⁹ cum diuisos diuisis delecta-
 ridixim⁹. Qsdām enim curialitati. qsdām lascivie.
 qsdām q; ethicie ap̄os monstrauium. Si cū laude desi-
 danti poete studen̄t̄ ē ut facta dictis exeq̄t. neue ei
 qm desebit fortunis abs bona dicat. sic laudis audiō
 modulatori aūtend̄t̄ ē ut ita p̄e cantum c̄ponat.
 ut q; uba sonant. cant⁹ ex p̄me uidet̄. Itaq; si uiuen̄
 rogatv cantum c̄ponit uel. uiuen̄ sit ille. q; lasciv.
 Sin u seruū morosus sit. q; seūtatem ex p̄mens. Qm
 admod̄ q; comediar̄ sc̄ptor si partes uiuen̄ sit seni.

Seruū uocis et
 uiuen̄ serioſe ſci-
 biſ ep̄ſole vnuſi
 obuacere meret̄
 qd̄ uido ut non euio
 si cūcōt̄ inuen̄t̄ ſc̄ptor

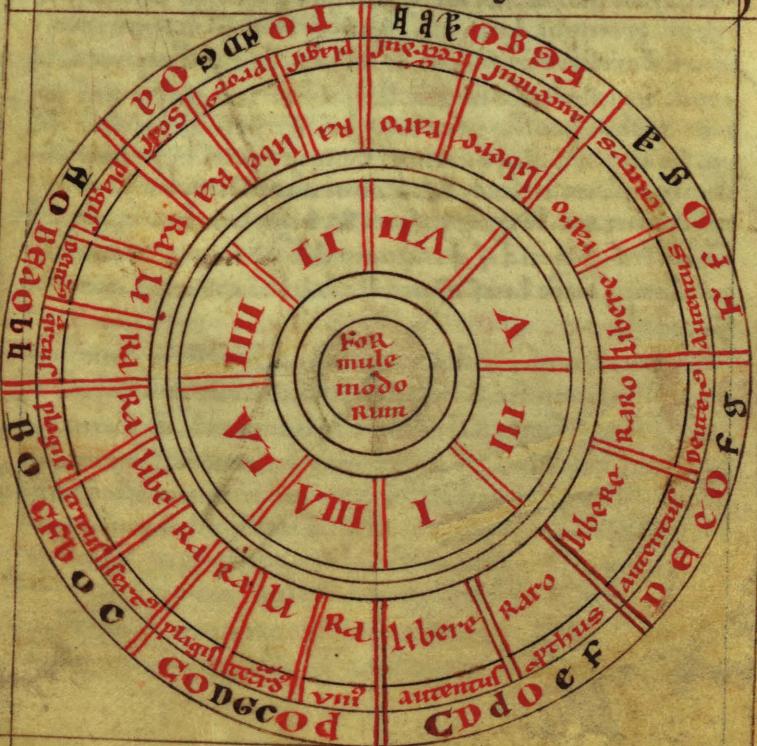
Musice

37

luxuriosi auaro. mandauit. desilis subiacet. q[uo]d apud
 flaccum plaut. et eos sensus inducunt. Ita reprehendi p[ro]modu-
 lator. sicut si matia solientem modum ad dixerit. In leta la-
 cunabilom. Puidendus est musico. ut et cantum moderet.
 ut iaduissis deprimat. et ipsius exalteat. h[ab]et autem adeo precipuum.
 ut semper necesse sit fieri. sed quoniam sit. ornatu[m] de dicimus. h[ab]et
 mus au[m] his quod diximus alio exempla. Sed enim a[uth]or. iresur-
 rione domini exultationem in ipso sono pretendit. ut si he-
 sed angli. Cum rex regnaret. Ista autem auctor. Rex autem dicitur non tam in ubi.
 sed in cantu meorem sonare uidet. Sed et auctoribus harmonia
 per ipsorum. quod miserabilorem sonum habet. frequissime de
 cantur. Illud prece laudis cupido modulatori mutungimur. ne in
 una neuma nimis eam inculcando oberry. ut quanta ope-
 rit poeta uitare tendit. uicium illud quod gerunt. oportet
 soris et uirorum. similium casuum. tanto nisu cantu[m] composite
 niciu[m] quod apud musicos. oportet uirorum et f[est]u[m] uirorum. similium sonorum
 appellat euntare studeat. Sed de porti uicio grammatici siue in
 rethorici uidentur. nos autem de posteriori quod musicis uitandis esse
 diximus exemplu[m] dam. in h[ab]et. Ecce odor filii. Nam meo
 loco uero crescere te faciat at nisi uiciosa est unum neume icul-
 etatio. Similitudo huic illo. Quod habitat uitiosus est uni poti-
 dati cerebra p[ro]cessio in eo loco uero. Et refugiam alicuius dr[ame].
 Si autem inter alios de centes neume semel repetantur in
 uitupam. ut in fine. Re. Ecce cum audissent. v[er]e laudan-
 tes de canticam. Itemque in fine. Re. Sunt lumbi uiri. v[er]e est
 anump[er]tus. Sciendo quod in principalibus ad finem cantu[m]
 paulatim duce laus est. in collatalibus uero ad finem cantum
 precipitat[ur]. **X** **I** **R.**

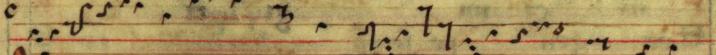
R **O**ptima autem modulandi forma habet. si ibi cantus pau-
 sacionem finali recipit. usus sensus uborum distincti-
 onem facit. Quod considerare in hac potest. A. Cum est
 responsaria. Hoc autem perceptum non bene inspexit. quod u[er]o
 siculos illos modulat est. quorum inicium est. hominique
 erat diues ualde. Nam iste id uersiculus nusquam
 in recta distinctione finalem contingit. Sed et harmoniam
 in minimu[m] exornat. si in cantibus discipulis
 id obseruetur. ut finalem sepe repetantur. ceteraque illam
 usent. quod in. in. rarissime pauset. in. v. uero nullum.

S. i. v. aliquāq̄ tagerint. raptim q̄q̄ si formidando eam ctingentes
 pānt̄ recrānt. ut in hac. a. dicit petri? In cantib̄ aū magistris id
 p̄uidendā ē ut in acutis maxime uent̄. i p̄g. m. v. afinali b̄ l̄?
 paus auerunt. finalem reuisant. r̄ sūq; ad supiores festinando
 se tr̄ifferant. q̄ sic subiugalui ē maxime i quib̄ ita autentorū
 maxime i acutā gūsari. h̄ u p̄cepti exemplū habes i hac. a. Qūnib
 dāt̄. Obsuand̄ q̄ 8diapē. ut imelodia subiugalui afinali nūq; ad sup
 ioreſ sauat. diat̄hes ū sup q̄f libe fiat. C̄rti c̄t̄ cant̄ p̄diapē. c̄pē
 tec̄ q̄ p̄diathes. eadit̄ resurgit. Nec mirū cū q̄ magist̄ h̄ armo
 na sepī q̄ meli ad. vi. q̄ ad q̄ntā irēdat̄ q̄ remittat̄. Notand̄ q̄ q̄ in
 c̄tib̄ autentorū pulchrimū sit ed afinali cb̄ p̄diapē d̄poni q̄ ele
 uari. ut tertio id i q̄cinnī ē. s̄i. v. Sc̄entissimum. l̄q̄ h̄ornatvie. si
 pler̄q; cant̄ ei afinali p̄dīt̄ q̄sem̄t̄ sgat. ut pat̄ i hac. a. p̄gā
 nor. Hoc aū p̄ceptum d̄it̄ q̄būt̄ dicam ut i cant̄ subiugalum
 illi finalem ū sup. v. rarissime q̄tingat̄. i p̄p̄ minia ḡuritate. q̄
 ne autēto attribuat̄. Cant̄ ū p̄ncipaliū n̄ sit. v. ad p̄ncimā finali d̄po
 nat̄. Ad. viii. aū t̄. v. q̄ ali p̄ncipales pot̄it̄ ascendat̄. h̄ no
 nāt̄ x. rarissime q̄tingant̄. Q̄d̄ te h̄ figā lucentissime doc̄

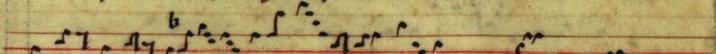

22

Admira direndū p̄tēa q̄ magis in cantu iocunditatem faciunt iste
due consonancie dyachī et dyapnī. si conuenient in suis locis disponantur.
Pulchrum namq; sonum reddunt si remissa aliquac̄tē statim in ei
dem vocib⁹ eleventur. Qm admodū patet in aliis vix exultatōnis.
Veritā dyachī multo dulciorē melodiam facit. q̄ maxime in au-
tentō dectō si int̄dūm ē t̄ q̄. t̄ eo ampli uarie repeteatur. Siē
beno infine h̄.ā. O gloriū lumen p̄cidanti liquet hoc q̄ o d o.

Quos fecisti ueritatis lumen agnosceremus.
Item pulchrum ē si p̄ q̄ notas neuma descendit per alidem sta-
tem ascendat ut hic. Meruit diuina nā revelatio
ne. Item decentissimus in cantu sonus est si dyachī int̄dūm
ita uarietur ut semiditonis & ditonus nūne precedat. nūne
subsequitur ut in hoc exemplo manifestum ē s t̄

Hodie p̄ceſſū ſit ad orationem.

Sunt q̄ alie plurime modulandi sp̄es eggie. q̄ om̄is ne cedium
potiū quam doctriam lectorib⁹ in geram enarrare nō oportet.
Cantū aut̄ h̄ modi musici accurātūs uocant. q̄ in eis cōfessio
ne cura adhibeatur. Hos q̄ meteos p̄ similitudinem appellant
q̄ more metras certis legib⁹ dimicant q̄ admodū abroliam.

Ad huc q̄ alium modulandi monstrabimus **Xx.**

Aliam pulchram lamenā ſit aut̄ guidonem in uiscitātām. In pri-
mis ē coni cantum cōpone uelis tecum dēlinato q̄. v. notā
cum totidem uocalib⁹ p̄ ordinem sup̄ceptis collocato in ta-
bul. q̄ scdm q̄ te singularum uocales sillabarum duxerint
enendorite mcedas h a c m o d o.

a	v	f	c	o	g
o	g	ri	ri	li	li
e	e	ue	te	be	ceſſ
a	a	M	a	ma	Rā
o	o				
i	F		ti	ti	
e	E	ſſ		ne	E
a	D	ſan	ra	lēm	alēm p̄andom reglām.

v	a	tus	sus	a
o	G		nostros	G
i	F	is	i	F
e	E	cer	te de	E
a	D	sa	an	D
v	d	dul		v
o	G		bus	G
i	F	in	ei mi	F
e	E	et	gen	E
a	D	am	pe semp	D
		tra	te	
		fla	can	

Qm̄ auista qm̄ dedimus modulandi regla nimis sc̄ta uidet. qd̄t laxio
rem acq̄ libiorem componendi uiam t̄ parare possit. edocemus.

Dispone. vi. l. viii. l̄ i plures si libert p̄ ordinem notas esq; uoca
les duplicit as̄ bas ita seū ut unicuique nota duarū seriati attribua h̄m.

Iova ei o v
F G a b e d e F
o v a e i o v a

Voclamantis inde seruo parate uia dñi recta facite semitas dī npi.

Vide aut̄ ne te ista qm̄ p̄nissimis uocalium dispositio ad h̄i ducat.
ut eas semp necessario ita disponendas existimes. Si ēt̄ p̄stori
h̄ac poeſis licet incipe q̄ uolunt sic nimis. si modulanti p̄ uo
cales eq̄ potestas est. puelle sui eas m̄p̄ncipio dispone. Item qm̄
admod ill̄ p̄uidendum ē ut id q̄ incepunt pficiant. ita isti stu
dend ē ut ordinem inceptum fineten ducat. Vbi grā. Cum
ego in p̄misso cantu paripatem eon. o. i. at̄tribuerim, tu ibi dē
e. i. l. a. o. l. a. y. l̄ q̄cqd tale uolueris locare potis dū m
p̄stas in ordine qm̄ incepit. Ut ut magis patet melum al
ti m̄i exempli grā subponimus. e d s F G a b c
i o v a e i o v

c

f

Huncius cōlō ueniens solūm̄phō te patri magnum fore nasci

c

f

turum nomen q̄ uite seriem gerende ordinē p̄ o m̄ t̄.
Possunt tñ uocales cali m̄ i t̄PLICARI l̄ q̄DRUPPLICARI. n̄ q̄ tñc
nimia confusio obſticeret modulanti. Cum itaq; ut ostend
sum ē cant p̄ uocales q̄ponat. sitq; manifestum ex uocalib
ētare q̄cumq; diu rechissime art gundo q̄ ad cantū redi
tū cōponat. p̄ uoc
los. y ex uocalib glement
q̄q; dñt̄ manifester
et qd̄ cōt̄ reducit
m̄i se quod dicitur
vō gudo q̄c seruit. q̄c dicitur ita ad cōt̄ redigere om̄e p̄ sām
fūm̄p̄t̄ 1012 d̄ḡd̄t̄. l̄c̄p̄t̄a cōt̄ t̄t̄t̄ fūm̄p̄t̄

Musice

^{per se reduc-} gatur: omne q̄ v i e i t v r . x x j.

He forte moueat lectorum q̄ in pmo cap̄ ei iūnxim̄ ut canare p̄ musicalis assuecerit neumas. qd̄ de eis cōstare huic usq̄ disiulimus. attendat q̄ h̄ n̄ abre fecimus. b. h. p̄ sciret musicalē canē. exempla passim obdiūlas causas introducta nullaten⁹ possit intelligē. ēā agudōne muente sint h̄ modi neume. n̄ statim oportuit dici. cum ear̄ causa utilitas p̄ ea q̄ iam p̄missa s̄ latis possit p̄cipi. Cum enim in iūnaliib⁹ neumi in iūnalla discēn̄ n̄ ualeant. cant⁹ q; q̄ p̄ eas discunt̄. Stabili me morie cōmendari neq̄ant̄ iōq; in cantib⁹ plurime falsoitate subrepant. H̄e aut̄ omnia in iūnalla distincte d̄monstrant̄ usq; adeo ut i errorem penit̄ excludant̄. q̄ obliuionem canen di. si semel p̄feste sint cogniti n̄ admittant̄. q̄s n̄ magnam uitatem in eis ēē uideat. Quid aut̄ irregulares neume erro rem poci q̄ scienciam generent in dūgūl q̄ clīnib⁹ atq; p̄oda tis q̄sidare p̄facile est. qm̄ qd̄em q̄ equalit̄ om̄is disponuntur. q̄ nullus eleuationis t̄ depositionis mod⁹ p̄ eas exp̄mitur. Vñ sit ut unq̄sq; tales neumas plibet suo exalbet. aut̄ p̄mat. ut v̄ cu semiditonū t̄ dyap̄h. sonal. alī ibidem dī t̄ dyap̄a faciat. q̄ si ad huc t̄ci ad sit. abut̄sq; disconueniat. Dic̄ namq; unus. hoc m̄ magist̄ trudo me docuit. Subiunx̄ alī. Ego aut̄ sic amagistro albino didici. Ad huc t̄ci. Certe magister salomon longe alt̄ cantat. Et ne te longis mo rer ambagi. raro t̄ in uno cantu q̄ cordant. ne d̄ mille. q̄ annim⁹ d̄ q̄sq; sum p̄fert vñne magistrum. tot fi unt diūsificationes cōmendi q̄t s̄ iūn mundo magist̄. Ut aut̄ manifeste uideas q̄ in illegalib⁹ neumis sepe p̄gnorancia cant⁹ dep̄uat̄ exemplum t̄ sit. a. Collegerunt. Pleriq; i enī clīnē in p̄ma sillā q̄ penultima plus iusto d̄p̄munt. uidet̄ dyap̄n. facientes. q̄ sequitem neumam ē inferi⁹ incipientes. cum c̄stet. q̄ a. I. usq; ad licanosypatōn dyap̄n est. q̄ sub iū nulla consistit nota. q̄ p̄tea q̄ nullus subiugat̄ am finalē contingē debet. Non nulli q̄ cantu eiusdem. a. in alio loco c̄fundunt̄. dum mea uoce q̄clīnū inchoant̄. p̄ qm̄ pharisei emitunt̄. q̄ an̄ penultimā eiusdem dictionis inferi⁹ incipiunt qm̄ p̄mā emitant̄. Quā c̄cēdere manuit̄ utati regule. quam p̄yauo usui in corrigibili t̄ ad herere. eum canē conuenit hoc modo.

23
Gens. II
257

Virgula
Clīnes
Podatus

Hic Modus Hypocordi
us est, quod non semper
tunc ab Hypodorus
differt, sed diuersifico-
la mihi ipsa diapason
latus, et Hypodorus di-
ffersit, sed in infra-
clavis duplex latet sub
at portas remolum
tunc tenuis inscribi in
a portio q̄ in d. longo.

Col le ge

College rint pontifices, q.
S; q̄ in communī. Beatus seruus.

U: 7 leuis error, q̄ pumū podatum in
pharisei con cilium cōgrue platum efficit. Hunc autē
qdā sic corrigunt, atcedez eugmenon in mense cadere faciunt q̄ ue-
nerit i paripatemelon incipiunt. sup̄ omnia hycanomelone. Ali-
ta emunt q̄ inueniunt iuxta usum incipiunt q̄ penultimā eiusi
mese inchoantes i hycanomelone emitunt. ultimā in y pateme-
son incipientes. i paripatemelon ēre faciunt. sup̄ omnia scđm
pores corrigit. Nichil aut̄ facilior corredo uident si ultima syllā
inueniunt i hycanomelone punisonū entent. Qd̄ q̄ Guarino yste
phano in musica subtilius placit; S; si q̄ obiciat de ee in qib;
dam locis semitonia. dicimus n̄ ee necessaria ibi semitonia ubi
ipsi uideat. Sepe i enim excantor in epica euident. q̄ it alia
entium deputationes semitonia pferunt. ū pferre non debet.
q̄ in terdum negligunt ū negligere n̄ debent. Nam ū manife-
sum est. q̄ dure hominum uoces. q̄ incomposite semitonia qm̄
maxime deuant. q̄ aū flexibilis habet uoces semitonius pluri-
mu gaudent. eo usq; ut i ibi aliquiens semitonia depnunt
ū depnenda n̄ se. qm̄admod̄ in multis q̄rti toni. A. ut i his
Custodiebant. E. regypto. Syoneno. Simili m̄ q̄dam delin-
quunt in. R. Conclusit uas meas. semitonia sonantes ū n̄ se
uidelicet nulli dictiōnib̄ numeris. in sidiator. Idem de rep-
pleriq; in fine cōfundunt q̄ anima mea q̄ in mense ē
incipient i n̄ etedez eugmenon incipiunt. S; de cantib̄ pr̄
regulares neumas deputos inseparabili caplo lacū differemus.
Solent aut̄ n̄ nulli neumas illas q̄bdam notis resarcire p̄ q̄
cantorem uident n̄ doce. si duplicato errore impedit.
Nam cum mineumis nulla sit certitudo. notis sup̄ p̄cē
n̄ minore p̄tendunt dubitationem. p̄sertim cum p̄ eas
multe dictiōnes diuersarum significationum incipient. ioq;
ignorent q̄d significent. S; si eiſ c̄buaat aliq̄ certa sig-
nificatio. n̄ tñ ph̄ extirpat oīs dubitacio. du cantor ad
huc manet icert de in intensionis et remissionis. Si q̄
dem. e. diuersarum dictiōnum p̄ncipium est ueluti. etto.
cau et clamose. Similit̄. l. ut leva. lent̄. laſciue.
lugubrit. Simili m. s. qm̄admod̄ sursum. suauiter.

gloria nō & filio & sūp̄ p̄fō cōrū ip̄p̄ iō m̄ne

l'usura
vindicta
notitia
d'egress
uo' o' o'
g'lorie.

o' d'ost
l'usura
vindicta
notitia
d'egress
uo' o' o'
g'lorie.

subito. sustenta. similit̄ - i. c. Hoc aut̄ de musicis. i reglarib⁹
 neumis būt̄ intimarē possumus. q̄ musicē tñ tam u. tam
 q̄ leui cantorem tñtē ducunt. ut q̄ si uelit errare n̄
 possit. i p̄ qm quis seu magnus. siue pusillus. iii. hislo
 rias v̄ cotidem officia p̄ eas ap̄ centore didicerit. totum
 antiphonariū t̄ ḡduale. absq; magist̄ poterit ad disce.
 Irregulares u. ut ostensum e dubietate gignunt. inter
 rorem. nec cantulam utilitatem cantori conferre ua
 lent ut p̄ qm p̄ eas totum graduale usq; ad unū officium
 ut amplius dicam usq; ad unam cōmūnōē amagistro
 didicit. illa una cō. q̄ restat p̄ se canō sciat. Liqt̄ ḡ q̄ ista ^{modis}
 amplectit̄ amator est erroris ac falsitatis. q̄ aut̄ musicis
 adheret neumis. tene uult semitā et studiū p̄ ueritas. Sci
 endum p̄ tra. q̄ ibus modis musicē neume sunt. Vno in pno
 rasi monōcordo dispositas. q̄ uoces musici usi s̄t. Sed oī p̄ it
 uallorum designationes. q̄ neumannī gen̄ her mandus p̄
 etrachis rep̄isse s̄t. sit aut̄ h̄ m. C. uocum eq̄itatem designat̄
 S. semitoniu notat. T. tonum demonstrat. T. uinculum cum S.
 semiditoniu. ostendit hoc m. T. t. duplicatv̄ ditonum decla
 rat. ita E. capital. dyaphesaron p̄tend. A. dyapente. de
 monstrat. cui si adiungas. S. semit̄ cu dyape notat. hac
 figura. A. Sm̄ aut̄. T. apponas. tonu cum dyapente. de
 signat. h̄ m. A. S. q̄ si dyapason signare uolueris. A. i d.
 cap. coniungas ita. A. hec aut̄ signoy unū qq; absq; pime
 to i tensionem notat. cum puncto remiss. Et h̄ qdēm oī
 plemssime doc; cantilena illa ab ipso her mano c̄po
 sita. E. uoces unisonas eq̄. i. c. n̄ q̄ de dyapason intio
 nem n̄ fac. t̄c neumannī modus. ē a Ḡ quidone iuent. h̄ sit
 pugās. clines. q̄lismata. pūcta. podatol. cetasq; h̄c modi
 notulas suo ordine disposita. q̄l̄ q̄ meta i marginē apostata.
 multū faē expedita. Ph̄c itaq; mod q̄lq̄s celerit̄ i pficie
 ad canend̄ musicē. i t̄duci desiderat. Th̄; isudand̄ laborib⁹
 sciat. Prim⁹ q̄ppe labor ē ut q̄ t̄ q̄ sit t̄le cinq; uoci att
 buce sit diligenter q̄sideret. Dein nichil omnī studend̄ ē ut
 quoces. i linea t̄ spatio c̄stitute sit recte p̄ pendat. t̄c
 aut̄ labor cautionis ē ne cantore uocē uaria disposi
 tio ducat i terrorē. Ut h̄ m facile euitari potet. si di
 ligenc̄ aiadūcat q̄. S. una qq; mimo. i. c. una qq;

III modis Neum
fūm

Hermannus Cantor
Hir in Canobio. Dicim Gal
lo agt̄ Helmenot uisim
misteriis Amis M. E.

vide facie 7c. sit facie

croco signatur. sedm. v. semitonia. m. v. locis colores disponuntur. Quidam tū si color desit pīnus punctū. i^lpīncipio lunge ponunt. Id ēcō aut̄ has duas sc̄l. f. 7 c. b. i^l colores quibus signant̄ tanto opere obseruari p̄cipim. qm̄ peal alie not̄ re gunt̄ eisq; de loco motis ceterē partē mouent̄. S; si his nevris colores t̄ not̄ nāderint. tales sunt neume. q̄lis p̄t̄ us s i n e f v = f. xxii.

Ribet in q̄rumdam cantuū recordari q̄ p̄irregularēs neu mā iā dudū s̄t̄ depuati. utq; p̄ usus i^l his. i^l aliis oīb corrup̄t̄. hucusq; seruat̄ abiciat̄ magnope hōrtari. Cū h. ēst̄. qm̄ dñs. una fide. uno baptimate. q̄ oīno maḡ unitate oblectat̄. q̄ n̄ ēdat̄ q̄ idē ex multiplici cantorū discordia. q̄ n̄ iūta neq; ignorantes s̄ voluntarie q̄st̄ p̄t̄ offendat̄. Nō ḡ q̄ reclam̄ canendi uia nūctū di nouim. errore n̄ decut̄ pat̄. nec multū ēand̄ fuit. si dā insulsi cantores. i^l uicus p̄tināt̄ locū n̄ dēt̄ iūtati. dū id effice possim̄. ut aliq; lanēnt̄. errorē deserant̄ ult̄ em̄dati. Tanta aut̄ i^l corrigēd̄ cantib̄ medio cōtate usi sunt̄. ut q̄ p̄ paucitate sui cedūl lecto rib̄ n̄ īgerant̄. q̄ i^l em̄datiōe n̄ multū abusitato tūnit̄ as̄ discedant̄. Sc̄iend̄ sane q̄ q̄qd̄ uiciose cant̄ aut̄ i^l pīncipio. aut̄ in medio aut̄ in fine p̄t̄. In pīncipio q̄ppe cant̄ it̄dum de puat̄. cū l̄ i^l nota n̄ i^l choat̄. l̄ i^l sua nota i^l choat̄. p̄ic̄pīta p̄fērentis uocem. nimū dep̄mt̄ aut̄ eleuat̄. In medio q̄ l̄ i^l fine p̄t̄ cgruū elevationis t̄ depositiōi sonū cant̄ plēr̄q; corrip̄t̄. De singulis exempla subdam. Dūsi h. &. Ego p̄te rogaui. i^l dūsis locis incipiūt̄. q̄dam uidelic; i^l ypat̄emeson. q̄p̄ i^l h̄yacinome son. n̄ nulli i^l mēse. q̄i medio errore uidentes cantū falsitat̄ arguit̄. euq; em̄dare c̄t̄end̄t̄. Vētū si i^l paramele pīncipiū sumit̄. abq; i^l p̄dīm̄to ad finale suū legitime decurrat̄ h̄m̄.

Regō p̄te roga ui p̄e tre. q̄ c. Ca ro q̄ sanguis. Item in medio cant̄ error inuenit̄ ut in b. Bēthlēem. Em̄duob̄ locis em̄dati conuent̄. ita sc̄l. ut ult̄ma sit̄a dominator. i^l parap̄atemeson incipiatur. q̄ mōra in parane diez ev̄ gmenon sumat̄.

Bechleem ciuitas domina totū q̄ ē usq; in terra nossum tra-
S; q̄ insine canit. qdām errat. ut ike Māne. s. ia. h. h. cū ue-
rissime. iii. sit toni qdām impia i lycanōneson emittunt.
q̄ tū ei uisum. iii. toni i c̄petenter adiungunt cum pocius
hoc modo canendum S

25

q̄ e go nescie bam Cumq; evigilasset.
Qdām q̄ hanc. ā. p̄tēr manif. cū sit yppolidu. in lycanōs
ypaton emittunt. dorioq; eam abnuit. Qdām uicū illi le-
uit deuant. q̄ attā in paripatēmeson p̄ unisonū cantat. ^{ad te uide p̄fētū alleluia}
lē pleriq; i doch delinquit in hac. ā. Simile ē regnum c.
x. d. dum eam in paripatēy paton exire facunt. all̄ canta-
re nolentes. q̄ si magnū sit nefas si p̄ c̄pentece. ī. ā. l̄ in-
alit cantib. all̄ pferant. Eadem culpa illos redarguit. q̄ off-
p̄dūstī d. ī mēle emittunt. q̄ all̄ relinquit. Notandum
an̄ q̄ sic sup̄ dyxim̄. iste cantō depuat. q̄ eu n̄ i uoce n̄ grua-
si. sedm suam opinionem inchoat. ut patet in hac. cō. Sc̄a
pul̄s sūl. Hanc. h. qm̄ qdām in lycanōneson i cipunt de-
sedū pati spicant. eamq; corrīgēdam arbitrant̄. S; si
paripatēmeson i cipit. absq; errore ad finalem revit̄. q̄ e
indatione n̄ indiget. Sc̄iend p̄tēa q̄ sicut sup̄ ostūdī c̄ali-
q̄ cant̄ q̄ i pōchū deficiunt. h̄i assīnib absq; i pedūnto decur-
runt. Ut i cō iste. Exaudi dñe uocē meā q̄ clamauit ad te
attā. q̄ c. q̄ cō. Dicit andreas. in assīnib canenda ē. sedm
illos q̄ ea yppolidio assēbunt. Sedm illos n̄ q̄ ea plagali-
te r̄do atbūnt in pōchū bñ cantat. Sc̄t itom aliquantq
nec i pōchū nec in assīnib cantari possunt. de qb̄ tale p̄cep-
tū dām. ut ad p̄sum ch̄um corrīgant̄. Si aut̄ multū sunt
ch̄asi. q̄ assīnib facil̄ possunt emūndari eo dirigant̄ v.
que m ad m o du m i s v d.

In di e sollempnita tis. q̄ ē. usq; lac q̄ mel alle-
quidendum q̄ de lk. Hic q̄ aduent ut i mēle p̄ncipū
sumat. q̄ in eodē loco habens incipiat̄. q̄ in parane-
cedie evgmenon. emitat̄. S; q̄ de lk viri impū cu-

randum est ut emendetur iecoloco. ubi est rei facti sunt ita.

Sapientiam q̄ rei facti sunt in cogitatio in bu-
Hoc q̄ B̄ Domine ne in rā emendatione idget. in medio illā miserere q̄
p̄ usus in lyceos hypatōn incip̄. i. m̄ s̄ ē icipiend̄ c̄. l̄c̄
hoc B̄. Egregie dī. m̄. q̄dam corrupt. q̄di ī credice regmenon
n̄ emittunt. et ecce n̄ legit̄ effert. l̄c̄ ih̄ B̄ Egypte n̄oli fl̄
aq̄bus dām̄ errat. q̄ flere ult̄ mese extollunt. l̄c̄ in h̄ ḡduali. Ad
dām̄ q̄dam delinqūt. q̄ dū t̄bularer ī paripate meson n̄ icipi
ut. l̄c̄ h̄ ḡduali. Esto m̄ ī dām̄. n̄ nulli q̄tbat q̄ p̄tectorē il̄y
canōnes. n̄ īchoant. Consida q̄ q̄ off̄. Confirmal dī. c̄fir-
ma ult̄ mese n̄ ē extollend̄. dī aū ī paripate mes. icipiend̄.
S; q̄ off̄. Oraui dām̄. ī duob̄ locis emendationem indiget scilicet
in principio. q̄ ubi est sup. Ut h̄ s̄ c̄ p̄ ā t̄ ē t̄.

Ora ui de um mevm. q̄ e. usq; S u p.
Inco. q̄ Cantabo dño p̄se cant̄. q̄cumq; q̄bona ī paripate ypat̄
n̄ icipiunt. S; ī co. Potum mev̄. rest̄ cantat. sic ūfletv. atq;
q̄ ego in paripate ypat̄ īchoant. l̄c̄ co. Dom̄ mea sic icipienda
Verhos pauculos cat̄ ad plens correctos
Domus mea do mus orationis. q̄ c̄. ē sufficiat. p̄ hac̄
tonario q̄ aliquis q̄ memorie occurrerint emendabim̄. Ille aū anqm̄
ad explicandos t̄pos ueniamus. de supfluis ipsorum differē-
cūs eccland̄ c̄. S; q̄m diff̄re multis m̄is dñr. q̄d t̄pos diff̄ras uo-
cem p̄mit̄ ap̄iend̄ c̄. Diff̄ras intonis nominam q̄m in sc̄lois am̄.
aliqui neume r̄dabilit̄ p̄mutant̄. Et sciend̄ q̄ diff̄iarum q̄ tonis
subſchunt̄. Alii sunt c̄petentes. q̄ necessarie. Alii q̄ si c̄pete-
tes n̄ t̄n̄ necessarie. Alii neq; c̄petentes. neq; necessarie. in-
mo pr̄s nulle. Competentes q̄ necessari. as dām̄ illas differē-
q̄s usus cantorō h̄ ab antiquis modulatoribus c̄stitutas. Con-
petentes aū q̄n̄ necessarie dñr. q̄n̄ necessitat̄ causa. s; solus
curialitatis adiungunt̄. q̄m admodū patet in hac. A. Ob-
aci pontifice. Cū enī ista sit sedē diff̄re autenti p̄t̄ p̄lexi;
illa neglecta tale ei diff̄ram ad aptant. Seculorum d̄-
men. gag f̄ b̄fo. O e v̄f beatum ponti. Ille aū neq; c̄petentes

26

neq; necessarie s^e qⁿ i recto tenore sⁱ, sed in libet^v canencium
ad aptant. ut ista. Seculorum inen. Nos qui sumus. qⁿ
S; ille diffire q^s qdā diffīas ēe asseuerant. n̄ dico n̄ necessarie
immo pr̄fus nullo sⁱ. ē uidelicet unū sc̄loq; am. nulla parte
cōsequenter diūlificatv m̄ multis cantib; diūla p̄ncipia habentib;
ad unigre. Siq; exhs. ā. Tēcū p̄ncip. Bi duo inueni. cū p̄
p̄mi sint toni. d^qdā dual diffīas sup acutas faciunt. Nam
diūla p̄ncipia cantū diffīis nūm darent. multo plures
fr̄g; i yppolidio. mixolidyo. yppomyxolydyo. qm n̄ sint.
Ea ita satis pacibunt. Volum aū lectorē scire. q̄
de ill tantum diffīis cōlati sum. q̄ sp̄tentē - necessariis
dyūm alias aū qm supflua reputam. relinqm. Nec p̄tē
und q̄ inferialibus. ā. inqbus minime quent. plurimum
delinq; q̄ qdā n̄ recte emittunt. qdā i c̄gruis diffīis re
gent. qdā utq; i legalitat. in effēt. Cōm multiplice erro
rem s̄ p̄spicue uidet q̄ tonaq; t̄ modica noticiā h̄. Sc̄ aut̄
h̄m. ā. rusticans. in cultis clericis p̄ in diserēta uulga
rū nevmar chidationē depūtate qm admodū patet. in - ā.
facti sumus. hec h̄. adeo p̄usa ē. ut ē sc̄loq; am. q̄ ei ad
aptari solq; i monocoordo nullaten cantari ualeat. alte
riū deficiente. Ut aū ista depūtatio manifestū uideatur.
p̄missa. ā. irreglarib; neumis notata. simul cū sc̄loq; am
subponim. Est aū certissimo autenti t̄ti. - imparitate
melon emittenda. Possunt q̄ alij in h̄ modo corrūpte fa
cili satis mutationē em̄dari. si ut art. Berno uisciosa
q̄suetudo abore canenciu m̄ posset euelli. **xxiiii.**

Berunt nūc q̄ succincte de dyaphonia differere uolu
mus. q̄ten lectors audiatur. in hac q; re satis faciū
qntū possim. Est ḡ dyaphonia c̄grua uocē dissonancia
que adūm p̄duos cantantes. agit. q̄ ita. sc̄it ut alto rec
ta modulationē tenete. altē p̄alienōsōnd. apte ēcue
at. q̄ singulis respirationib; ambo i eadem uoce. t̄ pdy
apason eueniāt. Cōcanendi modus uulgariter organ
dr. eo q̄ uox humana apte dissonans similitudinem
exp̄mat instrumenti. q̄ organū uocat. Int̄p̄tatur aū
dyaphonia dualis uox sine dissonancia. S; anq; m̄
organandi p̄cepta dem̄. demotibus uocum. q̄d
considatio ad h̄ negociū utilis est pauca p̄stingē

volumus. Cum enim organum per consonancias fiat. ipsarum autem constructiones per motus vocum uariantur. quod enim in sercio habet in loco utilis sit. nulli dubium est. siuntque vocum motiones. pars in. quod thesis. n. i. per elevationem. et depositionem. Quare uidetur arsis et thesis. ois neuma per simplices. et reppressas gemella modulatione format. Simplicem autem neumam dicimus unigulam. per punctum. reppressamque per bernum dissopham. et dissopham vocem. Arsis autem et thesis secundum sunt iunguntur. ut arsis arsi. thesis thesis. interdum altera altera. ut arsis thesis. thesis arsi. sed et ipsa iunctio partim sit exsimilibus motibus. partim dissimilibus. Dissimilesque motus sunt in predicta iunctio. nonne. calamus alio plures et pauciores habent voces. sive magis cunctas sive magis dissimilatas. In cunctione autem similitudine dissimiliter facta. motus motui. cum perpositus inuenitur. et superioribus positis. cum subpositis. et inferioribus positis. cum appositis. omnesque voces finis est precedentis. principium sequitur est. cum in appositis. cum unus motus infra alium posita. et minus est gressus. et minus acutus. cum proximo. et partim interposita. partim subposita aut perposita. aut apposita. De his oib[us] si exempla darem. tedium pocius lectori. quod per secum uimia plenitate in gererem. persertim cum omnia per se vide possit. quodque cantuum diligens investigator fuerit. Variantur et eadem neume in motibus suis. sed in diversis modis petates. Crei exemplum subinde volumus. ut in non solum discens organizare perficiat. sed et nouum cantu copione cupiens modulandi formolam habet a b e a t.

~~D f e f c e f e f e f g g f f e f c f c g g f f~~
Ancilla Christi sum ideo me ostendo servilem personam.
~~e g f g a f c e a f e e g a f a f a c a c a e~~

Considera et quod si cantum per hunc incursu deuteri simili uocum dispositione cantauis. per parvam uidebis disciemenciam. Ideo ut etiam te secundumque fieri solet. His ita expendiose insertis ad diaphoniam redeamus. Et a diversi diversi utimur. Ceterum hic facillimus ei usus est si motu uarietates diligentur considerantur. ut in recta modulatione est elevatio. ibi inorganica fiat depositio. et cetero. Pygidendum quod est organizanti ut si recta modulatio inguib[us] moram fecit. ipse in acutis ementi perdia

Musice

45

pasōn occ̄at. sū ī tac̄is. ip̄e inḡub; morā fecit. can-
tū aut̄ ī mēse. uel c̄ea mēle pausationes facienti. in
eadē uoce respondeat. Obs̄uāndūq; ē. ut organū ita
terat. ut nūc ī eadē uoce p̄diapas. at̄nati fiat. sepi
et cōmodi. tū ī eadē uoce. Quāqm̄ aū q̄ dixim̄ studioso
lectori liq̄da sint. uolum̄ tū paruū exemplū beniuole-
tie cava adducer. e.

Anima duertere. Laudate dominū de celis. debe
qd̄ quis ego ī simili d f g b a s a e d cib;
motib; simplex organū posuerim. cui libet tū organizā-
di simplices mot̄ dupliqueare t̄ sp̄licare. t̄ q̄uis modo sp̄ete
ter 9 globare. si uolunt lice. Ja nūc modos p̄ omnia ex̄-
plificatus. questionē quo iūndā dedifferenciarū ordi-
ne indiscussā p̄tire nolo. Querit enī aquib̄ dā nūqd̄
ratio sit ī diff̄ettiarū ordine. uidelicet cur eū ordine hānt
quem habet. Ego aut̄ nullā rei carissimā nisi solū usū iuenio.
sed nec abullo musicorū scriptā rep̄er̄. Nam quod q̄dā dāt
cas scđm̄ antiphonarij dispositionē in antiphonario esse
ordinatas. illud non ita esse. uel id iota animadūtere p̄.
Sed hec premitt̄ curau. qđ rect̄ michi fecisse uident.
qu p̄ncipalia sc̄loꝝ am̄. omniū modorū simplice neumā
infine h̄re sanxer̄. quam qui alter ea disposuer̄. Hui
enī aliquā c̄titudinē cantori cōferr̄. illi nullā. Neue
quis existimet. de ethnomologia officialiū nominū. ut est
L. 7 A. et cēta talia me dicturū. illud in p̄mis abnuo.
Satis enī michi est. si p̄posta ad plenū exequi possim.
Scire aut̄ ea cupientē ad librū ysidori qui int̄tulat ethi-
molegiarū. ut ecīa amalarij utile opūl̄ ire iubeo. Hoc q̄;
reculabo ut more bernotus tonariū disponā. uidelicet. ut
et̄. ad singulos modos p̄scrība. t̄ differellas q̄s supra
taxau. sup̄fluaſ in serā. t̄ oīns ā. ad unū sc̄loꝝ am̄. pertine-
tes in unum colliga. pr̄serti cū phryttas sit teciosa. I lec-
tori huc usq; p̄uecto paucula exempla sufficiant. De om̄i
aut̄ officiali cantu cōpendiose exempla dabo. absq; cantū
unculis quas supra modos formulas nominau. quia
quas iam posui. non necesse est ceterū ponere. Is
ita p̄missū de principalib; sc̄loꝝ am̄. omniū modorū
ac dedifferentiis p̄ut p̄positū est dissēra.

27

Hez dediapha
nia nos dixisse
sufficiat.

Cap. xxviii.

INCIPIT TONARIVS

meq[ue] studiosus omnium cantuum tonos cupit
dinoscere! in hoc opusculo cuique autenti sive
plagalis petates euidenter distinetas inuenies.
Curiose itaque attendendum est de omni canta-
lēdū ēmodi petatē sonet. Et dec̄pat īmono-

cordō p̄suū modulum. Ut sunt facili-

eribet cant⁹ debitam intendendi et remittendi reglam dices
nere ualeas. moduli disponuntur in quinque deceptivis
casis. qđ cinq; quenam tono. Et qđ licence reglam exor-
bitando s̄ int̄dū usurpet. exlex. et abusicata q̄suetudo.
Sunt namq; moduli autentici. Sunt plagales. Sunt communes.
Sunt pfecti. Sunt impfecti. Sunt transpositi. Sunt informati. Sunt
regulares. Sunt inregularis. Autentic⁹ modul⁹ p̄t. hoc m̄ si-
guat. A. B. C. D. E. F. G. a. b. h. c. d. e. f. et semper in
licetis ypaton desinit. n̄ t̄spolit⁹ cant⁹ l̄ t̄sformatus.
Omnis cantus p̄mī modi incipiens in lyceano ypaton in iuncti-
one seu in remissione q̄mēcumq; uariet ut a nobilissimis.
a tēcē nōmēn d. n̄ ascendat p̄diapente ut a Vos amici.
Item in paripateteson in ascensu p̄tonum ut a sp̄li losi-
indecessuq; p̄diatesser ut a Thadēi aut̄. p̄ncipalis sonus
ē p̄mī modi. p̄beat⁹ uir qui timet dominum in man-
dati⁹ eius uolēt nimis. Diff̄a huic ē qđam plures qđā
pauciores plibitu suo ad aptant. Et aū celebriores hinc.
qđū sup̄flue indicant. vi. sunt. Quārum p̄ma regit
ā in paripatet ypaton subito p̄diapason inchoantes ut
ā Vulgari. Et qđ p̄diatesser ut a postulati⁹. Diff̄a. ii.
regit ā in D. subito p̄diapente inchoantes ut he ā.
Vos amici. ā hi sunt q̄cūm. Diff̄a. iii. recipit ā
aparipateteson p̄tonum surgentes. et p̄tonū demis-
sus. t̄ng; p̄tonū ascendentēs. et si unisonus metidat.
ut in patet exemplis. ā Diff̄a est. ā Dominus qđem.
ā pulchra es. Diff̄a. iii. recipit ā in F. ā ḡd. atim as-
cendentēs ut he. ā Domine si hic. ā Lazarus. Diff̄a
v. regit ā in F. ḡd. atim ad finalēm descendentes ut
he. ā Reges tharsis. ā Volo p̄tēs. Diff̄a. vi. regit
ā in mēse q̄mēcumq; uariet in depositione seu meleuati-
one ut he. ā Vidi dominū. ā Misericordia mei deus.
Beatus. v̄bus semp in mēse. Gloria. Diff̄a. vii.

a a c f c a c
evovae.a a c f c a c
evovae.

regit à infra ptonum ascendentes statim descendentes ut
he. à Ipsi soli. à Speciebus forma. Sedm nos principali sonorū
pmi. Sedm romanopos. vii. diffra ē pmi. **In erranglo**
Gloria patris & filio & spiritui sancto. **Interv Gaudet**

Dicit dominus. Dominus seculi. ps Confitemini dominum
quoniam bonus quoniam misericordia eius
iul. Diffra pma in paripate ypaton ut **Interv Gaudemus** evova ec
Diffra. ii. in mese. ut **Interv Sapienciam**. Lex domini. evova ec

Octo sunt principales scilicet. D. E. F. G. A. B. C. d. mqb

omnis cantus musicali ordine dispositus debet terminari.

Audent pti. iii. h. principia. C. D. F. A. reglari. Item

iii. placentiam h. qd hoc est dispositione canis qd ponit. C.

p. G. a. p. D. c. p. F. e. p. A. qd in mese definit. Qd geri

dicunt pthum. Ventum. t. tum. Tercardum. nos dicim
pmum. Sedm. Teren. Optum. qd illi dicunt auten-

tū. nos maiorem & altum. Tactum nominam. pla-

gin gee. latine subiugalem. immorem & guem possu-

m appellare. et plus morat in inferiorib; qd in superiorib;

b. Modulus autenti pti. qd ex. iii. specie natali dia-

pente inferi. qd ex. iii. spē natali diapente supi. Et ex

pma spē formalis diapente supi. hoc ē p̄am notam.

qd sratum. qd b molle. Principalis cantus sine sit au-

tentius sine plagalis in ea uoce inq. fuit reglari

incipit. Notandum est qd pm modus ad min. v. ascen-

dit a finali suo qd est diapente. qnq. vi. qnq. vii. qnq.

viii. qd hoc reglari. viii. q. x. q. licent assumit.

Notandum est qd pmi modus duob; modis tñspontē. Vno in ut

sup. alio in qn. c. ponit. p. G. d. p. D. f. p. E. d. p. A. sic

tñspontē qd in affinib; fuit. Affines aut illas uoces dicim
qd in depositione & eleuatione accordant. Ubi gra. D. fi-

nal pti. cū a acuto qd cordat. ambe qd deponunt qd

qd semitē eleuant. Ex necessitate sit tñspostus cantus

scilicet pti deficienciam tom. l. semitonii l. ditoni l. semi-

dtoni. Autent pthus incipit in D. qd desinit in d. qd

in d. incipit. qd in D. desinit. qd in D. incipit. qd in A.

desinit. l. in C. incipit. qd in D. desinit. l. in D. in-

cipit. qd in C. desinit. Sic tñstamur qd sic inuenit.

Omnis cantus pmi & ascendens a finali suo ad octauam

q' est diapason. q' descendens ad primum inferi' q' est tonus regularis est. Canticum numerus ascendet. l' numerus descendit. i' regularis est. DE SECVNDUO TONI O

Hec ipse. il' tonus q' grecorum plagiis pthi. i' pars primi modi.

Hanc meadem uoce finit' in q' primus nichilque abeo differt n' q' gnomes q' minus acutus uoces recipit Modul'.

plagiis pti constat ex illi. sp' natali diapente inferius

q' ex prima sp' natali diapente superius. q' hoc in deponitur. C.

A. B. C. D. E. F. G. A. VI. q. VII. q. licet assumunt.

q' semper in D. desinunt. n' sit c'nsponsus cant' h' c'nsponsa

d'. Sed in antiphone diuersis principiis queuntur

ut sc' he. s' Bertus uir q' timet dominum in manda

ts' eius uolet nimis. a' Stans regno. a' dicit petrus.

a' Constantes. a' Consolamini. Et letentur. v' c'nsponsi

ce dominatores. Ordinam diffras duali plibitudo suo huic

ad aptant. Ordinum prima recipit antiphonam ut

Consolamini. Diffra leda regit a' in lecanis paton

in elevatione ut a' Ordinis emmanuel. In evangelio

Gloria p' t'ri q' si'lio e' spiritu et sancto. Iusti

re' f'ce a' d'c' ce aduentus s' Confite' f'ce misericordia domino

f'ce q'iam bonus quoniam inseculum misericordia e'.

ius. In C. i' m. q' r'arissima exempla repies. Pla-

gales autem omnis a finali usq' ad quartam q' diapente-

regulariter ascendunt. vi. q. vii. q. licet aliter

assumunt. Nec est mirandum q' plagues minorum

ascendendi licenciam habent q' in autenti. q' a plaga

le' semper minores; morari debent. q' proprao a fi-

nali ad quartam ascendere. Si ergo plagues in ascensi-

v' debent q' in q' proprao. q' in quartam septuaginta. Des-

centunt autem omnes subingales a finali ad. am. q' di-

diach. Et q' ad quartam regulariter. Qd. q' q' p' regula-

ht. q' si' g'edebito' habet. io' q' liberi' eo frui p'. Que autem

licenciam possident ea tamquam per gram possessa hu-

milius atq' pudencius sunt tractanda. yppodorus

q' inq' p'ncipia h' c' A. C. D. F. q' semper in D. desinunt.

Il' octandum est q' sedis modus duob; modis c'nsponsis:

uno in q' punctis: D. p. C. p. A. C. p. C. a.

p. D. e. p. F. sic c'nsponit q' sic inuenit. Alio in

Gla.

Hi' inde' q' m'bl' et
uera arte inuicta his
d'c'nt' p'ncipia' m'br'
l'm'ns' Modul' s'nt' p'ncipia' q' d'c'nt' p'ncipia' q' d'c'nt' p'ncipia'

evovae.

evovae.

evovae.

evovae.

responit cum. ponitur p. l' a. p. A. c. p. C. d. p. D.
f. p. F. qm d. desinit. Sed s modus incipit in l'. l' in
A. qm mese desinit. hoc est transformatione cantus. sic tr
format qm sic inuenit. Tonus t' modus est regula. qd
omni cantu in fine dividatur. **D E T F R I L O T O N O**

Cap. xxv

Audirent deuterus. i. auctor sedis hoc modo depingi
t. v. g. f. g. a. h. e. d. e. hoc est finalis suo
ad octauam q' est diapason. viii. q. x. q; lecenc
alit assumit. Visitata autem ei principia sunt hec. q. f.
g. c. Teretus modus viii. principia h. D. g. f. g. a. h.

c. q' semp desinit in g. n' sit respicit t' transformatione

In. D. qm a. qm h. parvissima exempla repies. Ter
etus modus q' stat expma spē naturali diapente inferi
qm ex. iii. spē naturali diapente supi. t' expma spē forma
li diapente supi. Teren toni pncipale secundum amen
regit a. in. v. diat̄ surgentes qm in g. tono cadentes

statimq; surgentes. qm in f. semiditono cadentes. itaq;
surgentes ut sc̄ he. a. Ad onay domine deus. a. p.
dōre bono. a. Monet te prudens. R. Domini comple
rēt. v. Repleti sunt p. Dixit dominus domi
no meo sede ad extis meis. Prima teren toni diffra

ccccaccc
evovae

regit a. in licano smeson qm cumq; uarietate in ten
sione ut sunt he. a. Discipulus symeon. a. Cognovit
autem a. Teret semp idem. a. Quidam homo. excipun
t feriales antiph. Omnia qcumq;. Quoniam in et
diffra. ii. regit a. in. g. semiditono cadentes statimq; surgen
tes ut sunt he a. Idq; facit notum. a. p. ium deum
exorate. Teren toni tertia diffra regit antiph feriale
in licano smeson a. ascendentibus ibi. sono iterato alci
p. semiditonom p. g. dientes ut he. a. Omnia qcumq;
Quoniam in eternum. etiam ameles cadentes statimq;
redentes ut sc̄ he a. Omnis homo fenum. a.

ccccacca
evovae

a. nde du o simul. Diffra. iii. regit a. interdie
tergmenon intium habentes indepositione qm ad
modum iste a. Vnum opus feci. a. Vnu ego. etiam

ccccacca
evovae

in paramele ut a. Ita est speciosa. In ergo Glor
ia patri qm si l' a. ac i spiritu sancto. Intra
Dm sanctificatus. p. Confi. temini domino q. evovae.

ccccacca
evovae

niam bona⁹ quoniam inseculum miseritatem⁹ eivs.
 ecclaga ach⁹
 - evova e Differa in. c. ut **Iustus** Omnia que fecisti. Autentis
 omnib; lic; suum cuiq; pncipium afinali ad. m. inten-
 de. qd ad eam q subfinali est prima remittē. Solus autem
 autent⁹ deut⁹ hanc legem tñsgdit⁹ ad. vi. namq;
 plerumq; pncipium suum intendit. ut in hac. a.
 viii⁹ ego. Sed autentus ascendit ad minimus afinali
 suo ad. vi. qd semitonū cum diapente. Notandū ⁊
 stenū modū duob; modū tñspontē. Vno in cū. c. ponit
 p. D. A. p. E. b. p. F. o. p. G. d. p. A. e. p. h. F. p. e.
 qd semp p. b. molle inmese terminat. Alio in tñspontē
 a. p. D. h. p. E. c. p. F. d. p. G. e. p. A. g. p. c. qd in
 parameſe definiſt. Terciom ponit. d. p. D. e. p. E. F. p.
 F. g. p. G. qd in. e. definiſt. Assimilat⁹ illas uoces dicim⁹.
 qd indepositione & eleuatione concordant. E. finalis deu-
 ti cum a acuto affinitatem h. cum similitate deponant⁹
 & eleuant⁹. Omnis eand⁹ tenor toni incipiens in. E. qd desi-
 nens in. A. p. b. molle. qd in cipiens in. E. qd desinens in. e.
 qd incipiens in. e. qd desinens in. E. qd incipiens in. E.
 qd desinens in. h. tñformat⁹ est. DE. IIII. TO H. O.
Hec p̄st. iii. mod⁹ qd gee dicit⁹ plagis deuti. i. par. ii.
 autenti. Nam meadem uoce fintur in qd & tñnus. m.
 chilq; abeo differt n̄ qd gñiores & minus acutas uoces
 recipit. Modulus plagis deuti qd stat ex pma sp̄e
 natali diapente inferius. qd ex. ii. sp̄e natali diape-
 te super. Et ex. ii. sp̄e natali diatesles cū semitonio
 supl. hoc est p. h. qd p. p. am notam. qd p. b. molle.
 qd hoc in depingit. A. B. C. D. E. F. G. a. h. b. qd
 E. definiſt semp. n̄ sit tñposit⁹ cant⁹. Et tñformat⁹.
 Usitata autem ei pncipia sunt hec. C. E. D. F. G. A.
 qd semp regularitatem patefalon terminat. Duobus
 modis tñspontē. Vno in qd ponit. F. p. E. G. p. D.
 a. p. E. b. p. F. c. p. G. d. p. A. qd inmese definiſt.
 Alio in ponit. C. p. E. A. p. D. h. p. E. c. p. F.
 d. p. G. e. p. A. qd in parameſe terminat. Omnis
 cant⁹ modi incipiens in. C. qd desinens in. A. p. b.
 qd incipiens in. D. qd desinens in. A. p. b. qd incipiens in.
 E. qd desinens in. A. p. b. molle. tñformat⁹ cant⁹ est.

30

Omnis cantus. iii. modi incepient in ypatemeson qm cūq; ua
riet in eleuatione seu indepositione ut sunt he. à Quidue
tus est. à S. gregorius. **ymnus** Conditor ilme siderum. **evovae.**
pncipal sonus =. excipiuntur feriale antiphonale ut sc̄ he.
à Fidelia omnia. à Sp̄eret israhel. Item in f. qm cūq;
uariet indepositione pncipal sonus est. ut à Laudabo.
à plantauerat. à Omnis terra. Septem h. diff̄as q̄
rum pma regit à apari p̄cipato assidue intenden-
tes ut sunt he. à Bethleem non es. à Frange. p̄ Beat
uir qui timet dominum in mandatis eius uoleat in
mis. Diff̄a. ii. regit à alycanōsy paton semp ascendē
te ut in his patet exemplis. à Iunuebant. à Rubum q̄. **evovae.**
in derat. Diff̄a. iii. regit à in lycanōsy paton hoc =
in pma finalium exordium habentes tono q̄ tono as-
cendentes hoc m. à Si quis sit. à Benedicta tv.
Q̄ta diff̄a regit à in s. indepositione ut sunt he.
À secundis fuitus. à Justi alt̄em etiam in ypatemeson
ut à Rorate celi. Diff̄a. v. recipit à in lycanōmes
tono ascendentes ut sunt he. à Omnes. à factus
sum. Item v. diff̄a regit cantum in mese godatum inde
positione ut exemplum. **ymnus** Deus tuorum. Item
v. diff̄a recipit à amese tono cadentem tñq; t̄ as-
cendentem ut hanc. à Nisi diligēti. Diff̄a. vi. feria
les antiphonales recipit in ypatemeson q̄ in lycanōmes ut
in his patet exemplis. à fidelia omnia. à Iunanda
ti. Diff̄a. vii. regit à feriale in ypatemeson ut sc̄
he. à te omnis mans. à Sp̄eret israhel. Re locut
e. dominus. v. **Videns** sp̄a ac f. **In evgl Gloria**
patrī q̄ facia a sp̄a ac a ac sahest. **intrō** Huc
scio. p̄ Confitemini domino quoniam ibo nus quo. **evovae.**
mam in seculum misericordia di a eus. **intrō**
R̄esurrexi. **Int̄ro** Misericordia. Df. V. TOHO. **evovae.**

Avtendus trus. i. tē autem hoc m̄ designa
i. E. G. a. b. h. c. d. e. f. hoc ē afinali suo
diapason regularit̄. viii. q; x. q; liceat as-
sumit. Autem t̄us simplier̄ q̄ntus nominat̄. hu-
ie nulla m̄fra finalem descensio attributa ē. non
aliam obcausam h̄ q̄ semitonu mpfectio q̄peten-

fieri descensum prohibet. Quia toni speciale evocae recipit
a parvipatemeson inchoantes intensione quoniam; uari
et ut sunt he. a Bene omnia. a Vox clamantis. a paga
norum. Nam h. diffam q regit a inmese inchoantes q i
medi et regimenter ut in his patet exemplis. p. Beatus iur
q timet dominum in mandatis eius uollet nimis. a Mon
tes q omnes. a ponent domino. p. Misericordia dominus. v
Misericordia. In coru gloria patri et filio et spiritui
sancto. Intritus Circumdederunt me p. Constitutus
domino quoniam bonus quoniam inseculum miseri
cordia eius. Diffam inmese q intre regimenter ut se
i his patet exemplis. Intritus exaudi deus orat. Intritus
tece deus. Quid modus qnq; principia h. f. c. a. b. c.
si in c. q. b. parvissima exempla regies. Quid modus qstat
ex. iii. spe natali diapente inferius. p. ex. iii. spe forma
li diapente inferius. q. ex. iii. spe natali diatessaron super.
Quid modus respondet vno in. c. p. m. p. f. e. p. a. g. p.
e. q. in c. desinit. Omnis cantus v. modi incipiens in. f.
q. desinens in. c. p. incipiens in. a. q. desinens in. c. p. in
cipiens in. c. q. desinens in. g. p. incipiens in. f. q. desi
nens in. f. transformatur est. DE SEXTO TONO;
H. C. P. I. T. vi. modus q. greci dicitur plagi tri. i. pars tenu
autem. Nam in eadem uoce sunt in q. q. Modu
lus plagi tri qstat ex seda spe natali diatessaron in
ferius. q ex seda spe natali diatesseron cum prima spe semi
dromo. p. cu seda spe semidromo super. p. ex. ii. spe na
tali diapente super. cum semidromo. Modulus imperfectus
g. f. c. a. b. Cantus q addiapente non puerit nec in
ferius diatessaron h. hic plus parvitate subiugali
ascet. Secundus toni principale evocae regit omnium di
uisores principios. non inferialibus; antiphonis. Notandum
est q plurima pars vi. toni imparsipatemeson incipit.
Secundus modus. vi. principia h. f. c. d. g. f. c. a. in. c.
ut h. x. spe filii dei. in. d. ut a. si ego uerus. in. c.
ut a. os. quam met. in. f. ut a. nesciens mater. in
c. ut a. le. Justi autem. in. a. ut a. Cora. ba. sit. v
ni ueritas. p. Beatus iur qui timet dominum in
mandatis eius uollet nimis. Una est inferialibus;

evocae.

evocae.

evocae.

evocae.

evocae.

Musice

antiphonis huic in diffia huimodi. a Benedictus. a
 Benedixit. Et te in orbem. v In nomine
 et in affinib; possumus. qm in suo cursu deficit. **In ev**
Gloria a ob p a a a c ca a a a fca **eo va e**
llo medio. Intra **Ego nichil. s C** **eo** **te mi**
 domino quoniam beatus quoniam in se culum mi
 se rfe cor d^r a e ihs. **Sext modu uno in ruppo**
 nte. **C. ponit. p. C. a. p. D. h. p. E. c. p. F. d. p. G.**
 e. p. A. q m c. desinit. Omnis cant. vi. toni incipi
 ens in C. seu in D. l m. q. l m. b. q desinen^m in c.
 transformat^e est. Item omnis cant. vi. toni incipiens
 m. e. l m. d. l m. c. l m. b. q desinen^m transformat^e.
 Pлагis gra. q tti ad trias sua pncipia intendunt.
 q plагis autenti deuti. l autenti tetrdi. ad qrtas
 sua pncipia intendunt. Omnes autenti p^c deutum
 ad qntas sua pncipia intendunt. Solus autent^d de
 utus ad sextam q e semitonium cum diapente su
 um pncipium intendit. Notandum est q sicut supn
 ostendimus aliquant^s cant^s sunt q in po cursu deficiunt.
 ; in affinib; absq; impedimento de curruunt. Sunt
 item aliquant^s cant^s q nec in po cursu nec in affinib;
 cantari possunt. de qb; tale pceptum damus ut
 ad pnum cursum corrigan^t. Sciend^e q qeqd ui
 cioste canit aut in pncipio. aut in medio aut i si
 ne pncipio. In pncipio q ppe cant^s in cdum depuat.
 cum l m pa nota n inchoat. l m sua nota incho
 at pncipitam pferens uocem numerū dep
 mitur aut elevatur. In medio q; l m fine p in g
 gruum elevationis l depositionis sonum cant^s
 plerumq; corruptit. DE SEPTI MO TONO Ca XXVII.

Autentus tesserardus. i. auter qrtus hoc
 in depligatur. F. G. A. b. h. c. d. e. f. g.
 viii. q. x. q. licencialit^t assumit. Notan
 dum est q omnis autent^d p^c deutum affinali suo in
 depositione triam l qrtam cordam licencialit^t
 assumit. Omnis cant. vii. modi incipiens in l;
 canos melon in intensione qm cum q; varietur
 n saliat p diapente ut a Veterem hominem.

p*n*icipalis sonus est. ut in his patet exemplis. a' *D*um prelia
 retur. a' *I*ngresso zacharie. R*ec*uestris est ihe m^{od}eser-
 tum. v*e*t cun*ie*un*a*s. *S*er*l*. *B*eat*u*s u*ir* qui cum
 d^{omi}n^um i*n*mandat*is* e*ius* uol*et* n*im*is. *M*odus au-
 tem tetrardi q*ua*stat ex*iii*. sp*e* nat*u*ri diapente infer*ii*
 ex*iii*. sp*e* formal*i* diapente infer*ii*. q*u* ex*iii*. sp*e*
 natural*i* diapente sup*i*. hoc e*p* p*am* notam. q*u* p*b*.
 q*u* p*b* molle. Autem tetrardus. *iii*. diff*er*at*is* h*u*. q*u*rum
 p*ra*ma regit antiph*al* alycavosmelson p*di*apente sup-
 gente*s* ut sunt he. a' V*e*terem hominem. a' C*ap*ut
 draconis. D*if*fa. *ii*. regit a' ap*ar*amele*s* p*di*tonu*m*
 cadentes ut he. a' R*ed*emptionem. a' M*is*ericord*ia*
 D*if*fa. *iii*. regit a' ap*ar*amele*s* g*da*tim surgentes
 lat*ed*ie*r*eugmen*on* semitonio l*se*miditono ca-
 dentes. q*u*ng*u* surgentes ut he. a' E*cce* iam ueni-
 et. a' S*te*ll*a* ista. a' Quo*g*reder*is*. a' D*u*es il*le*.
 D*if*fa. *iii*. recipit a' ap*ar*an*e*te*d*ier*e*ugmen*on*
 semitonio cadentes. stat*u*q*ue* surgentes ut he.
 a' H*omo* nat*u*s. a' C*ant*o p*ond*ere*s*. a' S*it* n*om*
 domini. *In*ver*nglo* G*lor*i a' p*ar* tri*q*ui*fi* li*eo*
 q*u*sp*ir*i cui sanct*o*. Quartus modus sex p*ncipia*
 habet. f. G. a. h. c. d. s*i* in f. *j* in a. par*issima*
 exempli rep*ies*. R*ec*umento me*r*. v. t*res* e*dec*e*f*
 nim*in*tr*us* Aud*iu*nt dom*u*nis. *In*tr*us* p*uer* nat*u*
 s*Confi*tem*ni* dom*o*no quoniam bonus quoniam in
 seculum misericord*e* dia*e* *u*is. finalis tetradi af-
 finitatem non h*u*o delict*u* uena caret. Oportet
 namq*ue* ut q*u* in cap*it*um h*u*re non p*ar* ipse suum offic*u*
 um p*re*se*q*uen*te* amministret. Si g*ra*li*ci*ens in
 cant*o* tetrardi illa eu*en*t caberratio dicimus e*st*
 am p*ced*e*re* excant*o* i*sc*ie*cia*. q*u* corrigendam esse
 musicorum p*re*cia. In cant*o* p*dict*o*m* mod*o* sciti
 ci*pti* de*ci*ti *tt*i. q*u*li*ci*ens op*us* fuerit hanc in q*u*gr*u*e
 affines possumus. Omnis cant*o* *vii*. ton*o* in c*ipi*ens in
 G*o*. ut R*ec*uestris e*st* i*hc*. q*u* de*lin*ens in. e*st* transfor-
 mat*o* est. Item omnis cant*o* *xii*. ton*o* in c*ipi*ens in
 G*o*. q*u* de*lin*ens in G*o*. transformat*o* e*st* s*o*
 D*icit* a v*o* t*o* H*o*

Incipit octauus modus q̄ ḡee d̄r plagis tercadi. i. pars
q̄rti autenti. Nam meadem uoce finit inā v. v. Mo-
dulus plagis tercadi constat ex. iii. spē natūri dia-
pente in ferl. q̄ ex. iii. spē naturali diapente superius.
Ex pma spē formalis diapente superius. q̄ hoc modo si-
guratur. C. D. E. F. G. A. B. h. c. d. v. viii. q; deci-
mam q̄ assumit. q̄ semp m. C. desinat n̄ sit tūssima
t̄ cant. Octauus modus septem p̄ncipia. h. C. D. E.
F. G. A. c. Octauus modis p̄ncipale evoraē recipit
aī in lyceanoleson q̄mēcumq; uariet̄ indepositio-
ne seu melevatione. q̄ in mele indepositione ut in
his patet exemplis. aī Istorum est. aī Dūm ortu
aī Sōttore. aī Aboriente. p̄ Beatis uir qui timet
dominum in mandatis eius ubi et nūmis. Distrā p̄-
ma qm̄ us barbara ac rara. In p̄mis ponit. q̄ regit
aī aparipey paton ascendentes q̄datim ut sunt he
aī Sapientia clamitat. aī Nos quāsumus. p̄ Iac̄ eri-
tu is ja hel de egypto. dominus iacob de populo bar-
baro. Item p̄ma distrā regit aī in lyceanoleson pa-
tron tono cadentes ut sunt he. aī Ageli domini.
aī Martires domini. p̄ Benedicte omnia opa d.
q̄ceta. Omnis cant. viii. modi incipiens in D. q̄ in
E. q̄ in F. melevatione sedā distrā ē ut in his patet
exemplis. aī Dixit dominus mulieri. aī H̄die celesti
sponso. aī Nāto domino. Distrā. iii. recipit aī in-
tediez eugmenon indepositione q̄mēcumq; uariet̄
excipiuntur feriales antiphone. aī Deo nostro. aī
In eternum. ut in his patet exemplis. aī D̄ eis me
v̄l̄ eripe me. aī hoc est p̄ceptum. Distrā. iii. re-
git aī in t̄ediez eugmenon semitonio cadentes
statimq; surgentes. q̄ p̄tonum ascendentes ut sc̄
he. aī Veniet fortior. aī Reges uidebunt. aī Ec-
sat autem. Distrā. v. regit antiphē feriales stan-
tum indepositione ut sunt he aī Deo nostro. aī
In eternum. Et fuit homo. v. fuit ecce ag
In ev. Gloria patri n̄ fīlio sp̄itū sanctū
eo. In omnī lūbilate deo. In omnī invocauit me. p̄
Confī te mī domīno quoniam bonus quo evo vae

ehe a e
evovaee e f o f e p
evovaee e h a a c a
evovaee e h a a c a
evovaee e a c e d e
evovaee e h a c e d
evovae

nam in seculum miseris di a e us. Dissia pma
incipit in C. qm. D. ut in his patet exemplis. **C. R. D.**
lexisti. **Litteras** Domine ne elonge. ex o. v. a. e. v. v.

Semidit.

Tonus nullam h̄ sp̄m. nullam enī h̄ diuinitatem. Sic
nec Semitonū. Semiditonū. sp̄s h̄. p̄ma qstat ex. ii. ḡu-
um. q. iii. hoc est ex. 2. q semit. sed a. qstat ex. iii. ḡuim.
q pma finalium. hoc est ex semit. q. c. Sic inueniuntur
sp̄s semidit. in ḡuib; p̄. h̄. in finalib; p̄. am notam.
In acutis. p. b. q. p. h̄. In supacutis. per appriam notam.
In excelleitibus. p. b. q. p. h̄. Et sunt proportiones
in semiditoneo. Vna tantum. q nichil sup̄ e. **Diton**
nullam h̄ sp̄m. Et proportiones h̄. vna tam. q
nichil sup̄ e. Diatesseron. iii. sp̄s h̄. p̄ma qstat
ex. ii. ḡuum. q pma finalium. hoc est ex. 2. q semit.
q. c. Soda qstat ex. iii. ḡuum. q. ii. finalium. hoc est
ex semit. q duob; toni. Tertia qstat ex. iii. ḡuum
q. iii. finalium. hoc est ex duob; tonis. q semit. Et
proportiones h̄. vnam tantum. q sup̄ e. toni. h̄ semit.
Diatesseron. iii. sp̄s h̄. p̄ma qstat ex. 2. q semit. q
duob; tonis. In quo loco. In sed a ḡuum. q. ii. finalium.
Et proportiones. Due. Q. Semiditon. q. D. **Ditonus.**

Secunda sp̄s qstat ex. ii. finalium. q. ii. acutarum.
hoc est ex semit. q. h̄; toni. Et sciendum. q. in oī
diapente due proportiones. scilicet diton. q semidit.

Fa fa. h̄ semidit. q ditonus. Tertia sp̄s qstat ex. h̄; toni
q semit. In quo loco. In. iii. finalium. q. iii. acutarum.

Ut sol. Tertia sp̄s qstat ex duob; tonis. q semit. q. c. In quo
loco. In. iii. finalium. q. iii. acutarum. Cum
toni. Octau. Q. p̄. Q. a afinal illius nichil as-

Tonus n̄ di. q. cendit. Tonus cū diapente t̄ sp̄s h̄. p̄ma qstat
apente

Her apud fidelit. Vna
quaque in solomonia
una minima h̄ sp̄s
q. si appellatio cuius
sit quarta ad duas.
Quinta. III. C. pro
long. habebit V. sp̄s
no. 1081. dicitur
G. I.

ex pma finalium. q. ii. acutarum. hoc est ex.
q semit. q. h̄; tonis. Sed a qstat ex. h̄; toni. q se-
mit. q. c. In quo loco. In. iii. finalium. q. iii. acu-
tarum. Tertia sp̄s qstat ex duob; tonis. q semit.
q duob; tonis. In quo loco. In. iii. finalium. q.
iii. acutarum. Notandum diligent q. q. dicim.
toni cū diapente un mod significat. q. toni.
q diapente duo modi enunciant. Ton cū diape-

Musice

33

te. iii. diuisitates h. scilicet. mi. re. et sol. fa. et la. ut.
 Semit^e cum diapente es sp̄es h. p̄ma q̄stat ex t̄. et
 semit^e et duob; tonis. et semit^e. Inq^o loco. In. ii. ḡnum.
 et iii. finalium. Q̄t proportiones. Due. Que. Semidi-
 tonⁱ et ditonus. q̄sup^e semit^e. Sedā sp̄es q̄stat ex se-
 mit^e. et t̄b; tonis. et semit^e. Inq^o loco. In. ii. finalium
 et iii. acutarum. Tertia sp̄es q̄stat ex ii. finalium
 et iii. acutarum. hoc est ex semit^e et duob; tonis. et se-
 mit^e. et t̄b.

Dyapason. vii. sp̄es h. p̄ma q̄stat ex t̄.
 Ex Am. et semit^e. et duob; tonis. et semit^e. et duob; tonis. Inq^o
 loq^o. In. ii. ḡnum. et p̄ma acutarum. Q̄t propor-
 tiones. es. Q̄e. Semiditonⁱ. et ditonus. et semiditonⁱ. et fu-

Ex h. et p̄e tonⁱ. Sedā species q̄stat ex semit^e. et duob; tonis. et se-
 mit^e. et t̄b; tonis. Inq^o loco. In. iii. ḡnum. et ii. acu-
 tarum. Q̄t proportiones. tres. Q̄e. Sedā sp̄es semi-
 ditoni. et p̄ma sp̄es Semiditonⁱ. et ditonus. q̄sup^e tonis.
 Ex C. et Tertia sp̄es q̄stat ex duob; tonis. et semitonio. et t̄b;
 tonis. et semit^e. Inq^o loco. In. iii. ḡnum. et iii. acu-
 tarum. Notandum est quod in omni dyapason sunt es

proportiones. et sup^e tonis. et semitonum. Q̄rata
 Ex D. sp̄es q̄stat ex tono. et semit^e. et t̄b; tonis. et semit^e. et t̄b.
 Inq^o loco. In p̄ma finalium. et iii. acutarum.

Ex E. Quarta sp̄es q̄stat ex semit^e. et t̄b; tonis. et semit^e. et du-
 obus. tonis. Inq^o loco. In. ii. finalium. et v. acu-

tarum. Quinta sp̄es q̄stat ex t̄b; tonis. et semitonio.
 et duobus. tonis. et semit^e. Inq^o loco. In. ii. finalium.

Ex F. et Sexta acutarum. Septima sp̄es q̄stat ex duob;
 tonis. et semit^e. et duobus. tonis. et semit^e. et tono. Inq^o
 loco. In. iii. finalium. et septima acutarum;

Dyapason
VII Sp̄es.

corpr
Johannes
tono II p. 150

Venus Mar
Mars /
C. Marte
Concordia
Conf. 13. 9

Gertria unisonorum sunt interualla sonorum.

Nam nunc unisonos exequat uocula prōngos.

Nunc ppe consimilem discernit limina canorem

Hunc toni assimi habuit discimma uoci. Nec non assidue
 quindecim limma tonus. Et duo sepe toni pariter
 sibi continuati. Sepeq; dulcisonas moderans diatesse
 son odas. Et cerebro grata mulcens aures dyar
 pente. Interduimq; toni bino cum limmate termi
 at quandoq; tons qnigrum limma quaterius. Ille
 si uoce notisq; simul discernere noris. Quem uis
 distinctum potes his mox pangere cantum. Dis
 cernendo thesim sine precentore uel arsim;
 ♫ ♭ ♭ R G A H ♭
 Quisds uelis camenarum melodis canere qfistulas
 pastorum qtemnere. musicorum sub aratam regu
 lam pseqre. L. succinit his qttuor litis sequentib;
 ubi grā. L. qcordat cum. B. qn tonū dī. qn tonū.
 L. qcordat cum. C. qn Semiditonus dī. qn tonū.
 L. Semitonū qn ditonus. L. qcordat cū. D. v Se
 miditonus dī qn ditonus. L. diateseron qn tonū.
 L. tonū qn diateser; L. qcordat cum. G. pdiapason
 qn dī diapente qn diateseron. L. econuerso. L. se
 miditonus qn tonūcum dyapente. L. Semitonū
 cū diapente qn ditonū. L. diapente cū semiditono

Musice

cont' tonum. C. non concordat cum B! ñ dicatis tonum
 q̄t tonum. C. q̄cordat cum. C. p̄ unisonum. C. q̄cor-
 dat eū. D. p̄ unisonum. C. q̄cordat cum. C. p̄ unisonum
 F. x. E. o. r. I. A. D. E. h. J. S;
 B. A. C. B. C. A. D. B. D. A. D. C. C. D.
 G. A. G. B. G. A. G. B. G. A. G. C. G. D.

~~C. C. C. E. C. B. C. E. C. B. A. G. D. C. B.~~
~~G. C. G. E. G. B. G. E. G. G. G. G. G. G. G.~~

A. G. C. E. D. C. B. A. G. C. E. C. D. B. A. G.

G. G. G. G. G. G. G. G. G. G. G. G. G. G. G.

A. non q̄cordat cum C. neg; q̄cordat cum B! Sed A.
 concordat cum C! q̄n d̄r semitonum q̄t tonum.
 A. q̄cordat cum D! q̄n semiditonus d̄r q̄t tonum. L'
 tonus q̄t semiditonus, A. q̄cordat cum. C! ñ dico-
 nus d̄r q̄t semiditonus. L' d̄yatesesson q̄t tonum.
 L' tonus q̄t d̄yatesesson, A. concordat cum. A. pdy-
 apason. q̄n d̄r diapente q̄t d̄yatesesson. q̄ equerlo.
 L' tonus cum diapente q̄t semiditonus. L' d̄ytonus q̄t
 semitonum cum d̄yapente, A. ñ q̄cordat cum. C!
 ñ dicatis tonum q̄t semitonum. A. q̄cordat cum
 D. p̄ unisonum; A. q̄cordat cum. C. p̄ unisonum;
 A. q̄cordat cum. A. minuto p̄ unisonum; B. q̄cordat
 cum D! q̄n tonus d̄r q̄t semitonum. B. q̄cordat eū. C!
 ñ d̄tonus d̄r q̄t semit. L' semiditonus q̄t tonum; B. ñ con-
 q̄cordat cum. F! q̄a ibi ñ ē q̄sonancia immo disso-
 nancia. B. q̄cordat cum L' q̄dysato. ñ cum b mol-
 li. q̄a m̄lunt t̄a semitonias. q̄ d̄r dissonancia; B.
 ñ q̄cordat cum D! ñ dicatis semitonum q̄t tonum.
 L' tonum q̄t semitonum; B. q̄cordat cum C. p̄ unisonum;
 B. q̄cordat cum. L' p̄ unisonum; B. q̄cordat eū. C.
 ut sup̄ dictum est. C. eū. C! C. eū. C. eū. C.
 eū. C. eū. D. cum. F! D. cum. C! D. cum. A! D.
 eū. D; q̄ s i c j H o R o J H E;

Pro iorū igitur modi seclorū amē. regit anē. **Tonari iohis.** 35
Pin licanois paton exordiū hincel. & in paripatemeson. & **D.F. 6.**
 in licanois melon. hoc m.

Secundum tonum amē. tunc nomē dñi. Cantantibz or. **Johs qui euouae**
Has duas & earū similes qui
Opātor eterne. **S**i offerl. dā sole differentie obmora.
qualispatiſ ascbē maluerit. set n̄ ē sequendū. a. **I**phī so
lū seruo tide. a. **H**odie xp̄c natus ē. a. **A**seculo n̄ ē audit.
bhe due septo sati quenugit si in finali et emittuntur. **T**e
gū principiū. **I**ste ē iohannes. Appropinquabat. **A**ue mar.
Differentias huic tono. quidā plures. quidā pauciores plibi
 tu suo adaptant. **A**ue autē celebriores hincur. n̄ supflue
 iudicantur. **V**i. **Quarum** prona recipit. a. in licanois
 paton subito per dyapente subito inchoantes. ut & sub
 finali inchoantes p dyapente. ut in his patet exemplis. **V**e
 ua iherism. **H**i fe. **H**i qui linguis. diel dñi. **M**illierēs. l.
 Beatus iste.

Ait ag q 2 fina
 in p dyapente sur
 genet.

Differēta ii. **V** Se c. **L**or vō amē. **q** **D**. **v**. **C**.
 recipit. a. in paripateypōn inchoantes. nō cū dyapente. **q** **D**. **v**. **C**.
 quēadmodū he. **V**irgo dī genit. **S**te r faciente. **P**ostillam.
Fette aquibusdā stultis ad quartū.

Secundum or vō amē. cantur tonum.

Differentia. iii. recipit. a. apari patemeson p dñtonum
 surgentes. & pronom demissai. ut in pronom ascenden
 tes. & si unison int̄cidat. exempla quarū s̄t. **B**iffusa ē.
Vomini quide. **P**ulcia es de.

Differentia. iii. recipit. a. a. **S**ecylou a or et. **q** **D**. **v**. **C**.
 apari patemeson ḡdatū ad meſe ascendentes ut he. **B**ici
 te pusill. **U**ne ut iudeo. **L**azar' amic.

Differentia. v. recipit. a. apari p **S**eculorum amē.
 temeson ḡdatū ad finale descendentes. q̄madmodū iste. **q** **D**. **v**. **C**. **F**.
 Reges tharsil. **V**olo pat. **R**eges t̄re.

Differēta vi. recipit. a. in mese eror **S**eculorū voi amē.
 du h̄ habentes. **H**ui secylou amē ap̄cedentis differentie **q** **D**. **v**. **C**.
 seclorū amē. scđm bernone in hoc distat. qđ illi secylou amē in
 fine ingrū podatū h̄t. h̄ simplicem. **S**, h̄ distantia pa
 rū uale uidet. qđ q̄ diligent re s̄sidare uoluerit. cum

manifestū sit nō om̄s sillas congreget podati sonū recipere.
p̄ ip̄o meto podato coretū implerisq; sonare sillis. qm̄. iii.
diffra cu. v. eade sit, uide potit. Quia pp̄e illi poct̄ sequi
di st̄. q. v. diffra seculoy am̄ p̄ simplicem podatū emittunt
h̄ p̄ uirgulā. h̄ m̄ f̄.

Irem hoc p̄
a. ee
e.
f.

Sac̄tu ē dū coll̄. Sec̄lo am̄. Ite dicite. Misericordie m̄ Ille ho.
Hoc b̄no m̄mēse emittendū censet. p̄ pat̄ mihi misericordie p̄
leoni incipiendū. S; cu em̄dandū sit, conuenienti m̄
uidetur, ut ad p̄p̄a finale em̄det̄. h̄ aut̄ ita fieri p̄ si
h̄liseus m̄ypat̄emeson incipiatur hoc modo.

Factū est dū tollēt. usq; h̄ly serv̄ eletuantq;
Sec̄lo am̄. Gaudete. dicit dñs. Un̄s secus m̄. S. agen̄.
Rorate oph̄i. Gaudete. Gr̄. P̄laustri dñe. v.
Sec̄lo am̄. Desideriu. allel. xpc̄ resurgenſ. In hoo
qdā percant qd̄ ip̄ma silla, morte semitonū cantant.
cu poct̄ p̄semiditonū sit p̄ferenda. S; ult̄ pronū
ut semiditonū ē emittendū n̄ p̄semitonū. Qdā m̄
doct̄ i. ipsū alt̄ p̄semitonū emittunt. Eadē culpa
illos redarguit qd̄ alt̄. Nonne cor nos. p̄semitonum
n̄ p̄semiditonū exire faciunt. Off. Jubilate. Cō. Hie
rūsalem̄ surge. cō. Vident̄ om̄s fin̄.

*S*ecundo modo. an̄ diuersor̄ p̄ncipior̄ inueniuntū he-
re gl̄e. Cottidie app̄. dicit petr̄. Re-
Sec̄lo am̄. gressus lucian. Inuenit puerpa. Ecce
maria. Iesp̄. Regent̄ celi. v. Ecce dnator. Inuenit
Un̄s dix. Ecce aduentit. Gr̄. Adiutor m̄.
Sec̄lo am̄. v. Confundant. Hoc ḡduale sicut & alia
fere om̄ia cursu legalem̄ fundit. Alla. Surrex xpc̄.
Off. Tollite p̄. Hoc usus infine p̄ue cantit. s; reglariter
canendū ē. hoc modū.

*T*ercy m̄ p̄ncipale glo ri e. cō. Hāritabo
sec̄lo am̄ recip̄. a. abypat̄emeson, ^{tono} cadentes. & si p̄m̄
son̄ uet̄. p̄ casū p̄diathesson, cadentes. & si p̄m̄
ordinatione ascendentes. Inueniunt̄. a. triadē corda p̄se
mitonū repetitū ascendens. & semiditonō cadens &
p̄ea sedim supdictū modū ascendens. Erēpla dehinc.

³⁰ *Si quis pme. qm. fatus distillans*
Secy lorum amen. Qui de tra e. Hec e q nesciuit.
Diffra. i. tch tom recipit. a. *llicanosmeson tono ascen-*
dentes ibiq; sono itato alti' p semiditono p grecien-
tes. Exempla dehi ³¹ *Imia que cū;*
Diffra. ii. recip. a. *Seculoy amen. Ine pbasti m.*
mllicanosmeson inchoantes. quax qdā tono s semito-
nio surgunt. qdā p diathesseron eleuant. statiq;
semiditono e tono descendentes. tono s semiditono
t p diathessaron resurgent. Exempla dehi
³² *qdā bethleem a te semip idē. Ine spes.*

Se v o s ae. Cercennari e. Cognovit autē patē.
Differencia. iii. recip. a. *llicanosmeson incipientes. e*
p diathesseron exhibentes. si nec ad llicanosmeson ita ca-
dentes. ut pmissie nec ita inde surgentes ut he.
Diffra. iii. recip. ³³ *Accipiens sym. Vado pa-*
a in tredie reug. Se v o s amen. rare. Ine mi rex.
menon in cuius hntes. qm admodū iste.

Vno ego. Vnū op' fecit. Et deficauit noe.
³⁴ *Seculorum agi. Hoc duob' in locis usus male cantat. scil'*
in his dictionibz odorat e crescite ina incipitur. Cetum
si li. ix. cont reglam in paripateipaton inchoatur. usq; in
odorat mutandū si erit. At tam crescite p dicta enda
cione eget. Ecce ego stat. ³⁵ *facile arcti si.*
³⁶ *odorec llycanos.*
³⁷ *meson. G. t esate*
³⁸ *me se. a.*

Se v o s amen. Tibi dixit. Indol.
Se v o s agi. Vōem' in cunctatis. Scī rui dñe. Gr.
Ivrauit dñs. v. Ix dñs. off. Us tu gūtens. co. Benedicte.

Quarti mū speciale secloy am possidet ant. *llicanosme ab ipatheneq;*
son tono descendentes. statiq; redeuntes ut he.

Rorant deli. S epulso dño. Custodiebant. Se
Se v o amens h̄t iste tonus diffras. pma qm recip. a. lli-
canosipaton exordiū hntes. tono e semiditono e tono as-
cendentes. si unisonus int̄cidat. Exempla dehi ³⁹

Si quis sit. ante thoru. Judicasti dñe cau.
Se v o amens. Diffra. u. recip. a. abypatemelon semitonio
e tono ascendentes e. a. aparytemelon tono ascendentes.

Expla. Egypto. ab te dñe. Omors. factus sum.

Se v o amens. Inuenit e una a. eidē diffre nime
se incipiens. scil ista. H̄si diligunt. hac qdā male incipiunt

in p̄mā sūlām diligent̄, et dē antepenultimā semiditōn
Diffīrā. m̄. recipit. a. quas dā abyparemēson Sonātes,
 ad tr̄ia uocē gradat̄ ascēdentes. quas dā apari patemēson
 semitonio uel semiditōno cadētes quas dā ilicanos me
son incipientes. Exemp̄a de omnib⁹.

b.
a.
semidit̄ **S**ev̄ ov̄ aoȳ. O c̄uentur ē. Te uocam̄. Cr̄ux qui s̄. Cr̄ux
 apatiē. Hos sc̄enes h̄ac q̄dā sc̄ita ip̄paripatēton om̄ittunt.

Diffīrā. m̄. recipit. a. alicanos ip̄patōn surgētes. ut æ gradat̄
 ascēdentes. ut in his patet ex̄plis.

Rubū q̄. Sic uenit. Tr̄iduana s̄.

Sev̄ ov̄ amēn. **D**iffīrā. v̄. recipit. a. inparipatēton
 inicium habentes. ut sunt he.

Sev̄ ov̄ amēn. frānge es. Ad aū cec. Itē cognouit.
Diffīrā. vi. recipit feriale. a. ilicanos me son̄ incipientes. Ut he.
Fidelia. In mandatis. R. locut̄ ēd. o. Vidēs.

Sev̄ ov̄ amēn. **S**ev̄ ov̄ aḡ. H̄uſie sei. **S**ev̄ ov̄ amēn. Resuſtrixit.

Hui toni ḡduale n̄ iueni regulare. allā. Surixit pastorb.
 off. Perfice gressus. Comm̄. Pater cum essēm.

Vnū toni p̄ncipale **S**ev̄ ov̄ amēn reḡ. a. in mēse incipien-

tes. ut in tr̄cedēzeugmēnon. ut sunt he.

Sec̄lōr̄ amēn. Montes et dñi. fons hor̄oij. Cōcē dñi. Ponēt
 dñi. Vnā h̄c toni iste diffīrā que recipit. a. inparipatē-

meson p̄choantes. q̄n admodum iste.

Sev̄ ov̄ aḡ. Vōr clamantis. Paganor̄. Ad h̄ic multa.

R. In ieiunio et fletu. v̄. In t̄uestib.

Sev̄ ov̄ aoȳ. Ecce dñ. Deus in loco sc̄o suo. v̄.

Sev̄ ov̄ amēn. Circūdederunt me. Letare ierūalem.

In hoc q̄dā peccant q̄ iheslm̄ infēr̄ inchoant quā letare
 emittant.

Ex Ex̄yon sp̄el. v̄. Congragate. allā. Iligā

te. off. Sicut in holocaustū. cō. Non uos relinqua-

teri modi p̄ncipale seclōr̄ amēn regit a. duſoy

principior̄ ut he. et earum similes.

Sev̄ ov̄ amēn. Unus exaltat̄ es. Quā. puer ih̄e. Si

ego uer̄ x̄. Quinq; prudentes. Huius m̄ sicut et magist̄

eius una tm̄ diffīrā dat̄. que recipit. a. apari patemēson

gradat̄ ascēdentes. statiq; adeandē ut gradat̄ ut æ p̄

dītinum redeintes. quemadmodum iste.

Sevor aij. Cū ergo sint. Iusere mei. Benedictris d.
¶ Sup muros. v. Qui reminiscimini. dñi. **Incronis**
om̄i gentes. Hodie scelis. Quasi mado g.
Sevor am. ¶ Vñe dñs nr. off. Vñe quertere. Alla dñe
iūritur. tua. l. Comm. ¶ Utte manum.

Septimā mī p̄ncipale seclōi am̄ regit. a. afinali suo p̄di
apente surgentes. qdā īmparipateipaton meipientes.
¶ unā trimese. Exempla de his.

Sevor aej. Vocem h. Michael. Exortū ē. Loquntur.
Solio qd̄ ih̄m. Scim̄ qm̄. Ipse p̄bit. Quatuor diffīas
ht̄ iste mod̄ quartam p̄ma recipit. a. in una qd̄ē corda
incipientes set diuisis modis. Quedā. i. tons. i semiduo
no surgunt. qdā duono. p̄ea qdā p̄diatesseron ele-
vant. i semiduo cadentes. rursus qdā ascēdunt. Ex-
empla de his. Huerlin. Benedicta. Baptizat. xpc. Exempla de his;

Sevor am. Maria stabat. accipe sp̄m. Confortatus est.

Diffrā u. recipit. a. apameise usq; ad necedier zugmenon ḡ
dati ascendentes. ut he. Sectioni amēn. Stellā istā quo
p̄gredērī. ¶ Igit̄ dñs. Diffra. iii. recipit. a. apameise di-
tono cadentes x̄ pditonū u. diathessaron resurgentes. x̄
si imprincipio unisonus habeat. Exempla de his.

Sevor amēn. v. Ecce agn̄ dī. Hoc responsoriū malus u.
corrupte cant. qd̄ illi leuit euitant q̄ ante. i.e. n̄ meho
cant. v. Hoc ē testimonium qd̄.

Sevor amēt. Puernatus est. ¶ He derelinquas me.
¶ Virgatur oratio. Hui⁹ ḡdual⁹ usū usū male incipit.

¶ cui error dispicet. hoc modo uersum incipiat.

Eleua no. a evi a.

v. Venite. off. Confitebuntur celi. factus ē.

Octau mī principale seclōi am̄ regit. a. diuisor p̄ncipi-
ou qdā uidel meipientes inlicanōmeson. qdā trimese
qdā inlicanōpaton. qdā īmparipateipaton. Exempla de his;
¶ Claudi⁹ qdā. Hocit dñs. Xpc m̄e misit.
Sectioni amēn. Valde h̄dī. vñ oīt. Petite. aptū ē. ¶
dñs. Sp̄c dñi sup. Stabunt. Sapiencia. Justox anie.
Tres ht̄ iste modus diffīas. quarū p̄ma recip. a. ap̄cipa

temeson ut ab ipate meson surgentes ut he. **S**e vox amén.
Misit digitos. **I**nne iste sc̄l. **Z**achēe. **H**odie celesti s. **P**otens es.
Diffā. u. recipit. à. int̄ diez ḡmenon incipientes quē ad modū
iste. **V**ñs int̄ templō s. **P**rius quā te f. **N**oc est p̄cept.
Se vox amen. **D**iffā. iii. recipit. à. int̄ diez ḡmenon in
choantes ita tñ ut uel torculū h̄eat. & p̄t torculū clñē
cū uirga unisonū facientes. ut si hoc n̄ h̄at clñē equalit̄
sonantem. & p̄t clñē podatū cū guttali sub puncti h̄eat.

Fut m̄is manifestū est exemplis.
Seculorū amen. **E**go dormiu. **C**onfirma hoc. **V**eniat f̄ecior
Beat' sc̄l. **E**cce dies. **I**ndiebus illis. **I**ntroitus
Tribulat̄ dō. **V**omine ne elong. **V**ñ medium s.
Se vox amen. **G**rx. **B**ilexisti. **H**uius usū qđā male incipiunt q̄
cū inferi inchoant quā quāiale emittant. **P**rop̄ta urem
te d̄s all. **D**icte ingentibus. **O**ff. **B**enedictus. **N**oc quidam
stulti corrumpant. dū q̄ uenit mea uoce n̄ incipiunt p̄q̄
benedictus emittant. **C**omin. **S**imile est regnū. **T**unc tonare

Hexametri

G **R** **E**
vi sunt ut quales curuſq; modi ſpeciales. cantus quoq;
modo diſtent hic edocet ordo. **A**ntiphone priuim
p̄iuit conſpiciuntur origine tali. **E**cce. **b**eatux aue. tecum viduō petrus eu
ge. **S**et tales faciunt priuum diſermen ut hi ſunt.

dīa ſāda.

diſa reueria

diſa ſāma

dīa q̄uāta

Hic anguitur erunt. qui uicerit & posuerunt. **V**icerū
geminant. dōmūs. iſtē puer. lāpidabant. **T**ertia ferunt e
il plaga que ſurgunt ut aptis. **Q**uartum clana capit
olichi uiuere dicte uenit. **Q**uintus fit. **R**eges thārūſ.

volo pat

et mediana pedata

vixit sic et mense sexed medians

locul. loc⁹ hancq; sequentes. Regnant in se. dñi sexta.

venit nūfere | ta veniet. scio dulce cathédia. 11. ton⁹.

Possidet antiphonas primo qui subditur istas. Sed nonus

Orz. cotidie. calicem sicut genuitq; Seculoyae.

Tercius hic modus est si quis pme fatus. hec est. Tercius non

Quae disconueniunt primum tantummodo tres s̄t. dñna pma

He quoniam dñe geminis his om̄ia uige. Posther sedis

distant he querentes. qui sequitur me. Inde locant tercia

fese. Reddet deus aecipiens q; ad lat⁹ istax uno se u

Conueniunt quarto. dignare ipha sepulto. Sgit et unu. Quart⁹ non

Primum secedit si quis sicut et faciavit. Postmodo

s̄t. ad te syon. nūf associate. Tertius est ordo. laudem

plantauerat auro. Iungimus his comites erun

nosq; scientes. Quarum discernas ita. sic

uemet triduanaſ. Quintus h̄t bēch.

leem tūlit angeliſ iſte. quid autem.

Ordo regit ſextus. ommandatiſ uolet eius.

Sio quinti ſedes proprias diuocere debet. Montes
ponent dñō ſo ciuitatē herent. Hinc ſe
diuocere. Bene. vox clamantis adhucqz.

Sextus h̄t uariaſ ſibi legitime ſociatas. Quē mu
lier. quinq; prudenter. nescia mater. fluiſ colorē
uaruiſ muſerere mei. Bñdictus. Evovae.

Septimus h̄ſ fruitur que pdiapente leuantur. Ut
funt. ingenua. ueterem. obichahel. aqua. facta.

Hanc quoq; ſubſcribit ſibi ſeptimus. ipſe pbit.

Vtq; loquebantur. ſcio. qd ſibi uult tribuantur.

Prime ſe forme. benedicta. maria ſedere.

Que sequitur primam, quo p̄gredieris partē illam.

Tertia forma capit, cōmigrantes, mūxificauit. Cardo te-

net quartus. Posuit, non sīl, homo natus.

Lure sub oclau resonant clangore suau. X̄pe. Vnum
sacrum, memori esto, magister apertum. Has quoq;
spc. & sapientia clamitat, urget. Hinc sunt distan-
tes, multi, rachee, potens es. Hec est p̄t primam
distantia. tolle, prius quam. Tertia dat sedes, ego
dormui, ut euntes. His discernuntur formis quāq;

Cognita gradatim omnium intensioē. Ieanūr. Alia inceptio
uocum & remissionē, nec non & multiplici uarieta-
te earum p̄nter nalla, que sunt. S enix opum, tonū
Semiditonius, ditonus, dyathessaron, Diapente, se-
mitonium cum diapente, atq; dyapason. Tē canto

ri restat studium quo mutationes sex sillabarum p
 quas omne melos musicum currit diligenter dis
 carat quatinus per eas omnis harmonie ascensiones at
 q; descensiones recte continuare assuecat. **detonus.**

Proclus finit in ilicano siphon. **D.** et ascendit usq; in
 parane die ^{la}gmenon. **d.** et remittitur in pari partipatio
 nis. **H.** suu amen in ilicano smeson consummari solet.
Plagis proti descendit in proslambanomenos. **A.** et
 ascendit in mese. **a.** diapente supra diathesseron
 infra finalem optimens. **D** euterus finit in ypa
 temeson. **G.** scandit ad neuter die rugmenon. **e.** ad le
 uam descendens in ilicano siphon. **D.** in ilicano smeson
G. amen respicere nos admonet. **P**lagis dantes re
 mititur in pari partipatio. **C.** set intensus in para

mesē. h. lūtēm cordarū septēm nōn trānsgrē

dūr. **T**ritus fīnt īparipatēmeson. f. set ī
tēnsus usq; ītrūcēpēboleon. f. nec remittitūr īfrāli
neam finalis. īmēsēdāmen rite determinans. **P**lagis
trī remissus īparipatēpatōn. g. ascendit ītrūcē
zeugmenon. e. sinemēnon. b. cēbō molli tōcē resonans.

Tertiādus fīnt īlīcanosmeson. g. set intēnsus īpa
riatepēboleon. g. descendit usq; īparipatēmeson. f.
īparanetediezeugmenon. d. amen suum definiens.

Plagis tertādi remittitūr sepe īparipatēpatōn. c.
set intēnsus īparanetediezeugmenon. d. utrobiq;
diapente suaui consonat oīvsica. *Cantilena heremanni
tracti*

Cvocez unisonas equat. s. semitonij distantiam
signat. t. toni differentiam tonat. f. cum. t. semidi

tonum statuit. F. duplicita diatonum titulat. d.
 dyathesson symphoniam detonat. A. delta diapen
 de consonantiam discriminat. A. delta cum s. bina
 cum tritono limmata docet. A. cum delta. r. qua
 ternos cum limmate tonos. A. maximum uideli
 cet incantilenus nostris prongoz interuallum de
 terminat. Set he note cum punctis remissas.
 sine punctis intensas uocum differentias dis
 cernunt pretaxat a eis. **detonis**

Verius deus est trinitas. Glia. n. Unū testamen
 ta sunt. Gloria. Tres persone s̄t deitatis. Gloria.
 Quatuor plagul signatur circulus orbis. Gloria.
 Qvinqꝫ libros fecit goysel. Glia. n. Sex s̄t ydi
 e inchana galilee. Gloria. Septiformis est

spiritus. Gloria. Veto sunt anime marchia noe.

Gloria. patri. Later infil. s filius s impatres

spiritus sanctus ab s utroq. s procedens.

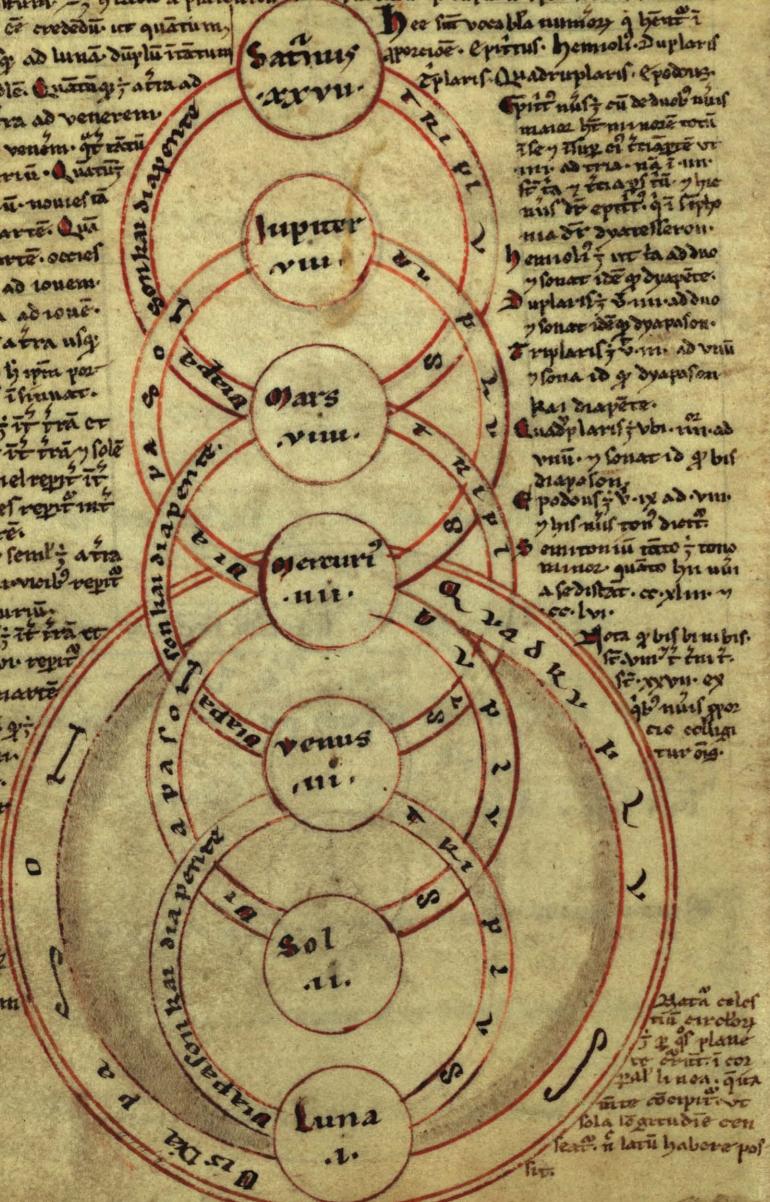
Bone di cens ergo deus no e a it nequaquam
ultia maledi cam terre propter homines ad
ut e la

ymaginem quippe de factus est ho

mo. Hoc erit signum federis inter me
et te ram arcum meum po nam innubi

bus celi. Ad ymaginem.

Cuorat equales protog. s semitiales s g. tonū signat. h. s tūma to
nisq. E duplex ditonū. s; D diatesseronū. s. A diapēte uorat ge
cūsibi tūma s. s dat. s. c uorū dette si m' est tonū diapepe.

Dicit oratio q[uod] ex ipso circundat et binū q[uod] celestariū ferunt necesse est sonu fieri. q[uod] pessus est ipso iterum et iterum. unde se fragores emittit. ipsa cogere natura. ut i sonum distingueat duorum corporum violentia collisionis. sed h[ab]et sonu aut dulcis. aut acerbus. q[uod] est dulcis diuitiis. q[uod] super lunare globū. et distat. i celū nichil ibidu[m] nō i cōditū. nō cum luciariū puerit. sed via diuinis legib[us]. rata racio[n]e procedit. vñ ille sonu nō i epi[n]i nō insperatus. sed musicus. id est. i ratiōne sonu nō sibi aurib[us] possim⁹ capere. sed deū nō sibi soli nō possim⁹ tenui. q[uod] celestib[us] mutat seculis itē. illi te sonu audire musicon est necesse. sed y[ea]r vasis. v[er]o sit sole. sicut audire obrat ratiō fragore.

79

Et quād q̄ sp̄ celis rāto i sono acutior
q̄rāto i cursu pigror rāto i sono q̄l
q̄ il aliud i sonū quā p̄cussio acris. q̄
Vix i virgo q̄ quā dū partit atra
Si ic̄ vēhemēz y grādi acu
tū dat sonū. Si aut̄ ic̄ erit
laxius y modiō ḡne p̄t sonū.
Smil̄ i tēsēē cōderat plurimū.
Sic y sup̄oz abeſt dū alti
tudē sua grādiorē ip̄e
ru voluit. acutiorē
i sono utrī. Smil̄
i tribus i p̄p̄oz y am
plioe frāmōe ale
z i sonū q̄ i remoto y
arco. y facio hui⁹ est.
Emol⁹ diapente
vii. Ep̄t̄ vi. Emol⁹
viii. xvi. Emol⁹
diapente lxi.
Emol⁹ diapente
lxix. Ep̄t̄ vii.
diatesseron e vii.
Emol⁹ diapente
clx.

Istud totū ē p̄mū m̄tuallū magne anūng

ton²
ton³
ton⁴

*ex eu.
epodous* xxviii. Octava pars.

ccxvi.

xxvii. Pars viii.
cclxiii. vi. Pars idem viii. ^{Si ei teia par}
^{te ei annis}

Semitton

~~ecclvi. Epist. eius deo. xiii. Ita est sequitur ad p. mū~~

Epodouit. Octaua pars xxvi.

de brevium. Octava par. xl.

Спомин.

Fridericus.

Epistola

III xiii q uhabundat tui xx eu octa

DANTONIUS

Pars altera

ccc lxxxvii.

卷之三

167. *Constitutio*

mem 7 postea in cu-

de luria dū nī h

omile videt de

the nuce eti mat.

卷之三

sole in medio planorum lacuum et seruato hoc ordinem. Cincia incurv. ven. et sol. mars.
Ioue. sat. plato et exponit omnia plene disciplinata pareres secutus quod era solen
te luna et veniente postea incurvum. In aliis vero et hoc fronte nata dissensio pro manifesta
distancia. mag. de luna cum illo hoc lucis de se. in id recipit de sole. constat ergo quod si sole
ponitur luna simile videtur de aliis duobus sibi sole ponentibus et i permissio aere locata
vbi noctu sine luce estimatur.

vamus mille modis tpi uariantur inodi. octo modis tan
tum sit minuacio vocum. Ut series hoy dep mit iſſiculoy. En
do. e. h. sociantur meantu ſima uocatur. O mū q̄ elima du

Tonus

oy cognoscas de sonoy. Ap̄te format ion. F. C. dū ſociat. Semu

Semiciditumus

diton inuenit. F. B. ſociat. C. h. quadra. ſit diuon associata.

Tonus

dia ſeruagor. Quia ſeruagor illud habet ibi. C. h. uimelā uidet. Diq̄ ad apteabit

C. G. dia pentē ſinabit. E. e. ſic conuiente cū lumenat ſit

diaponte. A. d. uim genitē ſibi ſit ion. dia pentē. Maxima

ptwngoy diſtantia uimela diuoy. Diq̄ gramma ſibi ſinge

rit ſociari. Ut littera magna minime quis, uim gant acu

te. hoc dia pafon erit uocesq; pares ita querit.

Gymnasio balneum. Gymnasia edificia balnearia
sunt Gymnasia ex exercicio palestre.

H nomine summe et in
D I V I O V E trini-
tatis. Incipit micrologus
id est brevis SERM. 0.

*ymnasio missis placuit reuocare
solitatis. ut pateant parvus habite-
rix hactenus altis. nuidie telum
perimat dilectio cecum.*

Dira quidem pestis tulit omnia commoda terris.
Drdine me scripsi. primo qui carmina finxi.

Exet dlogys. Incipiunt capitula.

- I Q uid faciat qui se ad disciplinā musice parat.
II Q ue uel quales sunt note. ut' quot.
III D e dispositione harum in monachordo
IV Q uod sex modis s̄ inuicē uoces iungantur.
V D e diapason rē. vii. tm̄ sunt note.
VI I tem de diuisionib; et interpretatione earum.
VII D e affinitate uocum p. iii. modos.
VIII D e aliis affinitatib; et. b. et. h.
IX I tem de similitudinib; uocū quare diapason sola p̄ficiat.
X I tē de similitudinē uocē. de modis n̄ falsi meli agnōe & incorrectiōe.
XI Q ue uox. & quare in cantu optineat p̄ncipatū.
XII D e diuisione. iii. modos in .vii.
XIII D e .viii. modos agnitione. acutine. n̄ gruitate.
XIV I tem de tropis & uire musice.
XV D e comoda ut' oponenda modulatione.
XVI D e multiplici uarietate sonorū & neumarū
XVII Q uod in cantū redigitur omne qd' dī.
XVIII D e diaphonia. i. organi p̄cepto.
XIX D iste diaphonię p̄ exempla p̄batio
XX Q uoniam musica ex malleorū sonitu sit inuenta.

Exploratio capitulo;

~~De prima partes fac tres. tria q̄z tolle. Vascit octaua. facies~~
~~de parteq; tria. Septē consimiles. sic et quis octo notas.~~

Famma nouē passus reddit q̄ dabit un⁹ **F**. sic per totidem.
F. facit comitē. De **F**amma rursus dat **C** de quatuor un⁹.
Sic P. D. B. a. C. d. f. a. q. D. G. Inuenis a parvā si dimi-
diam facias ipsā. Et potis rotas sic reperire notas.

Epistola guidonis ad redaldo arentine e
i v i s i t o r u s t o c u s q; p r u d e n t i e f u l g o r e
clarissimo dulcissimo patr et reuerentissimo do
mino theodaldo sacerdoti ac psaltri dignissi
mo. Vido suos monachos utimā ministris.
q̄qd ser v v s et f , l l v s

Grov solitare ure latem modicā greciū
cupio q̄mitatē ure benignitatis dignatio ad

sacri uerbi studiū mēa sibi sociari uolunt paruitatē. n̄ qd ure de
sint excellentie multa et maximū spirituales ure et int̄itū ef
fectib; abundantissime roborati. et sapie studiū plenissime ad
oenati. q̄ et cōmis̄a plebe una uobiscū cōpetent erudiant. et
diuine contēplationi assidue et seruent inherent. h̄ ut mee
paruitatis et mentalis et corporis indecellitas misericordia ure pati
tatis et pietatis fulciat nimitta p̄ficio. ut si qd in diuinitatē ure
latatis accessert. uero d̄s imputet m̄to. Q̄ de re cū de eccliasis
et utilitatib; agetur exercitiū musico artis. p quo fauente

deo n̄ incasū desudasse me memini. utā uisit auctoritas
perferri in publicū. ut sic eccliam beatissimi donati martyris
cui deo auctore ure uicario p̄sidentis mirabili nimū loema
te p̄egrit. ut eidē ministros ecclē honestissimo decentissi
mōq; quodā p̄ulegio cunctis pene p̄oēbe clericis spectabiles
reddereas. Et reua latit habet et miraculi et optionis cuo
ure ecclē etiā pueri. Imodulandi studiū p̄fectos. alioz usq;
q̄q; locoz supēt senes. ur̄iq; honouris ac m̄ti p̄ plurimū cu
mulabatur celitudo. cū p̄t p̄ores patres tanta ac talis ecclē
puos studioroz puenit claritudo. Itaq; q̄a uero tam cōmodo qm̄
p̄cepto nec uolu contrarie nec ualui. offero sollertissime pater
nitati ure. musicē artis regias. q̄nto lucidius et breuius ex
plicas. philosophoroz neq; eadem uia ad plenū neq; eisdē insil
tendo uestigis. id solum p̄curans. qd ecclastice oportunita
ti. m̄isq; subueniat pueris. Ideo enī hoc studiū hactenus
latuit occultatū. quia cū reuera et arduū. non ē aq̄libet
humilit̄ explanatum. Quod qua occasione olim aggressus
sim. qua ue utilitate et intentione per paucis absoluas.

Epi pueri p̄ferti

Musices studiū
ardui

Explicit epistola. **H**ec ipit prologus
voo me et naturalis conditio et bonoz initatio cōmu
nis utilitatis diligentē facet. c̄xi in t̄aha musicā pue

Mirologus

83

ris tradere. Tandem affut diuina grā ut quidā eoz imita-
cione coede exītaz notaz usū exercitati. ante unū mensis
spaciū iunios et mauditos cantus ita pmo in tutu indub-
tante cantarent. ut maximū plurimus spectaculū pberetur.
ut cantore audeat dicere. O xime itaq; dolui de nr̄is cantor-
bus. qui et si centū annis incanendi studio pseuerent. nūq̄m In pueris expi-
tām uel minima artiphonā pse ualent esse re semp discentes
ut tan apls nūq̄ scientiam uernatis puenentes. Cupiens itaq;
tā utile nr̄m studiū incomunē utilitatē expendere de mul-
tis musice arguitis. que adiutore deo puaia tempa conq-
sui quetā que cantouib;. pñce credidi. quanta potiu breuita-
te pñxer. Que enī min⁹ de musica ad canendū pñlunt. aut si
qua ex his que dñr⁹ min⁹ ualent intelligi. nec memoratu dig-
na uidicau. nū curans de his. si q̄rūdam luescat mundia. duos
quozdam pñciat disciplina. Expt' plog? Qd faciat q̄ se

Ecit v̄a qui mām ad disciplinam musicæ artis parat. 1.

Jdisciplinā petit aliquōtos cant̄ nr̄is notis desēptos addiscat.

Jin monocoedi usu exerceat manū. basq; reglas sepe mediteret.
donec ui et naturā uocē cognita ignotos ut q̄ notos cantus
suauit̄ canat. S; q̄ uoces que hui⁹ artis pma f̄t fundamenta
in monocoedo meli⁹ intuemur. quo m̄ eas ibidem ars natām
imitata discerunt pñct⁹ uidēam⁹. Q; v̄e v̄e v̄a v̄s snt note:

Not v̄ aū in monocoordo he sunt. In pñmis ponit. 11.

Ḡecū amodernis adunctū. Secundū septē alphabeti latī-

graues. ideoq; maioreb; lit̄is insignite hoc modo. A. B. C. D.

E. F. G. lost has hecdem septem lit̄is acutę repertunt̄. sed mi-
norib; lit̄is desēbunt̄. In quib; tam̄ int̄. a. et. b. alia. b. pon-
mus q̄ rotundā facim⁹. alterā ū q̄dramus ita. a. b. b. c. d. e. f.

g. Addimus his eisdē lit̄is s; uariis figuris teracordū super-

acutaz in quib; b. b. duplicam⁹ ita. A. B. B. E. d. He amultis

supflue dicunt̄. Hos aū malum⁹ abundare q̄m defice. Fūnt

itaq; simul om̄s. xxi. hoc modo. C. A. B. C. D. E. F. G. a. b. b. c.

d. e. f. g. A. b. b. E. d. Quarū dispositio adocereb; aut tacita aut

nūmua obscuritate pplexa ad est. etiā pueris breuīt acplenis

sime explicata. D; d; se os; tio; r; e; u; j; o; o; g; o; c; o; d; o; l; i; t; a; u;

b; r; o; n; a; d;
b; q; d; r;

Hic nō ponit Ecl̄a

11.11.11.

11.11.11.

11.11.11.

11.11.11.

11.11.11.

11.11.11.

11.11.11.

11.11.11.

11.11.11.

11.11.11.

11.11.11.

11.11.11.

11.11.11.

11.11.11.

11.11.11.

11.11.11.

11.11.11.

11.11.11.

11.11.11.

11.11.11.

11.11.11.

11.11.11.

11.11.11.

11.11.11.

11.11.11.

11.11.11.

11.11.11.

11.11.11.

11.11.11.

11.11.11.

11.11.11.

11.11.11.

11.11.11.

11.11.11.

11.11.11.

11.11.11.

11.11.11.

11.11.11.

11.11.11.

11.11.11.

11.11.11.

11.11.11.

11.11.11.

11.11.11.

11.11.11.

11.11.11.

11.11.11.

11.11.11.

11.11.11.

11.11.11.

11.11.11.

11.11.11.

11.11.11.

11.11.11.

11.11.11.

11.11.11.

11.11.11.

11.11.11.

11.11.11.

11.11.11.

11.11.11.

11.11.11.

11.11.11.

11.11.11.

11.11.11.

11.11.11.

11.11.11.

11.11.11.

11.11.11.

11.11.11.

11.11.11.

11.11.11.

11.11.11.

11.11.11.

11.11.11.

11.11.11.

11.11.11.

11.11.11.

11.11.11.

11.11.11.

11.11.11.

11.11.11.

11.11.11.

11.11.11.

11.11.11.

11.11.11.

11.11.11.

11.11.11.

11.11.11.

11.11.11.

11.11.11.

11.11.11.

11.11.11.

11.11.11.

11.11.11.

11.11.11.

11.11.11.

11.11.11.

11.11.11.

11.11.11.

11.11.11.

11.11.11.

11.11.11.

11.11.11.

11.11.11.

11.11.11.

11.11.11.

11.11.11.

11.11.11.

11.11.11.

11.11.11.

11.11.11.

11.11.11.

11.11.11.

11.11.11.

11.11.11.

11.11.11.

11.11.11.

11.11.11.

11.11.11.

11.11.11.

11.11.11.

11.11.11.

11.11.11.

11.11.11.

11.11.11.

11.11.11.

11.11.11.

11.11.11.

11.11.11.

11.11.11.

11.11.11.

11.11.11.

11.11.11.

11.11.11.

11.11.11.

11.11.11.

11.11.11.

11.11.11.

11.11.11.

11.11.11.

11.11.11.

11.11.11.

11.11.11.

11.11.11.

11.11.11.

11.11.11.

11.11.11.

11.11.11.

11.11.11.

11.11.11.

11.11.11.

11.11.11.

11.11.11.

11.11.11.

11.11.11.

11.11.11.

11.11.11.

11.11.11.

11.11.11.

11.11.11.

11.11.11.

11.11.11.

11.11.11.

11.11.11.

11.11.11.

11.11.11.

11.11.11.

11.11.11.

11.11.11.

11.11.11.

11.11.11.

11.11.11.

11.11.11.

11.11.11.

11.11.11.

11.11.11.

11.11.11.

11.11.11.

11.11.11.

11.11.11.

11.11.11.

11.11.11.

11.11.11.

11.11.11.

11.11.11.

11.11.11.

11.11.11.

11.11.11.

11.11.11.

11.11.11.

11.11.11.

11.11.11.

11.11.11.

11.11.11.

11.11.11.

11.11.11.

11.11.11.

11.11.11.

11.11.11.

11.11.11.

11.11.11.

11.11.11.

11.11.11.

11.11.11.

11.11.11.

11.11.11.

11.11.11.

11.11.11.

11.11.11.

11.11.11.

11.11.11.

11.11.11.

11.11.11.

11.11.11.

11.11.11.

11.11.11.

11.11.11.

11.11.11.

11.11.11.

11.11.11.

11.11.11.

11.11.11.

11.11.11.

11.11.11.

11.11.11.

11.11.11.

11.11.11.

11.11.11.

11.11.11.

11.11.11.

11.11.11.

11.11.11.

11.11.11.

11.11.11.

11.11.11.

11.11.11.

11.11.11.

11.11.11.

11.11.11.

11.11.11.

11.11.11.

11.11.11.

11.11.11.

nona parte collecta. code in. b. latam uinge. Post hec ad. t. reuertens ad finem usq; p. iii. metre. & impme partis tenuio inuenies. L. edep divisione per. iii. sic cū. inuentum ē. simili modo p. ordine cū. a. inuenies. d. cū. b. inuenies. e. cū. c. inuenies. f. cū. v. inuenies. g. cū. p. inuen. a. acutū cū. f. inuenies. b. rotundū. Que u secundū similiū et eisdem om̄is p. ordine medietate facile colliguntur. ut puta. a. b. ad finē in medio spacio posne aliam. b. similitud. & c. signab. aliā. c. & d. aliā. d. et. e. aliā e. et. f. aliā. f. & g. aliā. q. et reliq; eodē modo. Posset ministrū ita p̄gdi sursum id est. n̄ artis p̄ceptū sua te auditoriate

De multiplicib; diuisiōnib; monocoardi diuisiōnib; cōpesceret. unā apposuit ut cū de multis ad unā intenderet. sine scrupulo caperet. Preserūm cū sit tamē utilitatis. ut & facile intelligatur. et intellecta uix obliuiscat. Ille u diuidendi modū sequitur. qui et si memorie mīnū adiungit. eo tñ monocoardi uelociorū celerritate compontur. hoc m. Cū p̄mū a. t. ad finē nouē passus. i. particulas facit p̄mū tñmū tñminabit. in A. scđs uacat. tñ in. v. quartū uacat. quintū in. a. Sextū in. d. Septimū in. a. reliqui uacant. Itē cū ab. a. ad finē nouenū parturis. p̄mū passus tñminabit in. b. Scđs uacat. tñl in. e. quartū uacat. quintū in. b. Sextū in. c. septimus in. b. reliqui uacant. Itē cū a. t. ad finē quaternū diuidit. p̄mū passus tñminabit in. L. scđs in. e. tñl in. g. quartū finit. a. L. u ad finē similitud. partire iii. passus p̄mū passus tñminabit. in. f. scđs in. c. tñl in. e. q̄tū finit. ab. f. u quaternoz passus. p̄mū tñminabit in. b. rotundū. Scđs in. f. Restat. b. rotunda in sup. acutis. g. a. ultima sup. acutaru. que medietate similiū facile colliguntur. Et de dispositionib; uocū hū duo regularū modū sufficiant. quoz qdē superius modus admemorandū facillim. hic u extat ad faciendū facillim uel celerius. In sequentiū om̄is diuisiōnū modū in breui patetbunt. Qd. vi. modis sibi i. vice voces. vñ gaytrū. III.

Tispositus itaq; uocab; m̄t uocē et uocē. in tñ alias manus spaciū cernit. ut in. t. & A. et in. t. a. et. b. alias minus ut in. t. b. et. L. et reliq;. Et mal' quidē spaciū tonus dñ. minus u semitonū. semis uids. l. n̄ plenus tonus. Itē inter aliq; uocē et terciā ad se tñ. dñtonus est idē duo toni. ut. a. L. ad. E. tum semiditonius qui habet tantū tonū et semitonū nullū. ut ad. in. f. er reliq;. Diatesseron autem est cū m̄t diuerso. Dñtonus Semiditonius

ces quicquid in duo sunt copi et unus semitonii. ut in t. a. et d.

tono maior est. cū q̄ liby uoces tres sunt toni et unū sem̄
toniū. ut ab a. in. f. & a. L. in. G. et reliq. Habel itaq; sex uocis
q̄sonantias id ē. toniū. Semitonū. Dotonū. Semidotonū. Diatoniū.
seron. diapente. In nullo enim cantu uerū uoci aliis modis con-
tingit ut intendendo. & remittendo. His etiā adiungit
vii. diapason que q̄raro inuenit. minū in aliis amume-
ratū. et cū tam paucis clausulis tota armonia format̄. utilis
sem̄ ē alte eas memorie commendari. donec plene incanendo
sentiant̄. et cognoscant̄ ab exercicio nūq; cessare. ut his clausu-
lis ut q̄sonantib; uelut clavis. habitus canendi possit pertinā
lagacit ideoq; facilius possidere. De diapason. q̄ cur tantuſ

Vide siplicitatem hq p̄cepit
am. sanc quā sequunt̄ r̄or
posita sit, nō s̄mpliñ.

Dia p a s o n s a u e in qua diatesseron. **V.** sunt note. vii.
et diapente uingunt. cu ab A. in v. fit diatessaron. I.
et ab eadē v. in a. acutam fit diapente ab a. acuta māltām
a. diapason existit. cuius usū ē. eandē latram mutat; h̄re latē. ut
d. v. in. h. a. t. in. c. a. d. et reliq. Siē enī utq; vox etdē
lita notat. ita pomma eiusdem q̄natus pfectissimeq; similiter
dūis utq; habet et edatur. Nam siē fūris septē dieb. eosdē
repetimus. ut semp p̄mū et octauū eundē dicam. ita p̄mas
et octauas uoces semp easidē figuram⁹ et dūis q̄ naturali eas
concordia consonare sentim⁹. ut. v. et d. **V**triaq; enī to
no et semit et duob⁹ tonis reimitur. q̄ nō tono. i semit. et
duob⁹ tonis intendit. Unde incanendo duo aut tres aut
plures cantores. p̄ ut possibile fuerit si p̄ hanc speciē differen
tib; uocib; eandē q̄lib⁹ antiphonā incipiunt et decantent
mitaberis te easidē uoces diuersis locis. s; minime diuisas
habere eundēq; cantū grauē et acutū et sup acutū. tamē
uulioce resonare hoc mod o. **S**ummi regis archangeli tri
chachel. **S**ummi regis archangeli michachel. **S**ummi regis archange
li michachel. **I**ré si eandē antiphonā. parti q̄lib⁹. parti acutis.
sonis cantaueris. aut q̄tūlib⁹ p̄ hanc speciē uariaueris. ea
dē uocū unitalis apparebit. s̄n uerissime poeta dix septē dis
crimina uocū. q̄ et si plures hiant n̄ ē aliaq; adiectio. s; ex
dem renouatio et repeticio. Hac nos de causa om̄is sonis scđm
boetū et antiquis musicos septē latūs figuramus. eu moderni
quida nimis incerte. q̄tuor signa tñ posuerint. v. et quatuor

Virgilus VII
dicitur etiam p.
Spesies inelli-
git p. Septe d.,
Primum non;
nō haec septem
interwalla de-
solarum diapa-
son lager; ac
eius spiculins

uidit sonū eodē ubiq; caractere figurantes. cū indubitate uerū sit. qd̄ qdā soni alius qm̄ discordent omnino. nullusq; sonus cū suo qm̄ pfecte concordet. Nulla enī uox cū alia p̄ter octauā pfecte concordat. De divisionib; & interpretatione eārū.

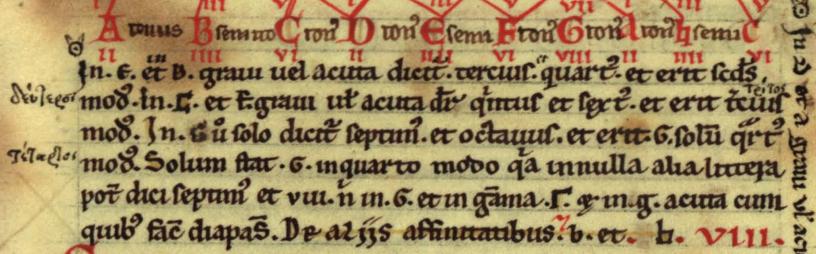
Vt autē dediuisione monocordi impauicū p̄ singā multa semp diapason duob; ad finē possib; currit. Diapente tbus diates seron q̄tuor. tonus uō nouem. Quā qm̄ possib; numerosiores. tanto spacio breuiores. Alias uō diuisiones p̄t has uō. inuenire nō potis. Diapason autē interpretat̄ de omnib; siue qd̄ omnes habeat uoces. siue qā antiquā ex hāre octo p̄ eam siebant cordi. In hac specie quā uox duo habet spacia. acuta. unū. ut ab. A. in. a. Diap dicit̄ de quinq; Sunt enī in eī spacio v. uoces. ut a. v. in. a. s. quā ei uox tria habet spacia. acuta duo. Diatesseron sonat de. uō. Nam et. uō. habet uoces. & quā ei uox. uō. Ht spacia. acuta uō tā. ut a. v. in. s. Has tres species symphonias. i. suauis uocū copulationes memineris ēē uocatas qā in diapason diuise uoces unū sonant. Diapente uō et diatesseron diaphonia id ē organi uira possident. et uoces ut cūq; similes reddunt. Tonus autē abintonando. i. sonando nōm acceptit. qui maiori uoci nouē. minori uō. viii. passus constituit. Semitonū autē et dtonus. et semiditonus. et si uoces ad canendū conuincit diuisionē tam nullā recipiunt. De affinitate uocis. p. m.

Cvoi autē vii. sunt uoces q̄ alie ut dūmī f̄ hecde septē f̄ ms. nasal sufficiet explicare. que diuisionē modoz et diuisionē sunt q̄litatū. Primi mod̄ uocē ē cū uox tono deponit. & tono. & semit̄. duob; q; tonus intenditur. ut a. et. v. Secōd̄ mod̄ ē cū uox duob; tonus remissa. semit̄ et duob; tonus inten ditur. ut b. et. z. Terciū ē qui semitonio et duob; tonus descendit. duob; uō tonus ascendit. ut. l. et. s. Quartū uō depo nitur tono. Surgit autē p̄ duos tonos et semit̄. ut. s. Et nota qd̄ se p̄ ordinē secunt̄ ut p̄m̄ in. a. Secōd̄ in. b. Terciū in. c. Itēq; p̄m̄ in. v. Secōd̄ in. e. Terciū in. f. Quartū in. g. Itēq; nota has uocū affinitates p̄ diatesseron. et diapente constructas. A. enī ad. v. et. b. ad. z. & c. ad. s. agrauib; diatesseron. ab acutis uō diapente conuincit hoc modo.

diatessar.

diapente.

Si que aliae sunt affinitates eas q. similitudine diatesseront. et diapente fecerint. Nam cum diapason in se diatesseront. et diapente habeant. et easdem litteras late utique continent. semper in medio eius spacio aliquis est lata que ad utrumque diapason latus querent. ita ut cui littera agnibus diatessus reddat eidem in acutis per diapente querent. ut in superiori figura notatur. et cui agnibus diapente querent eidem asupioribus diatessus. dab. ut. **A**. a. A. enim acuta. et. a. in depositione concordant. que mutaque duobus tonis et semitonio significantur. Itaque. G. cum ad. L. g. v. per eisdem species resonet. unus depositione. atque eleuationem superat. **H**. a. L. g. G. duobus partibus tonis. g. semitonus surget. et. v. i. L. tono et semitonio pariter inflectuntur. b. uero rotundum quod minus est regolare. quod ad uitium ut molle dicunt. cum. f. habet cordiam. Et ideo additur et quod f. cum quarta aste. h. ut tono differente nequivat hinc et cordam. utraq; aut. b. h. in eadem neuma non iungas. In eodem uero cantu. maxime. b. molli utrum in quo. f. f. amplius continuit. grauis et acuta. ut et quidam fusione et transformatione face uidetur. ut. G. sonet per tum. a. deuterum. cum ipsa. b. sonet. utrum. Unde eius multis nec meatio facta est. Attra uero. h. in commune placuit. Quod si ipsam. b. molle uis omnia non hinc. neumas in quibus ipsa est ita tempa. ut p. f. G. a. g. ipsa. b. habeat. G. a. h. c. aut si talis est neuma que post. v. f. f. in eleuatione uult duos tonos. et semitonium. quod ipsa. b. facit aut p. v. f. f. In depositione uult duos tonos. p. v. e. f. assume. a. h. c. que eisdem sunt modi. et predictas depositas. et eleuationes reglariter habent. h. modi enim eleuationes et depositiones. inter. v. f. f. g. a. b. c. clare discernentes fusione maxime contraria uolunt. De similitudine

cur. b. sit
reptus.

dine uocū pauca p̄st̄ymus. q̄d q̄ntum indūsis reb̄ similitu-
do q̄urritur. tantū ipsa dūsitas p̄ q̄ mens, fusa dūsus
potat laborare minuit. Semp̄ enī adunata dūsus facilius
capiuntur. De similitudine uocū. grū. diaparā sola p̄fō

X **O** ~~capitulo x. de similitudine vocu. qru. diapason etola precia.~~
os et p's itaq; modi distinctionesq; modoz. his trib; aptan-
tur uocib;. **L. D. F.** Distinctiones autem dico eas q; aplerasq;
differentie uocantur. Differentia autem id est dicitur eo qd distinxat
seu seper plegas ab aurentis. Cetum abusus dicitur. Ergo omis
aliz uoces cum his aliq; habent concordiam seu in depositio-
seu in eleuatione. Hulle uero in initia pfecte se exhibent simi-
les cu alijs n in diapason. Sed hox similitudinem omnium. In hac
figura qm subiecim' quicq; quesierit reperire poterit.

Svera ces pro ut pote tione. alie alie utq; cunct neu um tibi gg; pandat. In **Graues C D E** uoces acute dñe. **F G A B** uoces diiecte aū uo- ut similes s̄t alie indeposi meleuatione. ita similes fa mas. adeo ut gatio altam quib; u nullā simultudo monstrata est. ut que diuersorū modorū s̄t altā altius neumā cantūq; n̄ recipit. Qd si compellas recipere trans formabit. Ut pote si quis uellet amphonā cui p̄incipiū ēt in. v. in. e. ut. f. que s̄t altius modi uoces incipe mox audi tu p̄cipet q̄inta dulicitatis m̄sformatio fieret. In d. u. g. in. a. que unū sunt modi sepiissime possunt eundē cantū incipe t finire. Sepissimē aū dixit n̄ semp. quia similitudo nisi in chanson pfecta non est. Ibi enī diusa ē semit tonoru g positiō. ibi necessē ē et neumaz. In p̄dictis nāq; uocib; et que unū modi dicunt. dissimiles inueniunt. v. enī depo

Mo^x^{aut}**D**I **H**unc tono. a. u. d'atono. Sic et in reliquis. De similitudine.
Dissimilat. ut modi ut tropi. **S**modi. falsi meli agnitione ycor
quos abusus tonos nominant qui sic sunt ab initio natali rep
dieritate disuntur. ut atque alii locum in sua sede non ibuant. no
atque attulit neumam aut transformet. aut nunquam recipiat. ne.
uantes. radiciunt intendentibus. quod praeue uoces ho

minum faciunt. aut cū p̄dicta ratione plus iusto intendentes ut remittentes neumā cūlibet modi aut malū modū pertinet. aut in loco qui uoce nō recipit inchoari. qd ut ex emplo patet in omni. Vissimā grā. oīulti præterea quod erat incipiendo in. f. uno tono deponunt. cū ante f. tonū non sit. Sicq; sit ut sinus ḡmūnūm̄is. eidem ibi ueniat. ubi nulla uox est. Cantoris itaq; pertinē ēē debet. quo loco ut modo q̄libet neumā incipiat. ut ea ut si in motioē op̄ē. affines uoces inquirat. Hos aut̄ modos ut tropos ḡte nominant̄ p̄ tun. deuterū. tritū. tercium. neat p̄ncipatū.

Dubiu

Cx. vox aut̄ quilibet cant̄ omnib; **C**uox q̄ q̄re ī cantu opti
uocib; et modis fiat. uox tam que cantū t̄minat op̄tanet p̄ncipatum in cantu. La enī x̄ ductū ī moro suis sonat. Et p̄missē uoces qd tantū exercitatis patet. ita ad eam aptant̄ ut musū immōdu q̄ndā ab ea coloris faciem ducere uideant̄. Per sup̄dictas nempe sonantias sex uoci que neumā t̄minat. relique uoces concordare debet. vox uō que cantū t̄minat p̄ncipiū eius cunctaq; q̄ di functionū fines ut etiā p̄ncipia op̄ est adherere. Excipitur qd cū cant̄ in. f. t̄minat. sepe in. e. que ab eadē diapentē q̄ semit̄ distat. p̄ncipiū fact̄ ut antiph̄ hec.

Tertia dies est quo hec facta sunt.
Per te p̄ ea cum aliquē cantare audim̄ p̄ma ei uocem. et sequitur ignorām̄. quia antoni. lemittonia relique uesp̄ciel sequant̄ nescim̄. Finito ī cantu ultime uocis modū. exp̄tū apte cognoscim̄. Incepito enī cantu qd sequatur ignorām̄. finito ī qd p̄cessert uide. Itaq; finalis ei uox est. qm meli in tuemur. Deinde si eidē cantui uerū ul̄ psalmū aut aliqd uelis subiungere. ad finale uoce p̄ma xime op̄ ē coaptare. nō ad p̄mē ul̄ aliaz adeo inspectionem redire. Addit̄ quoq; illud. qd accurati cant̄ in finale uoce maxime distinctiones mittunt. Hęc mirū regla misū cam a finali uoce sumere. cū et in grāmatice partib; pene ubiq; uim sensus multam̄ latit̄ ul̄ illabib; p̄casus. numeros. p̄sonas. tempa disēnim̄. Itaq; q̄ et omnis laus ī fine cantur. iure dicā. q̄ et omnis ei cant̄ modo sit subiectus et ab eo modo reglam̄ sumat. quē ultimū sonat. A finali

N

N

N

capacio

publi

Itaq; uoce ad q̄ntā iusta ē inq̄libz cantu depositio. & usq; ad oclauas eleuatio licet q̄ta hanc reglam fiat sepe. cū ad nonā de cūna ue p̄ḡdiamur. Unde et finales uoces statuerunt. v. E. f. 6. qd̄ his pm̄l p̄dictam eleuationē ut depositionē monocordi positio cōmodart. habent enī deorsū unū retracordū ḡuium.

xii. **J**uxta rea cū am̄t̄ unū modi utpote p̄n ad c̄ptionē finis cū sunt ḡues et plani. tū acutū et alti uersus et psalmi. et s̄cq; ut diximus. fini aptandū erat. uno eoderq; in placitū diuisis aptari n̄ potat. Qd̄ enī subiungebat̄ si erat ḡue cū acutis n̄ c̄ueniebat. si erat acutū agūis discordabat. Consilii itaq; sunt ut q̄d̄ q̄ mod̄ partiret̄ induols. idē acutū et ḡue. distibutisq; reglis acuta acutis. & ḡua conuenient̄ ḡub;. et acut̄ q̄s; modus dicēt̄ autent̄. idē auctordalis et p̄nceps ḡuis aū plagis uocari retur. i. latalis & minor. Qui enī dī stare ad latius meū minor me ē. Ceterū si c̄et̄ maior ego ap̄t̄ dicerer̄ stare ad latius eius. Cū ḡ dicat̄ autent̄ p̄t̄ & plagas. p̄t̄ et similit̄ de reliqui qui naturalit̄ in uocib; erant̄ quicor. incantib; factis̄ octo. ab usio aū titidit latius dicē p̄ autento p̄to. et plagis p̄t̄ p̄m̄ et sc̄s. P̄ autento dectero et plagis deuteri. tertius et q̄rt̄. P̄ autento trito. et plagis tū. quintus et sext̄. P̄ autento tertiaro et plagis tertardi. vi. et octauis. **D. viii. mod̄oꝝ ag**

xiii. **J**uxta rea octo sunt modi ut octo nitione acumine. q̄guita partes orationis & octo forme beatitudinis. p̄ q̄s om̄s cantu lena discurrens. octo dissimilib; q̄litib; variat̄. ad q̄s incantib; discernendos etiā quedā neuime inuenire si. ex q̄rū ap̄tudine ita modū gnoscā cymonis. sc̄ sepe exagitudine corporis cui sit timida repperim̄. ut.

Primū querite regnum dei. **U**er enī utcū insinuie alia antiphone hanc neuimā bñ uidemus inuenire. qd̄ autenti. p̄t̄ sit n̄ ē op̄ dubitare sic et de reliq; ad hoc etiā plurimū ualent̄ et uersus nocturnalū responsoriꝝ & psalmi offici orū. et oīa que inmodoz formulis p̄lēbunt̄. q̄s qui n̄ nouit̄ mirū. si q̄ parte boyz que dicunt̄ intelligit. Ibi enī p̄uidetur quib; in uocib; singloꝝ modoz cant̄ sepius. rariꝝ ue incipiunt̄. et in q̄ib; minime id fiat. ut in plagis quidē minime liceat̄. uel p̄incipia. ut finis distinctionū ad q̄ntas intendere. cū ad q̄ntas

Iusta
Regla

N

documentum

copiam

praro soleat euenire. In autem uero deuteru eadē p̄incipia et fines distinctionū minime licet ad sextas intendere. Plage autē p̄t et trit. ad tercias intendunt. Et plage siquidē deuteri ut reuictari. ad quartas intendunt. Hemimeris p̄tēa qđ sic usualiū can-
tuū attestatione phibet. autenti ux asio fine plus una noce descendit. Ex quibz autē trit̄ rarisimē id facē. p̄t̄ subiectam semitonij imperfectionē uidet. Ascendunt autē ad octauā et nonā. Et enī decimām. plage uero ad quinā remittunt et intendunt. Sed intentione et sexta auctoritate tribunt. sic autem nona et decima. plage uero p̄t̄. deuteri. et triti. aliqui in. a. b. c. acutis necessario finiunt. Supdicta he autē regē p̄ maxime caueantur in antiphonis et responsoriis quorū cantū in psalmis et uisibz coaptentur. oportet ḡmūnibz regūs sufficiantur. Alioquin plures can-
tus inuenies in quibz adeo ḡfundit̄ grāntas et acūn. ut n̄ possit aduerti cui maḡ idē autento an plage conseruantur. Pre-
terea et ignororū cantū in questione p̄dictaz neutrāz et subumctionē apostolone plurimū adiuuiamur. cū talū ap-
putudine soni cuiusq; petatē p̄ uim tropicā intueri. Et ut uero tropus species cantionis qui et mod̄ dictus ē. et adhuc de eo dicendum est. *De tropis et iure musicæ. xiii.*

Hoc vero quidā tropoz exercenti raportates et diuersitas ut-
ita dicit̄ facies et templo ut audierint recognoscunt. sic
perit gentiū corū postis multis habit̄ eoz potest intueri
et dicere. hic grecus est. ille hispanus. hic latinus. ille
theutonicus. iste uero gallus. Atq; ita diuersitas tropoz diuer-
sati mentū coaptat. ut unus autem deuteri fractis sal-
ibus delectetur. aliis plage triti. eligat uoluptatē umau-
tentū terrardi garrulitas magis placet alii plage euissē sua
uitatē maḡ p̄bat. sic et de reliquis. Hec mirū si uarietate
sonoz delectat̄. audit̄. cū uarietate coloroz ḡtulet̄ uissū. ua-
rietate odoroz sonat̄ olfactus. minutissimibz saporibz. lingua con-
gaudeat. Sic enī p̄fennas corporis delectabilium rerū sua
uitas intrat mirabilit̄ penetria cordis. Inde ē qđ sic qđ dā
saporibz. et odoribz. ut enī coloroz intuitu ita et delectatio-
ne auditus. salus tā cordis q̄ corporis. t̄ minutū laugescit.
ita ut quondam legit̄. quidā freneticā canente aselapiade me-
dico ab insana reuocatus. Et tē aliis quidā sonitu cythare
in tantā libidine incitat̄. ut cubiculū puelle querente estin-

gere dementat. mora; cytharedo mutante modū uoluptatis.
penitentia ductū recessisse & fusiū. Itē & dī saul demoniacū
mitigabat cythara. et demoniacā fernatē hui⁹ artis potenti
ui. ac suauitate frangebat. Quem tam⁹ uis solū diuine sapien
tie ad plenū patet. Hos u queuis meniginare abinde pcepim⁹.
S; q; de artis hui⁹ uirtute uix pauca libauim⁹. quib; ad bñ
modulandū reb; opus sit uideamus.

De cōmoda tēcōpo
gyrū & quēadmodū immētī fē lūte. nenda modulatiōē
& syllabe. et partes. et pedes. i uersus. ita in harmonia fē p̄son
gi. i. soni quoꝝ un⁹ duo t̄ tres aptant̄ in syllabas. ipseq; sole.
ut̄ duplicate neumā id ē partē constituant cantilene. et
pars una ut̄ plures distinctionē faciunt. id ē q̄ grātu respū
tationis locū. De quib; illud ē. notandū. qđ tota pars cōpsit et no
tanda et exprimenda est. syllabā q̄ pressus. tenor u idē mora ult
ime uocis. qui in syllaba quantulusq; ē. amplior in parte. dūtis
simus u indistinctio. signū in his diuisionib; existit. Sicq; ē
opus ut q̄lī metricis pedib; cantilena plaudat̄. & alie uoces
ab aliis morulam duplo longiore uel duplo breuiore. aut̄ tre
mulam habeant. id ē uariū tenore quē longū aliquiſti appo
sita lūte uirgula plana significē. Ac si uope obſeruer̄ talis
neumay distributio. ut cū neume tū eiusdem soni reperiuē. tū
duoꝝ aut̄ plurūm̄ ḡnitione siant. semp tam⁹ aut̄ innumerō
uocū aut̄ imitatione tenorum.
neume alter utrū confe
rantur atq; respondent.
nē equē equis. tē duple
ut̄ triple simplicib; atq;
alias collatione. i. sesquial
tera. t̄ sesquiteria.

Proposuit q; music⁹ sibi
qđ ex his diuisionib; ince
dētē faciat cantū sic metē
quib; pedib; faciat ūsu nūl.
qđ music⁹ n̄ se tanta legis necel
litate & st̄ngit. q; in omnib; se hec ars. in uo cū dispositione
rationabili uarietate p̄mutat. Qm̄ rationabilitatem et si
sepe n̄ ḡphendamus. rationabile tū credit. id quo mens iqua
ē. ratio delectat. S; hec & hui⁹ modi melius colloquendo qm̄

sibendo monstrantur. Itē ut more uersuum distinctiones eōles
 sint. et aliquiēns hecēm repeate aut aliq̄ aut parua mūtati
 oīis uarietate. Et cū p̄ pulc̄re fuerint duplicate habentes
 partēs nū numerū diuerſas. et que aliquiēns hecēm tñfōmen
 tur. p̄ modos aut similes in tensē et remissē inueniant. Itē
 ut recipia neuma eadem iua q̄ uenerat redeat ac p̄ eadē
 uestigia. Itē ut q̄lē ambiū t̄ linea neuma sc̄e saliendo abacu
 sis talem altam inclinatā erigone opponat respondendo a
 grauib. sic sit cū in p̄tēo nos imaginē nūmā cont̄ spectam.
 Itē aliquā una sillaba unā t̄ plures habent neumas. aliquādo
 una neuma plures diuidat in sillabas. Variabunt̄ he ut
 om̄s neume cū alias abeadē uoce incipient. alias ad dissimiliū.
 sed in laxitorū racimunis uarias q̄litates. Itē ut ad p̄n
 cupale uocē id ē finale r̄ siq̄ ad finē eius p̄ ipsa eligerint.
 pene om̄s distinctiones curvant. & eadē aliquā sic que immat
 et uox neumas om̄s aut plures distinctiones finiat. aliquā et in
 cipiat q̄lia et apud ambrosiū si curiosus sis inuenire licebit.
 Sunt uī q̄lī p̄saicā cantus. qui hęc minū obſeruant in q̄b̄ n̄ est
 cure si alie maiores alie minores partēs et distinctiones p̄ loca
 sine distinctione inueniant more p̄lariū. Met̄os aut̄ cantū dico
 q̄ ita sepe cantam. ut q̄a lūsus pedib. scandē uideam. sic sit cum
 ip̄la met̄a canimus. In quibz cauendū ē. ne sup̄flue ē inuen
 tur neume dissillabe sine admixtione trissillabaz ac tertia
 sillabarū. Si cū h̄rīci poete n̄ h̄s n̄ alios unixerit pedes.
 ita et qui cantū faciunt. rationabilit̄ disertas ac diuīsal neu
 mas p̄ponant. Rationabilis uī distēto ē. si ita sit neumaz et
 distinctionū moderata uarietas. ut tam̄ neume neumis
 & distinctiones distinctionibz q̄dam semp̄ similitudine s̄
 consonant̄ respondant. idē sit similitudo dissimilis more
 predulcis ambrosiū. Non aut̄ est parua similitudo metris
 et cantibz cū et neume loco sint pedū. et distinctiones lo
 co sint uersuum. ut p̄tē ista neuma dactilico. illauisponda
 ico. alia uī iambico more discurrat. & distinctiones nunc
 tetrametru. n̄ pentametru. alia q̄si grammat̄ cernas. ex
 multa alia ad h̄unc modū. Itē ut in unū tñmēntē partē
 et distinctiones neumaz atq̄ uboz nec tenor longus in
 quibzdam breuibz. sillabis aut̄ breuis in longis obſcenitatem pa
 rat ut q̄d tam̄ raro op̄ erit curare. Sunt ē tñmetre. implaga

pt et triu. Itē ut rerū euen̄. sic cantionis uniuersit̄ effect̄ ut isti
bus reb̄ grauel snt neume ininq̄llis locunde impulsis ex il-
tantes et reliq̄. Itē sepe uocib; grauel & acutū accentū suppo-
nuntur. qā sepe aut̄ maiori impulsu quedā aut̄ minori effervim̄.
Adeo ut eiusdem uocis sepe repetitio. eleuatio uel depositio
ēē uideatur. Itē ut immotu currentis equi semp infinē dis-
functionū variū uoces adlocū respirationis accedant ut q̄si ḡui
more adrepauisandū lassè puerant. Spissim aū et raro pro-
ut opotet nōre & posse hūi re sepe poterunt indicū dare.
Liquescent uim multus uoces more lataꝝ ita ut incep̄ mo-
tus uni ad altam limpide transiens nec finiri uideant̄. Porro
liquestant uoci punctū q̄si maculando supponim̄ hoc modo.
dō te leuaui. Siē plenius uis pferre nō liquefaciens nichil
nocet. Sepe aū maḡ placet. Et omnia que dirimus nec nūm̄

Inserat. Depeau mag' place: Et omnia que diximus nec numer
raro nec minus continuo facias s; cu discretionis e: Ille oritur, XVI.
xxv d quoq; n debet miru' q' uici varietate sonor' neumay.
uideri cur tanta copia tam diuersor' cantu' ta paucis forma-
ta sit uocib; que uoces n' n' sex modis ut diximus abiuungant.
ta p'eleuatione qm' p' depositione cu' et de paucis lttis q' si per-
plures n' conficiantur sillabe. Potest enim colligi numer' sillaba-
rum. Infinita tam partu' pluralitas concrevit ex sillabis et
inmetris de paucis pedib; qm' plura s' genia metroy. et un'
genius metru' plurimis uarietatib' inuenit' diuisi ut exame-
tru'. Qd quoniam fiat uideant grammatici nos si possum uideam.
quib' modis distantes abiuuice neumas statuere ualeam. Ignor-
mot' uocu' qui sex modis fieri dictus e: sit arsi et thesi. i. eleva-
tione et depositione quoy gemino motu. i. arsis. q' thesis omnis
neuma formatur' pret' repulsas aut simplices. Deinde arsis
q' thesis tu' sibi met' uingint'. ut arsis. arsi. q' thesis thesis. tu'
alta altu'. ut arsis. thesi. q' thesis arsi coniungunt'. Ca q' con-
iunctio tu' sit exsimilib; tu' ^{du} exsimilib;. Dissimilitudo aut' erit
si exdictis motib' ali' alio plures pauciores ue habeat uoces
aut magis g'unctas. t' disunctas. Dissimilit' deinde t' simili-
ter facta g'unctione mot' motu' tu' erit spost'. i. insuperib'
post'. tu' supposit'. tu' apposit'. idem. cu' meade uoce un' finis'
erit altiusq' p'ncipiu'. tu' int' post'. idem qm' un' mot' infra
aliu' post'. et minus e' grauis. et minus acut'. tu' coniunctus
i. partu' int' post'. partu' spost'. aut apposit'. aut appositus.

vii

Kursusq; he positiones durum possunt. scdm laxationis & acuminis, augmenti & decrementi modorumq; uarias q̄litates. Neume quoq; p om̄is esdē modos poterit uariari. & distinctiones aliquando. De q̄re et descriptiōne subiectū. quo facit p oculos sua sit.

His breuit̄ intutatis **Qd in** COHUS **can** VITOMVS **rum** PIATESSA **oysica** oysus **semiton.**
alud planissimū tibi **can** VITOMVS **rum** PIATESSA **voevo** voevo **semidoton.**
dabimū argumentū **rum** PIATESSA **arsis** thesis. **diapeute**
utillissimū uisu lieg **redigter** preposita
hactenus inauditū **omne qd** intra posse
Quo cū omnū om̄ino **dici** apposita
meloz causa claruerit **tir** intra posse
poteris tu o. uisu adhibere intra posse
que pbaūl cōmoda & nichilo intra posse
minus respuere que uidebunt intra posse
obscena. & pende q̄a sic sebit̄ oē intra posse
qd dicit̄ ita ad cantū redigter omne intra posse
qd sebit̄. Cant̄ ḡ oē quod dicit̄ intra posse
scriptura aut̄ lat̄is figuratur. S; ne in longū nū regla p ducat̄. intra posse
Ex hisdem lat̄is. quinq; uocales tñ sumam̄. sine quib; nulla intra posse
alia lat̄ia s; nec illa uocare pbat̄ eazq; p maxime casu con- intra posse
sicutur. quociensq; suauis concordia induuersis partib; in- intra posse
uenitur. Sic sepe uidem tam consonos & subimet ad altissimū intra posse
respondentes uersus immers ut quandā q̄st symphonīa ḡa- intra posse
matice admireris. Cui si musica simili response uingatur intra posse
duplici modulatione duplicit̄ delecteris. Has itaq; q̄nq; uo- intra posse
cales sumam̄. forsitan cū tamq; cordie tribuant uerbis nō intra posse
minus q̄nq; p stabat et neumis. Supponant̄ itaq; per- intra posse
ordinē lat̄is monocordi & q̄ q̄nq; tantū sunt. tam diu re- intra posse
petantur. donec uniuq; sono sua subsc̄bat, uocalis hoc m.
I. A. B. C. D. E. F. G. A. h. c. d. e. f. g. A.

Ia. e. i. o. v. a. g. i. o. v. a. e. l. o. v. a.
In qua descriptiōne d̄ m p pende q̄p cū his q̄nq; lat̄is omnis
locutio moueat̄. moueri quoq; & quinq; uoces ad se inuncem
ut diximus n̄ negent̄. Quod cū nascit sumam̄ in aliq; locutio-
nē. eiq; illas illis sonis adhibitis decantem q̄s eazdē illa-
barū uoces subsc̄pte monstrauerint hoc modo. **mmmm**

G	v		rum	m	rum
F	o	to	rum	o	rum
G	i	to	rum	o	rum
D	e	re	ne	me	
C	a	Sanc	han		
F	o	co			
G	i	pi	neque	dig	
D	e	as	ne	ne	re
C	a		ca		

Q uod itaq; de
hae oratione

factum ē. et de omnib; posse fieri nulli dubitū est. s; ne grauius t
 imponat necessitas qd adhuc modū iuxta libet symphonie
 minus qnq; accidunt **G A B C D E F G A H e d e f g A.**
 uoces. & ipsas quinq; a e i o v. a e i o v. a e i o v. a.
 transgdi adiutori sepe **i o v a c i o v a e i o v a e i.**
 n̄ suppetat. ut t paulo libius **V**bi cū duob; ut cū tribus
 locat euagari. alii tē uersū
 subiunge uocaliū. s; nascit di
 uersis utatio loco pōris in
 cipiat hoc modo. **ubiq; subsonis qnq; habeant**
uocales cū uidelicet euq; so
no imālit & alia satis t liberi
or facultas accedit ex pducti
ori. & coniunctio plibitū mo
tu incedere. Synde et hoc nunc uidem qdē symphoniam hu
ic ritmo sive uocales at r v r s z y t.

Linguam refrenans temperet ne
 h̄ a e h̄ e d e d e d
 lnis horror insonet usum fouen
 c e a s a e h e s f s s
 do qregat ne uanitatem hauriat. **F G A h e d e:**
e i o v a e i.
v a e i o v a.

Inter om̄ verelj a v o.
 Isolam ultima parte hoc argumentū reliquim. ut melum
 suo retardo conueniens redderem. Cū itaq; suis tantū uocali
 bus quidā cant̄ aptā sibi adeo uendicer cantilenā. n̄ est dubi
 um qn̄ fiat ap̄tissima. si in multis exercitatus deplurib; tñ
 potiora libiq; aptius respondentia eligat. hancia suppleas. cō
 pressa resoluas. pducta nimū contrahas ac nimis contracta
 distendas. ut unū qdā accuratū opus efficias. Illud p̄tra resci
 re uolo qdā in more puri argenti cint̄ cant̄. quo maḡ ut
 coloratur. et qdā in displice p̄ usū qdā lima politū postea col
 laudatur ac p̄ diūlitate gentiū ac memoriū qdā huic displice
 abilo amplectit. & hunc oblectant n̄ obsona. ille maḡ p̄ bat
 duersa. Iste ḡtinuationē & mollicie scđn m̄is sue lasciuia
 querit. ille ut pote ḡuis sobriis cantib; demulcer. dī. qut
 amens incōpositis & anfractis uerionib; passit. et inq; qd;
 eū cantū sonorū multo p̄nuntiat. quē sōm̄ sue m̄is insta
 q̄litatem probat. Que omnia si dictis arguitis assiduo exer
 cicio in h̄eseris ignorare n̄ possit. Immo et arguitis uten
 dū est. donec ex parte cognoscamus. ut ad plenitudinem scientie
 p̄ueniamus. S; qdā in longū hec psequi. p̄posta breuitas n̄

Mirologus

exponit. presertim cū ex his plurima ualeant colligi. de canendo ista sufficientia. iamnē diaphonię p̄cepta breuiter exequā;

Diaphonia vocum disiunctio. **V**e diaphonia. i. organū p̄sonat. quam nos organū vocamus cū disiuncte ab inuisiōem uoces. & concorditer dissonant. & dissonanter concordant. qua quidā ita utinā ut canenti semper quarta corda succedat. ut. **A**d. **D**. ī si organum p̄ acutū. a. duplices. ut sit. **A**. **D**. a. resonabit. **A**. ad. **D**. diatesseron. ad. a. diapason. **D**. uero ad intrūq;. **A**. a. diatesseron & diapente. a. acutū ad suores diapente & diapason. & q̄ h̄c tres sp̄es tanta se ad organū societate. ac ideo suauitate p̄miscent ut suores uocū similitudines facilis monstrate. sc̄. symphonie. i. apte uocū copulatione diuntur. cū symphonia & de omni cantu dicatur. **V**icte autem diaphonię hoc est exemplum;

F G A F G A G F F F E F G A G A G G F
Miserere mei de us. D C
C D G C D G D C C G B A G C D G D D D C

Potes autem et cantū cum organo. & organum quantū ubuerit duplicare p̄ diapason. ubiq; enī eius concordia fuerit. dicta symphoniarū aptatio n̄ cessabit. Cum itaq; iam satis uocū patesfacta sit duplicatio graue a canere succentū more quo nos utinur explicemus. Superiorē p̄ diaphonię modus durus est. Hoster uero mollis ad quem semitonū & diapente n̄ admittunt. tonū ī r̄ dito nū & semiditū cū diatesseron recipimus. & semiditū in his infimatu. diatesseron ī optime p̄cipiatū. h̄c itaque ī. concordius dyaphonia cantū subsequit. Tropoz uero alii apti. alii aptiores. alii ap̄tissimi existunt. Apti sc̄ q̄ p̄ lo. iam diatesseron quartā se uocib; organū reduunt. ut deuterus in **B**. et in. **E**. Aptiores sunt qui n̄ solū quartis a se. sed terciis & secundis p̄ tonū & semiditonus. licet raro respondeant. ut p̄tus. in. **D**. & in. a. Aptissimi ī qui sepiusime suauiusq; id faciunt. ut tertardus & tritus. in. **C**. & in. **F**. & in. **G**. hec enī tono & ditono & diatesseron obsecuntur. Quoz a reto in quē uel finis distinctionū

aduenierit. ut qui primus ipsi finaliū suberit. subsecutor nū
 quam tam descendere debet. nisi illo inferiores voces cantor
 admiserit. A tunc enī infimo. aut infimus prime substituto
 deponi organū nūquā licet. Cū uero inferiores voces admi-
 serit. congruo loco & p diatess organū deponat. ex q. ut
 illa distinctionis g̃tata ita desertur. ut repeti n̄ spectur. quē
 prius habuerat locū subsecutor repeatat. ut finali uoci si
 in se deuenert. permaneat. & si sup se. euincio decenter occur-
 rat. Qui occursus tono melius fit. ditono n̄ adeo. semidito
 no numquā. A diatess ī fit īr occursus. cū grauis magis pla-
 cit illo succentus. Quod tū ne in ultima distinctione sim-
 phonie euenerat cauendū est. Sepe autē cum inferiores
 trito voces cantor admiserit. organū suspensum tenemus
 in trito. Tunc ī opus est ut cantor in inferiorib; distinctio-
 nem n̄ faciat. s; discurrentib; sub celeritate uocib; p̃stolanti
 trito redeundo subueniat. & illius labore & suū. facta insup-
 iorib; distinctione repellat. Item cū occursus fit tono. diu-
 tinus fit tenor finis. ut ei & partim subsequat. & partim
 concinatur. Cum ī ditono diuturnior fit. ut sepe p intermis-
 sam uocem dum p̃parua sit subsecutio. etiam toni non desit
 occursio. Quod quia tunc fit. cū armonia finit deuterio. si
 cantus n̄ spat ultra ad tritū descendere. utile tunc erit proti-
 um organū occupare. fiaq; p tonū decenter occurrere. Item
 cum plus diatess se ungi n̄ licet. opus est. ut cum plus se cā-
 tor intenderit. subsecutor ascendat. ut uidelicet. **C.** sequat
F. et **D.** **G.** et **E.** a. et reliqua. Deniq; preter. b. quadrata singu-
 lis uocib; diatess subest. Vnde in q̃bus distinctionib; illa fuerit
G. uim organi possidebit. Quod cū fit. si aut cantus ad **F.**
 descendat. aut in **G.** distinctionē faciat ad. g. & a. congruis
 locis. **F.** subsequitur. Si in **G.** uero cantus non terminet. **F.**
 cū cantu uim organi amittat. Cum ī. b. mollis uersat in can-
 tu. **F.** organalis erit. Cum ī tertius adeo diaphonie optineat
 principaliū ut aptissimū supra ceteros optineat locū. uidenī
 à sc̃o Gregorio n̄ immerto plus exteris uocib; adamari. Et
 enī multa melior p̃ncipia. & plurimas repercussiones dedit.
 ut sepe si de cantu eius triti. **F.** et c. subtrahat. p̃pe medi-
 etatem talis uidearis. Diaphonie precepta donata sunt. que
 si exemplis probes p̃fecte cognoscet. **Dicit diaphonie per**
tio-
ba-
pla-
em-

Mirologus

xix **I**gitur a trito non debemus deponere organum. sive
in eo finiatur. sive in sequentibus. hoc modo;

IF F G G F F D G E D C e c e
P a n o n u c i m i n t r i t o . C . finis

C G D D C C C C C C

F G G A G G F e c e alia distinctio in trito. F.
S e r u o n dem. in qua & quartis uocib; p diatess
C D D G D D C subsequim. & diatess succentius
plusquam occursus placet.

F F G D F G F

I p s i m e r o n a
C C C C G D C C

e c e alia distinctio
eiusdem modi.

F F F F G G F G D D e c e alia distinctio in pto. D.
P e u o n o . ne committit in qua & toni occursus ad
C C C C G D C C C C finem patet.

F F F F F F G D G E e c e distinctio
C D in deuterio. E.

Pitem. ho mo e n t i n i b e r a s a l e m in qua toni oc
c u r s u s . u l s i m
C C C C C C C C C C plex. p m i n i s
f a l p a t e t .

F F G D G E F F G D G E

Pautra. le ru s a l e m . autra. le ru s a l e m .

C C C C G D E C C C D D E

V C F F F D F G D G B A C D F F C F D
l c t e m . V e n i a d do cen. dum nos u i a m prudencie.

G G C G C C C C A R T A G G G C C C D

D i s t i n c t i o i n p t o H . I n h a c d i s t i n c t i o n e i n f e r i o r e s t r i t o . C .
qui fini proxime subest id est . D . u o c e s a d m i s s e s a n t .
et locus prior finita grauitate repetitus est .
E t i n h a c s i m i l i t e r q u e s e q u i t u r ;

F G a a F G F D G F G F G F F D G F G G F
S ex ta ho ra se dat su per parte um.

C v e q c d c v A c c v e v d c v d c v d c v d

*Ecc ut ascendit organum ne in ultima distinctione succimeret ca
s uen.*

cc d c a c h c a g f g g

Ecce ut F . ad G.

Victor ascendit celos unde descendebat. et a subsequitur in finem. viii. 1. 1. 6.

εε ασα εε σα ση ασ

Ideo ut in plagali trito inuenies usurpatū uidelicet ut ad c. et. d. ita . b. subsequatur. sicut ad. G. et. a. sub sequitur. .

¶ hoc modo;

Ve mi d d e d c d d c
e n i x ad oremus;

c / b b b c b b b b b c

Curiosus itaq; existas et in usum exercitando uertas. si sim
phoniam habeas. satis t̄ h̄ regule diaphoniam dabunt:
e origine **Lm̄** musica ex malleo sonitu iuenta sit.
Darce musice artis quia rudem lectoriē uidimus in pri-
mis tacuimus. quod iam exercitato magisq; scienti in
finem tribuimus. Erant antiquitus instrumenta incerta. et
canentium multitudo. s; ceca. Nullus enī hominum uo-
cum differentias. & symphonie discretionē poterat aliqua
argumentatione colligere. neq; posset umquam certū ali-
quid de hac arte cognoscere. nisi tandem diuina boni

tas quod sequitur suo nutu disponeret.

Dixi pythagoras quidam magnus philosophus forte terageret. uenitum est ad fabricam. in qua sive unam incudem qnq; mallei seriebant. Quoru suaem concordiam philosophus miratus accessit. primisq; in uarietate manuum sperans uim soni ac modulationis existere. mutauit malleos. Quo facto sua quæc; uis secreta est. Subtraco itaq; qui dissensus erat a ceteris. alios ponderauit. qm uñq; in modū diuino nutu. primus. xi. secundus. xii. tertius. viii. quartus. vi. nescio quibus ponderib; appendebant. Cognovit itaq; in numerorū proportionē et collatione. musicę uersari scientiam. Erat enim ea constitutio in. iii. malleis. quæ est in in. iii. iitteris. **A.D.E.a.**

Deniq; si. **A**. habeat. xii. et. **D**. x. sicutq; .iii. ternariū in passus habebit. **A**. in. xii. ternarios. iii. et. x. in. **D**. ternarios tres. **C**ce diatesseron. Rursus cum habeat. **A**. xii. si. **E**. teneat. viii. quaternarios passus tres habebit. **A**. duos u. **E**. et diapente patet. Sunt iterum. xii. in. **A**. & vi. in altera. a. senarius medietas est duodenarii. sicut. a. acuta. alterius. **A**. medietate colligitur. Adest ḡ diapason. Cum ḡ ipsa. **A**. ad. **D**. diatesseron. ad. **E**. diapente. alteri u. a. diapason reddit. **D**. q; ad. **E**. tonum. adiutriq; **A**. a. diatess. & diapente sonat et. **E**. etiam ad. **D**. tonum. retiq; **A**. a. diapente. ut diatesseron mandat. a. u. acuta cum. **A**. graui diapalon. cu. **D**. diapente. cum. **E**. diatesseron sonat. Que omia in supradictis numeris curiosus & scrutator inueniet. **H**inc enim incipiens poetarū panditor huius artis multam miramq; & difficultū huius artis cum numerorum proportionē concordiam demonstrat. Quid plura. **P** supradictas spēs uoces ordinans. monacordū primus ille pitagoras posuit. in quo quia non est lascuria. sed diligenter artis apta noticia. sapientib; in cōmune placuit. atq; usq; in hunc diem. ars paucitatem crescendo conualuit. ipso doctore sep̄ humanas tenebras illustrante. cuius summa sapientia p̄ cuncta uiget sc̄la. doḡia. aḡ. **Explicit lib. 2. Incep lib. 3.**

Clisovis r̄ corda meis hominum molita camenus
**V. Versus Hexa.
 metri.**
 vna michi uirtus. numeratos contulit ietus
 in celis summo gratissima carmina fundo
 aul. aule. xxi. munus. cum uoce ministri
 rdine me scripsi primo qui carmina finiri;

Hec Guido de hoc Tro-
pharo mīhi seruauit,
et syllabas mīcēt,
ad p̄ q̄ntitatib⁹ ratiōe
ad alios cōtra cōfūct.
Vea eras mīt̄ in
gēma. Tale cōfūct. Cōm-
muni. Contoꝝ latus et
mobilatioꝝ.

Carm̄ Trophonii terrameny cōalechim̄ **VI D O N I S**
Cruꝝ fideliꝝ mīt̄ om̄is arbor. una nobilis

Musicorum & cantorū magna est distantiā.
Isti dicunt. illi sc̄iunt quē componit m̄psica.
Ham qui facit qđ non sapit diffinītur bestia.
Ceterum tonantis uocis si laudent acutina
Sugabit philomena. ut uocalis asina.
Quare eis esse suum tollit dialectica
b̄ ae de causa rusticorum multitudiō plurima
Dōnece fructuā uiuit. mira laborat insania
Cūm sine magistro nulla discitur antiphona
Hoc ergo illis sp̄ecis quibus uulgas uitetur
Qui sine ductore nūlquā ut cecis p̄ creditur
Sextem ista disce notaſ septem karakteribus

T A B C D E F G A H C D E F G A H E D.

Nachq; alie ſep̄tem que ſecuntur poſtea.
Bon ſunt alie. ſed una replicantur regula
Quia uocum ut dierum eque fit ebdomada
Qual ſi ſicut audiunt uis uideret oculis
Ore interum ſilente manualis op̄is
Argumentum ſiat certis diſtinūti numeris.
Grecū quida ponunt ante p̄mā litteram
A quo paſſib; partitur nouem tota linea
Vbi paſſus priuul ſiuit. p̄ma erit litera
Odoꝝ ſimiſ a prima paſſus ſiant totidem.
Et ſedē locuſ patet ſupradicto ordine.
Quam concordiam ſonorū tonū dict̄ musici.
Rursus totā. **T**amē cordā diuide p. iii.
Tertia confertim canet ſecundē uicinior
Tantillum duob; tonis plus eſt diatesseron.
Semitonium uocatur ipsum breue ſpaciuſ.
Tonus eſt quē fecit norma partium.
De quaternis habet diatesseron uocabulū
Ipſi tonis ſi addatur diapente oritur.
Quod de quinq; nom̄ grecū in latīnū uertit.
Ham ſi paſſus tercio facit quinq; oſtat uocib;
Vnde p̄ma dabit quartę quaternis indicuīt.
Et ſedē ſeruit quinta p̄ eundē numerum.
Tertia ſduct̄ ſextam. neq; mutat calculum.
Causa ſeptēm a. **T**amma ſac totius mediū.

Tunc a prima. sic octaua locū sumit p̄ prium
Imīo p̄ rīma sit a p̄ rīma neq; mutat numerū
Sic sc̄dā dat sc̄dām. tērciaq; terciam.

Quartā quartā. q̄ntā q̄rtā. queq; suā alterā

Grauium acutam signat p̄ eandē litteram. **V**ocis p̄ me ad octauā
banc concordiam sonorū diapason nominant. ut eandē litterā.
Cuius nomen est de cunctis translatū ad litterā.

Omīs quia h̄it uoces. ut qd totam lineam.

Per duos partitū passus in eandē litteram

Lademq; geminata monochordū terminat.

Quinq; habet ipsā tonos. duo semitonias.

babet mīle diapente atq; diatesseron.

orīma symphoniarū & uocū est unital.

oitor quatuor fecisse quodā signa uocib;

Quali quinque sint eodem. quarū quedā dissonant.

quedā quāuis sint affines. n̄ p̄fecte consonant.

AB. **C**.**D**. **E**.**F**.**G**. **a**.**b**.**c**. **d**.**e**.**f**.**g**.**a**.

Item. **G**amma de nouenis passib; quos diximus

Sicut primā passus p̄mus. sic dat quartā tercius

Primā quintus. quartā sextus. p̄mā rursus septimā.

Primē q̄; passus p̄mus. ut sc̄dām statu it.

Quartū item dat sc̄dām. sextus q̄ntā renouat.

Primus q̄; de quaternis. **G**amma ducit passib;

Sicut terciā demonstrat. sic sc̄dā septimā.

Tertiū eandē signat triplicatā septimā

Terciā q̄; quadrando ut sextam effecimus.

Sic mor altero in passu terciā resēbimus.

Quartā quadriando rursus sextā alterā p̄ficiimus.

Sunt qui addunt in acutis iuxta p̄mā alterā

Sed gregorio n̄ placet pati hec lasciuia.

Et moderni sapientes hāc neq; cōmemorāt.

Quantius ḡ apud q̄ntā ipsa fiat uocula

A pud multo tam ure dicit supflua

Altera uero sc̄dā. semp̄ est. b. autentica

Hota carpe omīs toni nouē sunt passib;

Diatesseron quaternis sic p̄diximus.

Dsapente semp̄ tribus. diapason duobus

Lsto modo monochordū facile est fieri

Si p̄t p̄f̄ s̄m̄ dīc̄ oīc̄ oīlīc̄
 S̄t̄ q̄ntā? dīc̄ s̄m̄ uōt̄ s̄p̄
 T̄phōnariū? s̄p̄ ḡduale

Et si cimbala formentur musicorum opere
De mensuris sunt cauende maxime in pondere
His mensuris parantur & canora organa
Tet quecumque sunt rite musicorum uascula
His mensuris deo cantit nec tota ecclesia.
vox uox sibi sic in iunsonem
nisi sed prout vox seminor.
Omnis uox sedes est ungitur et tercius
iuxta uox sedes est ungitur et tercius.
Quartus uero est arsis; quintus. non ungitur alter
tertius uero est diatesseron.
But diatesseron sit ibi uel diapente.
quod uero est diapente.
Tono seminario ne uox sedes ungitur.
Deconus uero est semiditonius vocabitur.
Si qua uox ultra secundam tertiam aggreditur.
Diatesseron habet cum ad quartam gradus.
Disapente non iuxta quintus cum coniungitur.
His motibus sensu nulla his uox mouebitur.
Omnis ergo cantilena quia his effectetur
Goneo te prudens cantor hols pfecte discere
Habam quod hols plene cognoscere nolam
Ergo quater eleuari. ut quatuor poterit.
Prima. tercia. & quartaria. quinta. atque septima.
Sexta uero est sedes non est hec licentia
Habam secunda ad subquartam minime gravabitur
Atque usque ad subquintam numquam eleuabitur.
Sup quartam & subquintam sexta non coniungitur
Semitonia & toni quia dissimiliter
Sepatem coaptantur tonis. vi. scilicet discrimina
Ver nullius uocis sonus idem sit in altera
Vocibus tamen in vi. uero quæstio est concordia.
Sepe enim si non semper eadem antiphona
Diversis cantatur sonis. nec mutat harmoniam.
Henpe. iiii. scilicet modi in septenis uoculis
Omagna cura cognoscendi quos genitos regla
Protul. deuterum. tritum ac tertium non iuxta.
Protulus primus. & sedes non iuxta deuterus.
Tritulus tercetus uocatur. quartus uero est tertius.
Orderinatum disponuntur taliter in uocib;
Hanc; prima uox & quarta primi modi exhibentur.
Per secundum dat secunda. arsis. & quinta pariter
Tertia collata sexta sepe cantat eadem.

Quartū modū his adiungit singularis septima. De finalib.
In modis.
Que tñ in elevando sonat sicut tercia. In modis.
Descendendo s̄ quarta p̄hibet sororeculam. d.
Est p̄terca cum p̄ma ualde q̄nta simili. p̄b molle & lacerata
Sed in depo nendo tñ, namq; si notaueris
Semitonia & tonos. b̄ec ut audis uideris
Aliq̄as uoces & ualde dissident
Suam queq; facit neumā alteri dissimilē
Aeq; sue sedis locum neumā dat extraneę.
Hure tñ curiosa ualde erit utile.
Si aduertas & cognoscas armonia qualiter
Quatuor canat modis transformata facie
Quatuor ex quib; modis. viii. dehinc facimus
Rua grauia & alta cantica discernimus.
Cum autentos atq; plagas more ḡco dicimus
Ali cantus s̄t autenti. plagas graues nōiant
Cumq; .iii. in tonis. hoc utruq; suppetant.
Oc̄o formulas tonorū us̄t modorū indicant.
Protus est autentus p̄mus. plagi p̄ti sedis
Deuterus autentus extat. tertiu quē dicimus
Quartus erit plagi eius. ordine qui sequit.
Quintus est autentus. vixit sextus est plagi ipsius.
Hinc autentus est tertardus. quē uocamus. vi.
Plagi tertardi octauus septimus q̄ secatur.
Quorn̄ duo una uoce tenent. ut p̄diximus
Ruia uocū in natura .iii. sunt uerius.
Quod si sapit hac arte nichil est utilius.
Ramnis om̄is uoces cantus atq; modos habeant
Quit tñ erit modi. quē finale resonat
Hiam ab ipsa sumit normā qualiter se habeat.
Vocem quartā atq; q̄ntā. sextā atq; septimā De finalib.
In modis.
Finalis habemus. oculi sine differentia
Vicūq; ponunt fines sicut principia
Quic̄i cantus ad octauas salit regulariter de c̄tu tonoz.
Et ad q̄ntam a finali poterit descendere
Quando plage & autentus nō s̄t differentie.
Ret si plagi ab autentis quenit discerne. In modis.
Plage saliunt ad q̄ntas. nec uadunt ulterius. De plagiis.

De amētis

✓ r ad quintas declinando satis faciunt
 ✓ r autenti ad octauas competenter saluunt.
 A finali uno tono neq; cadunt amplius
 T rito tonus cū n̄ subsit finis est grauissimus
 F mi q; debet esse consonū p̄ncipium
 ✓ nde q̄ntū a finali n̄ excedat calculum
 P lage n̄ sup quartas n̄ tendant p̄ncipiū
 I nter alias uox scđa iacet ignobilis.
 C ontra tercia & sexta frequentat septim
 H uius rei michi testis est sanctus gregorius.
 P rincipalem q; esse quia ipsam n̄dunt.
 D euteris autentis sup sit loco eius terciam
 H uius fini quāuis sexta sepe ipsū inchoat
 M ulta autē usurpantur nec tenent regla
 Q uia tempe a multo iam desuevit musica
 C um inuidia & torpor cuncta tollunt studia
 I llud i late patet qd fiant de uocibus
 Y elicit sillabe & partescola atq; cōmata
 C oncinuitati uersus sepe arte sicut metrica.
 S olis litteris notare optimū p̄bauius
 Q uibus ad descendū cantū nich est facilius
 S i assidue intantur saltē tribus mensibus
 F G A G F C E F E F F E V C D
 A ditorum nostrum in nomine domini.
 D C H E D E C H A H A C F C G
 S it nomen domini benedictum in secula.
 C ausa uero breviandi. ne uime solent fieri.
 Q ue si curiose fiant habent p̄ litteris.
 H oē si modo disponantur littere cū lineis

A F A F A F A D G
 F F F F F F F F
 B B B B B B B B
 S p̄era in domino et fac bonitatem
 D chinc studio crescente inter duas lineas
 O ox inter ponitur una. nempe querit rationē
 V arīus in rebus ut sit uaria posicio
 C C C C C C C C
 F G A G F C H A C
 F F F F F F F F
 S F A N C T I S P R I U T I S A D S N O B I S G R A C I A

Solis litteris

Litteris

Inter lineas

Verpprietas sonori discernat clarius
 uasdam lineas signamus uariis coloribus
Ter quo loco quis sit tonus mox discernat oculus
 ratiōne tercie uocis splendens crocū radiat.
 extra eius sed affinis flauo rubet minio.
Aet affinitas colorum reliquis iudicio
 tali littera uel color. neumis n̄ intererit
 ale erit quale funem dū n̄ hē puteus
 uius aque quāuis multe uil p̄t̄ uidentibus.
Iuud q; qd̄ dixi ualde erit utile
 imilis figure neumas si cures inspicere.
Soc̄ uaris & modis quā duerse resonant.
Laſtitudine neumarū facile intelligiſ.
Quo in loco quis sit sonus induceris lineis
Vis tibi sit si frequens in modorum formulis
Cuius modi symphonius symphonia gerinit.
Eius modi symphoniam ēē ipsā noueris
Qua re octo mela cunctis subdimis antiphonis.
Pli res uoces brevi fiant meta. sit ut spacio.
Sic num est sequentis neume q̄ loco ponenda sit
 uo loco uti ponatur cū necesse fuerit.
Quāuis autē cantū quisq; plonet memouter
 inon cunctos eius motus. ut sonos memoriter
 ui. & quales sunt plentur. nil se dicat sapere.
Sacculis latentes musas in luce p̄duximus
Habituolis p̄stantes muidos offendimus
Eā honore sumi dei. p̄ quē sumus. uiuimus.
Aonstitutionum formalis breuiter apiam
Cliquorū sic sonor nominat̄ copula.
Cum intenſio est sola ut contra remissio
 e duob; erit tonis p̄ma oſtitutio
Det ſedā fit de trib; tercia de quatuor
Quartā ū fit de q̄nq; uocib; quib; liber.
Uarū p̄ma extat ſimplex. diuiplicat̄ altera
Tercia uarietates quatuor inclamat
Quartā octo sonat modis diapente ſonis
Vni oſtitutioni modulis in omnibus.
Vox ſi una adiungatur modi ſiunt totidem.

Crota linta
 Minata linta
Vide f. 112 ac demapte

Secunda
 Tertia
 Quinta

Tollas sonos si sedes rursus sunt totidem
Constitutio sic omnis nascitur ex altera
Ham & pma dat sedam & seda terciam.
Tertiaq; facit quartam. hec ut monstrat pagina
 CONSTITUTIONES VERO VULI VOEIS PRIMO.

Sedāc Tercia ē stitutio stitutio ha betr formulā fam v lasdu			Quarta constit tio hē formulas octo & continet omnes supio res constitutiones.								
Plerimā as consti tutio Sim pler est.											
	D	D	D	D	D	D	D	D			
	G	G	G	⋮	C	⋮	C	⋮			
B	B	⋮	B	B	⋮	B	⋮	B			
A	A	A	A	A	A	A	A	A			
	1	II	III	1	II	III	1	II			
Constituti moduli			ones et voeis sedē			Constituti moduli			ones et voeis sū.		
E	G		E	G		G	G	G	G	G	G
D	D		⋮	⋮		F	F	F	⋮	⋮	⋮
C	⋮		C	⋮		E	E	E	E	⋮	⋮
B	B		B	B		D	⋮	D	D	V	⋮
	1.	II.		1.	II.		1.	II.	III.		III.

S oris est in quibuscumque regule concordia
 C constitutionum formalis quilibet associari.
 D onec spacia formarum diapason remat.
 S pacioli namque formis maximeque uacuis
 R aro utimur in cantu breuiore spacio.
 A tq; minus interruptas frequens usus approbat
 D uique sunt maiores facte de minorib;
 H on est dubium qd' si quis minimas cognouit
 D e maiorib; nequaquam dubitare poterit.
 A uersus qualibet in forma magna sit uarietas
 S i uox quelibet in cantu in simplex resonet
 M odo semet reponit duplicitate ut triplicat.
 V oces denique astines quas demonstrat regula
 h arum constitutionum non sicut concordia
 Q uin sit idem semper melum in una & altera
 F ecti regulas aptas & antiphonarii
 R regulariter perfecti contuli cantoribus
 Q uale numquam fuerunt reliqui temporibus;
 P recor uos beati fratres per tantum laboribus
 P ro me misero evidente meisq; aductoribus;
 P ium dñm exorate nobis sit propicius
 O gis q; scriptoriē adiuuante scribus
 P ro magistro exorate cuius adiutorio
 D uctor indiget et scriptor.
 C loria sit domino. aye

O item metrum Sex Ametrum.
 M agis ius ecce modis descripta relatio vocis
 E st tonus in numeris signans ut octo nouem
 S emmonus cuius de nomine nomen ademit.
 D itonus atque semis diatesseron omne replebunt
 I dque facti notum quadro discriminare totum.
 O ui signe adde tonum. uideas diapente sonorum
 A tq; tribus fixis totum signabit id ipsum.
 I n medio summe diapason necit utrumque
 H amque sonum duplicem simple se reddit eundem
 A dde duplex sonos uideas motus diatenton
 D itonus & semis. quia ditonus alter habetur
 M otibus his cursum faciet sive musica nullum.

Ex aliquid satū numero modulante relatum
Idq; latet fixum, patet intendendo remissū
Es modus ad reliquos p^rtongi collatio p^rtongos
Dicit collata modū. ēmet discrimina uocum.
Suō loco p^rto
In q^{uo} loco h^ec
Suō loco h^ec
Dicitur tripli quid sit sapit ordo nūcīus
Hisq; tono r̄m placuit differe tertiū
Dtonus & semis cui mox iura secuntur
Mūsica uox horum nulla est sū lege modorū
Auos r̄m uulgi sentit de fine petulcus
Auatuor attenti plagal geminant̄ adepti
Hi quartus simplex septem diſēmina firmet
Vnde poeta canit. septē diſēmina uocum
Septimus octauo similis quāpter adhēsit.
Ex quib; autenti graue sunt diſēmen adepti.
Cum plage uoces tenues capiantq; minores
In quib; & modicū r̄m & collatio distat
Auod si forte duos uni uis scribere uoci
Auatuor in reliquis primatū delta tenebis
Emonema sonos claudet signatq; remotos
Concordant flexu diatesseron altera nēxū
Comparat intentos diape[n]te relatio gressus
Ius tenet ambarū spaciū diaphon & barū
Refert. alterius cū suscipit altera uires.
Vnde duo signū uariant loca cuius id ipsū.

Cap. I.

Tem poris vs nos risu[m] ambiu[m]
 sup om̄s homines satui sunt cantores. In om̄i
 enim arte ualdo plura s̄t. que nr̄o sensu cognosci
 mus. quā ea que a magistro didicimus. Lecto n̄
 psalterio solo. omnium librorū lectiones cognoscit̄
 pueruli. & agriculture scientiam subito intelligit̄
 rustici. Qui enī unā uincam putare unā arborem
 inservere. unū asinū honerare cognoverit. sicut in
 uno facit in omnib; similiter. aut etiā melius face
 non dubitat. Miserabiles autē cantores cantorūq;
 discipuli. etiā si p centū annos cotidie cantent num
 quam sine magistro p se unā u[er]o saltē paruā canta
 bunt antiphonā. tantū tēpus in canendo p dente[s].

in quanto et diuinam & sclarem scripturam plene potuerint cognoscere. Et quod sup oia mala magis periculosum est. multi religiosi ordinis clerici & monachi. psalmos et sacrata lectiones. & nocturnas cum puritate uigilias. & reliqua pietatis opera. per que ad sempiternam gloriam preuocamini & ducimur negligunt. dum cantandi scientiam quam consequi numquam possunt. labore assiduo & stultissimo preseunt. Illud quod quis non defleat. quod tam gravis est in scâ eccliesia error. tamque periculosa discordia. ut quando diuinum celebramus officium. lepe non debemus laudare. sed inter nos carcare uideamur. Vix denique unus concordat alteri. non magistro discipulus. nec discipulis condiscipulo. Unde factum est ut non iam unum. aut saltē pauca. sed multa sint antiphonaria. quam multi sunt per singulas ecclesias magistri. vulgo quod iam dicitur antiphonarii. non esse etiam. sed leonis auct. adelberti. aut cuiusque alterius. Cumque unus discere sit ualde difficile. de multis non est dubium quin sit impossibile. Quia in re cum per sua ipsi voluntate multa committent. aut parum. aut nichil. in indignari debent. si a communis usu iuxta in paucis abscedo. ut ad gemitum artis regulam uniformiter omnis cantilena recurrit. Quoniam uero hec omnia mala & alia multa ex culpa euemunt. qui antiphonaria faciunt. ualde moneo & gestor. ne aliquis aliis presumat amplius antiphonarii neumare. nisi qui secundum subiectas regulas bene potest & sapit ipsam artem perficere. Alioquin certissime erit magister erroris. quicunque prius non fuerit discipulus ueritatis. Taliter autem deo auxiliante bene antiphonarii notare disposui ut per eum leniter aliquis sensatus & studiosus cantum dicat. & post quam partem eius bene per magistrum cognoverit. reliqua per se sine magistro indubitanter agnoscat. De quo si quis me mentiri putat. ueniat. expiatur. non uideat. quia tales hec apud nos pueruli faciunt. qui per psalmorum & vulgarium litterarum ignorantia seu adhuc flagella suscipiunt. qui sepe & ipsius antiphone quam per se sine magistro recte possunt cantare. uerba & sillabas nesciunt pronunciare. quod cum dei adiutorio legeret sensatus & studiosus aliquis poterit facere. Si cum quanto studio neume disponuntur curet agnoscere. Ita ergo dis-

hinc sonu doc
esse coluisse

Antiphonaria neumata

ponuntur uoces ut unus q̄sq; sonus quantilibet in cantu repetatur. in suo semper & uno ordine inueniatur. quos ordinis ut melius possit discernere. spissæ lineæ ducuntur. et quidam ordinis uocum in ipsis sunt lineæ. quedam uero inter lineas in medio intervallo & spacio linearum. Quanticunque soni in una linea ut in uno sunt spacio. omnes similes sonant. Ut autem & illud intelligas quante lineæ & spacia unum habent sonum. quibusdam lineis ut spaciis quedam intere de monochordo p̄figuntur. atque etiam colores superducuntur. Hinde datur intelligi quia in toto antiphonario. et in omni cantu quanticunque lineæ ut spacia. unam eandemque habent litteram. ut eundem colorum. ita per omnia sonant tamquam si omnes in una linea fuissent. quia sicut linea unitatem sonorum. ita per omnia littera. ut color unitatem significat linearum. ac per hoc etiam sonorum. Quod si secundum ordinem sonorum ab ipsa litteratura ut colorata linea iuxta in specias. & illud arte cognoscet. quia in omnibus; sedis ordinibus; eadem uocum & neumarum est unitas. Similiter et de tertio ut de quarto ordine. & de reliquis intellige. siue superiores siue inferiores ordinis cernet. Igitur certissime probat quia omnes neume. ut soni in eisdem lineis ut coloris lineis positi similiter. ut absimiliter litterata aut colorata linea pariter elongati. per omnia similiter sonant. In diversis autem lineis ut spaciis etiam similiter facti neume nequaquam similes sonant. ideoque quamvis perfecta sit positio neumarum cetera omnino est. & nichil ualeat sine adiunctione litterarum ut colorum. Nos enī coloribus ponimus croceum scilicet & rubeum. per quos coloribus ualeat utilem tibi regulam tradere. per quam aptissime cognoscet de omni neuma & una quaquam uoce. de qualiter tono sit. & de qua littera monochordi. si tamen iste portunum. monochordum & tonorum formulas in frequenti habeas usum. Septem uero litteræ monochordi sicut plenius postea demonstrabo. ubiqueque ergo uideris crocū. ipsa est tercia littera. iuxtaq; uero minima. ipsa est littera sexta. siue in lineis. siue inter lineas. ipsi ducentur coloribus. Igitur tertio ordine sub croco prima est littera. in qua tonus primus & scilicet. Sup hac iuxta

Duo solores Crocei
vide f. 107 Rubei

Croci. 3. Ira
Minim. 6. Ira

^B crocum sedā littera. in qua est tonus tercū & quartus.
Deinde in ipso croco est uox ul' littera tercia. in qua est
tonus quintus & sexus. hicma ul' sup crocū & tercia sub
minio est littera quarta. in qua est tonus p̄mus & sec̄s.
Prima est minio quinta. in qua tonus t̄cū ul' quartus.
In ipso est minio sexta. in qua tonus q̄ntus & sextus. luxa
sup minio est septima. in qua tonus septimus & octauus.
Deinde p̄ma repetit tercio ordine. super minio. & tercio
subtus crocū. in qua tonus primus ut sedē ut dictū.
Post qual om̄s alie reterantur. porib; in nullo dissimiles
que omnia plenius hec te figura docebit. C. 11. II.

to v C vi	to vii G viii	to i d ii	to a ii
tonus mī tonus mī tonus mī tonus mī	tonus v tonus v tonus v tonus v	tonus v tonus v tonus v tonus v	tonus v tonus v tonus v tonus v
i A ii tonus	iii E ii tonus	iii H ii tonus	iv F ii tonus
viii tonus	ii D ii tonus	ii A ii tonus	iii E ii tonus

Quayuis autē duo semp to
ni in una sunt littera uel
uoce. tam multo melius & fre
quentius conueniunt singulis
neumis ac sonis formule sedē
quarti. sexti. & octaui toni. Hā
formule p̄mi. tercū. quinta. et
septimi non conueniunt. nisi
cum cantus ab alto descende
ns in grauem deuenere finē.
Illiud tandem cognosce. quia si

nus in his p̄ficere. necesse est ut aliquantos cantus ita me
moriter discas. ut p̄ singulas neumas modos uel sonos om̄s
qui. ul' quales sint memoriter sentias. qm̄ quidē longe ali
ud est memoriter sapere. quā memoriter canere. cum il
lud soli habeant sapientes. h̄ u sepe faciant imprudentes
et simplicib; quidē ad cognoscendas simpliciter neumas
ista sufficiant. Quom̄ autē liquecant uoces. & an adheren
tes uel discretes sonent. que ue sint morose & tremule & su
bitanee. uel quom̄ cantilena dictionib; diuidatur. et
an uox sequens ad p̄cedentē grauior. uel acutior. uel e
quisona sit. facil colloquo in ipsa neumarum figura
monstratur. si ut debent ex industria componantur.

Beat is si mo atq; dulcissimo. o. 6. p̄ amtractus. magno Grimaldo
multos delectus. & auctus. Aut dura sunt tēpa. aut
dumne dispositionis obsecra disseruina. dū & uerita
tem mendacia. & karitatem sepe oculet inuidia. que no

stris ordinis uix deserti sanctitatem quo philisteorum concio
israheliticam puniat prauratatem. ne si moria facit quequid
ut uolumus a deo. in se fidens precius accidat animus.
Tunc enim est uere bonum id quod facimus. cum non factor al-
scribimus. omne quod possumus. Inde est quod me uidet proximis
finibus exultatus. ac te ipsius ne uel respire quidem possil mihi
laqueis suffocari. Quia in re sumillimos nos curiam di-

Ein glocke glas

co artifici. qui cum augusto cesari incomparabile & cunctis
mauiditum scilicet thesaurum. flexibile uide utrum offerret. quia
aliquid super omnes potuit. id est. super omnes aliquid premeri se
credidit. pessima sorte iussus est occidi. ne si ut est mirabile
utrum posset esse durabile. reguis omnes thesaurum qui de di-
uersis erat metallis fieret exemplo ^{rebus} utabilis. sicque ex illo
tempore maledicta semper iniuria. sicut quoniam paradisi. & huius
mortalius abstulit secundum modum. Nam quia iniuria artifi-
cis nullum uoluit edocere. potuit regis iniuria artifice cum
arte pimere. Unde ego inspirante deo karitate non solum
tibi. sed & aliis quibuscumque potui. summa cum festinatione ac
sollicitudine. a deo michi indignissimo datae oculi gratiam
ut quia ego & omnes ante me summa cum difficultate ecce-
siasticos cantus didicimus. ipsos posteri summa cum facilitate dis-
centes. in actibus ac reliquis adiutoribus meis eternam optent
salutem. fiatque per misericordiam dei peccatorum nostrorum remissio. ut mo-
dica tantorum ex karitate oratio. Nam si illi per suos apud dominum
deuotissime intercedunt magistris. qui hactenus ab eis uix
decenio cantandi imperfectam scientiam sequi potuerint. quid
putatis per nobis. nostrisque adiutoribus. fiet. qui annali spacio. aut
si multum biennio. prefectum cantorem efficiamus. aut si homi-
num quiete miseria beneficium tantum ingratia exciterit. num
quam iustus deus laborem nostrum non remunerabit. an
quia totum deus habet. & nos sine illo nichil possumus
nichil habebimus. Absit. Nam & apostolus cum gratia dei sit. id quod
sit. cantat enim. Bonum certamen. c. e. q. f. s. de reliquo. r. & m. e.
iusticie. Securi ergo de spe retributions insistamus opere tante u-
tilitatibus. & quod post multas tempestates reddit diu optata se-
renitas nauigandus feliciter est. sed quia dissidit tua de
liberitate captiuitas. rei ordinem pandam. Summe sedis a
postolicis iohannes qui modo romanam gubernat ecclesiam. au-

Per scolus lator m.
intra I. et II. annos

Paul. 2. Timo. 4. 8.

*LOANNES
P. Maxi.*

dicens famam nre scole. & quom p nra antiphonaria inaudi-
tos pueri cognoscerent cantus. nulde miratus. tribus me nun-
cuis ad se iniuriant. adiu f romā. cū. d. eri. reuerentissimo ab-
bate. & v. p. reatimē ecclie canonicoz pposito. uiro p mī
tēpis qualitate sanctissimo. Multū itaq; pontifex meo gra-
tulatus est aduentu multa colloquens & auersa pquirens. no-
strū q; uelut quoddā pdigium sepe reuoluens antiphonari-
um. pfrasq; ruminans regulas. n prius desitit. aut de loco
in quo sedebat abscessit. donec unū uersiculū inauditū s. uoti
pōs ediscet. ut qd uix credebat in aliis. tam subito in se
recognosceret. Quid plā. Infirmitate cogente romē morari
n potui. ut modicū estiuo feruore in locis maritimis alpestri-
bus nobis minante exicum. Tandem qdiximus morē hinc
redeuntem me illuc debere retueri. quantum hoc opus plibato
pontifici. suo q; clero debeat ppalare. Post paucos debitis
dies patrē urm atq; meū. d. 6. pomposę abbate. uirum
deo & omib; merito uirtutis & sapientie carissimū. & pa-
rē anime uidere cupiens uisitau. qui & ipse uir pspicacis
ingenii. ut nr̄m antiphonariū uidit. extimpo pbaut.
& credidit. nr̄isq; emulsi se quondā q sensisse penituit. & ut
pp ueniam postulauit. suadens in monacho ē monaste-
ria / episcopatib; pferenda. maximeq; pp qd m est p dei
grām & reuerentissimi. 6. industriam primū in italia.
Tanti itaq; patris orationib; flexus & pceptis obediens
prius auxiliante deo hoc ope tantū & tale monasteriū
illustrare. meq; monachis prestare. cum pserit slymo-
niaca heresi modo ppe ducentis dampnatis episcopis
timeam in aliquo qmunicari. Sed quia ad ples uenire
n possum interim tibi de inueniendo ignoto cantu. op-
timū dirigo argumentū. nup nobis ē deo datū. & utilissimū
aprobatum. De reliquo. v. martinū pōrē sc̄e qgregatiōis
nr̄m q; adiutoriem plimū saluto. eusq; orationi me misse
rum plurima pce qmendo. frēm q; petrū memoriē me-
moris ē qmoneo. qui nr̄o lacte nutritus. n sū labore mag-
no. agresti uescitar ordeo. et post aurea pocula mini.

dno grimaldo

Aconfusum bibit acetum; **III. III. III. III.**
n inueniendum ergo ignotum cantum beatissime **III. Caput**
frater. prima & uulgaris regula hex est. si litterae

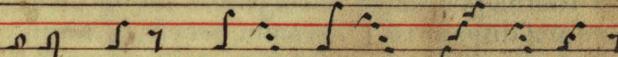
quas quelibet neuma habuerit in monochordio sonaueris. atq;
ab ipso audiens tamquam ab homine magistro discere poteris.
Sed puerilis ista est regula. & bona quidem incipientibus. pessima
autem pseuerantibus. Iridi enim multos acutissimos philosophos
qui per studio huius artis non solum italos. sed etiam gallos atq;
germanos. ipsosq; etiam grecos quesiuerunt magistros. sed quia in hac sola
regula omnes sunt. non dico musici. sed neque cantores umquam fieri ut
urlos psalmistas puerulos imitari potuerunt. Non ergo debemus
semper per ignoto cantu vocem hominis ut alicuius instrumenti
querere. ut quasi ceci indeamur. nunquam sine ductore procedere.
sed singulorum sonorum omniumq; dispositionum & elevationum diuer-
sitas. proprietatesq; alte memorie commendare. habebitis ergo ar-
gumentum ad inueniendum ignotum cantum facillimum & proba-
tissimum. si sit qui non modo scripto. sed potius familiari col-
locutione secundum nostrum morem nouerit aliquem edocere. Namq;
perque hoc argumentum ceperit pueris tradere. ante triduum quidam
eorum potuerint ignoratos cantus leuter cantare. quod alius argu-
mentis nec multis ebdomadibus poterat evenerit. Si quia er-
go vocem uel neumam uis ita memorie commendare. ut uicuum; uelis
in quoicumq; cantu que scias ut nescias tibi mox possit oc-
currere. quatenus & illam mox & indubitanter possis per-
ciare. debes ipsam vocem ut neumam. in capite alicuius no-
tissime symphonie notare. & per una quaquam; uoce memorie
retinenda huiusmodi ^{tempore sic hec symphonia} in promptu habere. que ab
eadem uoce incipiat. qua ergo docendus pueris in primis atq;
etiam in ultimis uto.

Ubi tuorum solue polluti labii reatum sancte iohannes.
ides itaque ut hec symphonia sensus particulis suis. a sex
diuersis incipiat uocibus. Si quis itaque uniuersuusq; par-
ticulis caput ita exercitatus nouerit. ut confessim qua-
cumque uoluerit indubitanter incipiat easdem. vi. uoce

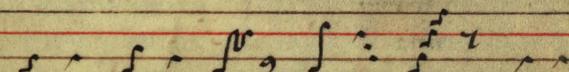
6A

ubiquūq; uidet. sed in suas p̄cates facile enunciare poterit.
 Audiens q; aliquam neumā sine desēptione p̄pende que
 harum particularū eius fini melius apte. ita ut finalis uor
 neume. & p̄ncipalis uox particule equisone sunt certusq;
 esto quia mēa uocē neuma finita est in qua queniens sibi
 particula incipit. Si u aliquam descriptā symphoniam incogni
 tam carere incepis. multū caudidū est ut ita p̄e unāquāq;
 finalis neumā. ut eodē in finis neume uingatur bene. cū
 principio eius particule. que ab eadem incipit uoce. in qua
 neuma finita est. Ergo ut inauditos cantus moy ut deseri
 ptos uideris cōpetenter enuncias. aut in descriptos audiens
 eto desēbendos bene possis discernere optime te uiuabit
 hec regula. Deinde p̄ singulos sonos breuissimas suppo
 sui symphonias. quarum particulas cum diligenter inspe
 xeris. uniuscuius uocis om̄s depositiones & elevationes
 p̄ ordinem in p̄ncipis ipsarū particularū te inuenire
 gaudebis. Si aut̄ & hoc attempicare potueris. ut unus
 & alterius symphonie quaslibet uoluens particulas copu
 lando modularis omnium nemmarum difficiles ualde
 atq; multiplices uarietates. breuissima & facili regula di
 dicisti. que omnia cum iuxta litteris ut cumq; signifi
 cemus. facili tantum colloquio denudabis ue

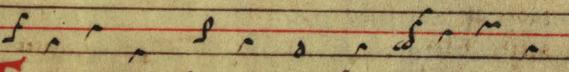
A. 7. D.

Alme rector mores nobis va sacra nos

C. 7. G.

Salus nostra honor noster esto deus

B. 7. E.

Tibi totus seruit mundus une deus

Summus pater seruis tuis miserere. A. 7. E.

Deus iudex iustus fortis et patiens. . C. 7. F.

Stabunt iusti ante deum semper recti. . D. 7. G.

Domino laudes omnis creatura dicat. . F.

Cap. iii. **S**icut in omni scriptura. xx. et. vii. litteral. ita in omni
scantu. viii. tantum habemus voces. Nam sicut. viii. scilicet dies
in ebdomada. ita viii. scilicet voces in musica. Alioquin ut que super viii.
uniguntur. ecclesiæ scilicet & per omnia similiter canunt. in nullo
dissimiles. nisi quod dupliciter altius sonant. Ideoque viii. dominus
graves. viii. ut vocamus acutæ. viii. aut litteræ dupliciter; s;
dissimiliter designantur. hoc in. A. B. C. D. E. F. G.

*Vedimus in
monochordi.*
a. b. c. d. e. f. g. a. **Q**ui vero monocordum desiderat facere
et qualitates & quantitates. similitudines & dissimilitudines
sonorum tonorumque discernere. paucissimas qualia subiecimus
regulas summodo studeat intelligere. In monochordo autem
istis mensuris disponuntur. **G**. grecum. hoc est. **G**. latinum
pone in capite. et inde incipiens totam lineam que sonan-
ti corde subiacet. per ix. partes studiosissime diuide. & ut
prima pars finem fecerit iuxta. **G**. primâ litterâ po-
ne. **A**. ab ipsa prima similiter usque ad finem partire per
ix. & ubi prima pars finem fecerit. sedam. **B**. litterâ
unige. Post hec ad. **G**. reuertens. ab ipsa usque ad finem
diuide per viii. & in partis fine. tertiam. **C**. pone. Simi-
liter a prima. **A**. diuide per viii. & similiter signabis
quartam. **D**. eodemque modo sicut cum prima invenies est
quarta. ita cum sedam inuenies. **E**. quintam. Et cum quin-
ta. **G**. septimam. Deinde rediens ad primam. ab ipsa
usque ad finem. in medio spacio inuenies alteram secundam.
& cum tercia terciam. Sic & de reliquis ad eundem
modum. & ut de divisione monochordi in paucis mil-

Monochordi

Divisio
*videlicet f. 12. f. 32. sed
plumbi 24. & f. 125.*

62

4

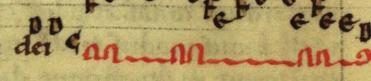
ta p̄stringam, om̄is toni. pr. ad finē passib; currunt. Diatess
 ū sup. un. passus facit. diapente. iii. & diapason duos. quia
 in his tantum. iii. diuidimus modis. Deinde nota qd̄ int̄
 secām & terciam. inter quintā & sextam. parvissima spa
 cia uenunt. que semitonia vocantur. **A.** t. **B.** s. **C.** r.
D. r. **E.** s. **F.** r. **G.** Inter alias vero uoces maiora inter
 ualla sunt. & dūr toni. **I**unguntur ad se inuicem uoces
 sex modis. tono. semitonio. ditono. semiditono. diatess. diapōn. VI Modis
 de tono autē & semitonio supradiximus. Dotonus autē est. **Ditonus**
 cū inter dual uoces duo s̄t toni. ut int̄ terciam & quintā.
 et reliquas. Semiditonius autē dī. quia minor est ditono. **Semiditonius**
 cū inter dual reliquias uoces est unus tonus & unū semito
 nium. Diatess dī de. iii. cū inter aliquā uocem & quartam **diatess** ~~se~~ **tertiam**
 a se duo s̄t toni & unū semitoniu. **D. E. F. G.** Diapente ~~de~~ **quinta**
 dī de quinq; cū inter aliquam uocem & quintam a se tres
 sunt toni & unum semitoniu. **D. E. F. G.** a. Non alter
 quam his vi. modis uoces iuncte concordant. Atq; hi dūr
 vi. motus uocum. quibus ad se inuicem uoces mouent.
 Ea u. recordia quē est inter grauem aliquā litteram et eam
 dem acutam. sicut a prima in primam. ut a sedā in sedā
 diapason dī. h̄ est de omnibus. habet enī uoces om̄is tonos **diatess**
 v. cū duob; semitoniu. hoc est diatess. & diapente. Hec diapason
 in tantū concordes facit uoces ut non eas dicamus similes. sed
 easdē. Om̄is autē uoces in tantū sunt similes. & faciunt similes
 sonos & concordes neumas. in quanti similes eleuant uel
 deponunt. sedm positionē tonoru. & semitonioru. utputa p̄
 ma uox & quarta similes & unus modi dūr. quia itraq;
 in depositione tonu. in eleuatione ū tonu h̄nt & semitoniu.
 & duos tonos. atq; hec est prima similitudo in uocib;
 id est p̄mus modus. Sedm modus est in sedā & quinta. habet
 enī itraq; in depositione duos tonos in eleuatione semito
 niu & duos tonos. Tercius modus est in sexta & intercia.
 Ambae enī semitonio & duob; tonis descendunt. duobus
 ū tonis ascendunt. Sola ū septima quartū modū facit.
 quē in depositione unū tonu & semitoniu. & duos tonos
 in eleuatione ū duos habet tonos & semitoniu. Qui plene
 exercenti s̄t in hac arte possunt unam quālibet simplo
 niā sedm hos. iii. uariare modos. utpote quis unam

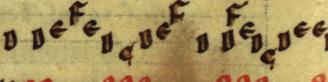
simphoniam primū in uoce prima. & post eandem incipiat
in uoce secundā. dehanc intercia. & secundū qd ipsę uoces diuer-
sam hnt tonoz & semitoniorum positionem. sic narūs
modis secundū uniuersitatis appetatē eam p̄nunciet. Quod
quidē facere ualde est uile et ualde difficile hoc modo;

d			er	d	
c	tris	sempiterminus	er	c	
h	pa	tris	sempiterminus	fi	
a	pa	tris	sempiterminus	li	
G	tu	pa	tris	sempiterminus	li
F	tu	pa		li	
E	tu			li	
D	tu	tris	sempiterminus	li	
			es filius	us	

Cap. vi. **I**gitur curiose est intendendum de omni melo secundū cu-
iusmodi proprietatem sonet. siue in principio. siue in fi-
ne. quamvis de solo fine dicere soleamus. Quedam autē
neumes regte sunt. quarum aptitudine hōlem aduetere.

Supote.

Primum querite regnum dei

Secondum autem simile est huic

Cvī enim finito aliquo cantu hanc neumam in fine
bene uideris conuenire. statim cognoscis. quia cantus
ille finitus sit in primo modo. & primo ul̄ quarto sono.
quia in his duobus sonis primus est modus. Sola autē

bac neuma solemus primū modū discernere. quāvis
 cū aliqua qualicūq; symphonia. quē in eundem sonū
 incipit. hęc possit similiter & aliquando melius fieri.
 Cuius enī modi symphonius quelibet symphonia aptat
 eius modi ēē cognoscitur. Sicq; intelligis an bene ali
 quā neumā p̄nuncias. cū eam eius modi symphonius in
 quo modo notata fuerit sp̄tenter aptari sp̄p̄xeris. Ho
 ra autē qm̄ modos dicimus eos qui in formulis tonorum
 non p̄prie sed abusivē nominantur. toni. cū modi uolstro
 p̄. p̄prie dicantur. Illud q; debet agnoscere qm̄ in omnib;
 modis cum graue fuero meliū. grauib; aptetur melis. cū
 u alta fuerint mela. altis melius contingunt melis. ideoq;
 habes in formulis modorū duas formulas in uno quoq;
 modo. Prima nāq; i sedā formula p̄mi est modi. Tercia
 & quarta. scđi. quinta & sexta. terciū. septima & octaua.
 quarti. Ideo enī octo dñr toni. quia. viii. h̄nt formulas
 Prima aū & tercia. quinta & septima formula. iii. mo
 dorū altos continent cantus. sedā uero & quarta. iserta et
 octaua. corundem modorū grauia ut minū alta continent
 cantica. Unde greci multo melius p̄ primo i sedō dicunt
 accentū p̄tū & plagā p̄ti. Pro tertio & quarto. accentū
 deuterū & plagā deuteri. Pro quinto & sexto accentum
 tritum & plagā triti. Pro septimo & octauo. accentum
 tertiardū & plagā tertiardū. Quod enī illi dicunt p̄tū
 deuterū. tritū. tertiardū. nos dñs primū. sedā. terciū.
 quartū. & qd̄ illi dñt accentū. nos maiore ut altū ut acu
 rum nominamus. Iagin ū. latine sub ingale ut minorē
 ut grauem possimus appellare. has itaq; modorū. viii. for
 mulas p̄cipue debet scire. quisquis canendi p̄iciam uult
 h̄re. ut qualiter in singulorū modorū cantib; quel
 libet neuma ut uerū sonet possit agnoscere. Preterea q;
 uis primā. sedā & terciā uocē cuim quarta & quinta
 et sexta concordare diverim. in eo tam differunt. neq;
 om̄i neumas similiter faciunt. qm̄. a. b. c. h̄nt post
 se in depositione duos tonos. ante se in eleuatione du
 os tonos. At uero. D. E. F. unū tantū tonū in de
 positione h̄nt. tres uero tonos in eleuatione. Ideo q;
 multi cantus eiusdem sunt modi. sed n̄ eiusdē soni.

Q[uod] b[ea]nalis
 m[al]e adi-
 gat. p[ro]p[ri]et[er]e
 pri. ceteri
 deuterum

Quicquid autem minus plene prudentes istam distram adiungunt
 una vocē in acutis inter primā & secundā. ut sint due sedē
 et ueniant duo toni. & unū semitonū. post. **D. E. F.** sicut
 sunt post. a. b. e. in elevatione. & rursus. d. e. f. aciter possit
 deponi. duob; tonis. sicut. a. b. e. quatenus nulla distā sit
 inter. **D. E. F.** et. a. b. e. quin id qd cantatur in. a. b.
 e. et in. **D. E. F.** cantari possit. Et autem singulis uocibus
 sua p[ri]p[ri]etas maneat. melius est ut cantuum inspiciatur naū
 et cum cantus hos tres tonos uidetur admittere. fiat hoc in
F. G. a. b. ē. nū post duos tonos non nisi semitonū sumit.
 fiat hoc. in. e. d. e. f. p[er]sertim cū p[ro]p[ri]etate uocis additamenta. max
 imū g[ra]uio nascatur simplicib; Nam si due sē sedē. post pri
 mā. cū ad alterā semitonio. ad alteram ī tono p[ro]ma ipsa uni
 gatur. facile est uidere qd ipsa p[ro]ma. ac p[ro]p[ri]etate uoces
 duos h[ab]ent tonos. utpote pruna. si eam semitonū sequatur.
 de proto translit. in deuterū. Si autem duoru ut plurimorum
 modorum unā uocē ē liceat. uidebitur h[ab]ere ars nullo fine co
 cludi. nullisq; certis terminis coartari. Quod quā sit abs
 surdū nullus ignorat. cū semper sapientia g[ra]uia queq; et in
 finita sponte repudiet. Qd si quis dicat h[ab]ere uocem ideo
 ē addendam. ut grauis. **F.** ad sup quartā. b. possit
 ascendere. ut eadem sexta ad sub quintam descendere. Illud
 q; debet recipere. ut inter sextam & septimā alta uox adda
 tur. ut naturalis sedē grauis eleuetur ad quintā & eadē
 acuta deponat ad quartā. Qd quia a nemine factū est. h[ab]
 q; a nemine est faciendū. Igitur sic ex ipsa monstratur
 natura. p[ro]p[ri]etatis & regor[um] diuina p[re]stans aucto
 r[um]. septem sē uoces. sicut. viii. dies. Unde prudensissimus
 poetarum viii. cecinit discrimina uocū. Quam sententiā
 et ipsi philosophi pari concordia firmauerunt. Interā
 curandum est ut scatur de qualibet neuma in qua
 tis & qualibus sonis ē possit. uel non possit. utputa.

Cap. vi. **P**rotra in domino et sae bonitatem
 orest enim fieri in tertio & sexto & septimo sono. q[ui]
 h[ab]et tres soni duob; pariter tonis ascendunt & ipsa

*simphonia duob; tantū fit tonis. Preterea septima uox cū
tercia in eleuatione concordat. Utraq; enī duob; tonis & semi-
tonio. & item duob; tonis eleuant. Eadē q; septima cum
iii. concordat. uno tono in eleuatione. & in depōne two
et semitonio. et duob; tonis in utraq; cantat similiter;*

Spiritus dominus replete orbem terrarum alleluia. **A**
Prauna q; cum quinta om̄is deposituas neumas facit. qmū
niter. Deponitur enī duob; tonis & semitonio. id uob;
tonis. Itaq; hec uoces similes faciunt neumas. p̄ma cū quar-
ta. & quinta. sedā cū quinta. tercia cum sexta. & septima cū
tercia. Nulla autē uox ultra. un. eleuationes ut depones
habet. quia non potest grauari uel acui. nisi ad sedā
ut terciā ut quartā ut quintā. sedām. vi. spes quas sup-
dixi. i. tono. semitonio. ditono ut semiditono. diatesseron.
diapente. Nam cum uox aliqua ad sedā mouetur. aut
fit tonus aut semitoniu. Cū ī ad terciā. ditono uel semidi-
tono. Ad quartā ut quintā non fit nisi p̄ diatesseron & di-
apente. Intellige p̄terea qd̄ in autentis adoctauals cant⁹
a sua finali uoce ascendit. descendit autē n̄ n̄ uno tono. ex-
cepto trito. qui a suo fine n̄ deponit. quia n̄ habet sub
se tonū sed semitoniu. In plagis autē a finali uoce ad
quintas descendimus. & ascendimus nisi sit p̄ pl̄ior can-
tus qui & plagalem depositionem & autenticam eleuacio-
nem habeat. quod tam rarissime fit. Principia q; cantu
um in omnib; illis uocib; et possunt. que sedā p̄dictas
vi. consonantias cū finali uoce conueniunt. Si qua altera mu-
neris. ex ipsa raritate cognoscet. quod auctoritate p̄sumpta
non t̄ sunt regule firmitate districta. Illud autē quis
non intelligat qd̄ de uocib; quasi sillabe. & partes & distin-
ctiones uel uersus sūnt. Que omnia inter se inuicem
mutua suauitate concordant. tantu sepe concordiores. qn

Peroratio tum similiores. Hęc pauca quasi in prologum antiphonarii.
 de modorum & neumarū formulis ritimice & placere dicta
 musicę artis hostium breuiter. forsitan & sufficienter aperi-
 unt. Qui autē curiosus fuerit. libellū nřm cui nomen
 my erologus est querat. librū qđ encridion quę reueren-
 tissimus obdo abbas luculentissime composuit. plegat.
 cuius exemplum in solis figuris sonorum dimiti. quia paruu-
 lis condescendi. boetium sequens in hoc. cuius liber non can-
 toribus. sed solis philosophis utiles est. **Quaestus libro III**

Otho Ab

Boetius

Tertia tripli libri Guidonis

Si cantus equalis fuerit potes organum incipere ap̄ma-
 uoce cantus t̄ a iii. t̄ a v̄ t̄ indupla. Si cum cantu orḡ
 incepis ascendes. v̄ uoces. & in v̄. & cordabis. Si incepis in iii. non
 facies ibi moram. ascendes duas uoces. in v̄. & cordabis. V̄ descend
 iii. uoces. & cum cantu & cordabis. Si organum incepis indupla
 descendes. iii. & eris in v̄. t̄ viii. & eris cum cantu. Si cant⁹ descend
 duas uoces. ascendes. iii. & cantu. & eris in v̄. t̄ vii. & indupla co-
 Si cant⁹ descend. iii. uoces. & organum descendit. a v̄. iii. t̄ a.
 dupla. vi. & eris cum cantu. & duas. in v̄. sup cantū eris. Si
 cantus descend. uit. orḡ ascend a cantu. duas uoces. & eris in
 v̄. v̄. & indupla & cordabis. Si cant⁹ descend. v̄ uoces. organū
 ascendit. iii. & cantu & indupla subcantabis. t̄ viii. & dia-
 son kai diapente facis. Si cantus ascendit. duas uoces orḡ
 a v̄ uoce descendit. & cum cantu er. & ascende duas similiter
 & er in v̄. & ascende. v̄. & eris indupla. Si cantus ascendit. in
 uoces organū. a v̄. descendit. in & eris. & cantu. & ascende
 vi. & eris in dupla. Si cant⁹ ascendit. iii. uoces. orḡ a v̄. desc
 duas. & ad dupla uoce desce. duas. v̄. quā ē cantu er. Iterū si ascēd
 cantus usq; ad. v̄. uocem. orḡ a v̄. descend. v̄. & ad dupla. iii. uoc.
 descendes & eris & cantu. Illud qđ memorie mendandū ē qđ
 v̄ uox clavis & regim ē totius organi. & quotienscumq; orḡ
 in v̄ uoce sup cantū sonat. & restat ad huc cantū ascende
 descendē usq; ad cantū. & tacta uoce cant⁹ fuge in. qnta.
 & sic cantui debes obuiare descendendo. **propositio numerorum.**

Ep̄icrit est ille numer⁹. cū maior b̄t minorē totū i se. v̄ sup totā p̄t minorē. Si ē. ii. ad.
Hemiolius nūl. quād maior nūl b̄t minorē totū i se & ei aedietat. Si ē. sī. t̄a ad du.
Duplatis. cū minor nūl i maiore b̄t suent. vt vñl in duob⁹ & similia. duo ad. iii.
Triglasis ē cū minor i maiore p̄t numer⁹. vt vñl i trib⁹ et filia. sī. ad. xx. xx. ad. xx.
Qquadriglasis. ē minor i maiore p̄t p̄t. vt unū i quatuor. iiii. ē. xii. xii. i. xii. & filia.
Equodous nūl. ē maior b̄t minorē totū. v̄ sup octauā p̄t minorē. vt sī. ix. ad. viii. & filia.

f. 138. ca
de effec
tus clau
nor

Ouid est musica? m. veracit
canendi sciencia. et facil ad
canendi pfectiōnēm iua. v. Quom? m. Sicut
magister omnes litterā t ostendit pīnūl tabula. na
musi cantilene omnes uoces i monocordō insinuat. v.
Qdē ē illud monocord? o. Lignum qoratum longū īmo
dum capse. et nūl concavum in modum cythare. et sup
posita corda sonat. cui sonitu uarietates uocum facile
comphendas. v. Qm ponit ipsa corda. o. p medianam cap
sam in longum linea recta ducit. et relieto abutq; ca
pite unius uncie spacio meadē linea abutq; parte pun
ctū ponit. in relictis u spaciis duo capitella locant. que
ita cordam sup lineam suspensam tenent. ut tamara sit
corda int̄ duo capitella. quia ē linea q̄ ē sub corda.
v. Qut una corda multas uarias reddit uoces. o.
Litter t note qb̄ musici utunt in linea q̄ ē sub corda
p̄ ordinem posite sunt. Dumq; modulus int̄ lineam ce
damq; discurrat. p easdem litterā curtando t eloqua
do cordam. mirabilis omnē curūl facit. et dum ips
as litterā aliquā notat antiphona. facil et meli discit
acorda. qm si ab homine illam audirent. et p paucor
mensium temp̄ ererentati. ablata corda solo usū indu
bitant pferunt q̄numq; audierunt. v. Mirabile
et ualde q̄ dicens. o. Nostri qdēm cantore ad tantam
pfectiōnē numq; aspirare potuerunt. errauerunt
poti. et dum uiam n̄ quiescer. toto ute q̄r labora
uerunt manum. v. Qua ratione p fieri. ut meli
qm homo doceat corda? o. Homo p̄t uoluerit et
potuerit cantab. si corda p̄supdictas litteras aspiciat
b̄ tali et arte dictata. ut mentiri n̄ possit. cum dili
gent fuerit obseruata. v. Qdē nam illa ē ars? o. Men
sura numeri q̄ bene mensurari fuerit numq; fallit.
v. Poteo simplicit et paucis foletan ub̄ ipsas mensu
ras addiscere? o. hodie adiuuante do. tantū diligēt
n̄ymo capite monochordi. ad punctū auscultat
qm diximus. t. litterā idz. t. ḡcūmpone. ab ipsa
f. usq; ad punctū qm infine possum. p nouem

Q̄m monocordū
fit disp̄satur

De simplicitate
vel corde.

De dimissione monachis
Vida f. 19 b. f. 34 b. f.
n. 8

diligenter diuide. quod uero pma nona pars fecerit finem.
 A litteram scribe. et hunc dicet vox pma. Ab eadem littera
 A similiter prouem partire. usque ad finem. quod in nona
 parte B. litteram prouoce. ii. appone. Deni ad caput reuidere.
 quod dunque p. iii. a. C. quod prouoce. iii. C. litteram scribere. Ad pri
 ma similitudine. A. p. iii. partire. quod inuenies. iii. D. eo
 dem modo a seda. B. dunque p. quatuor. quod prouoce quinta
 Et litteram pone. Tercia quod. C. littera quarta in sinuatur
 Et litteram. E. p. h. ad C. reuertere. quod ab ipsa quod ab aliis
 quod secundum p. ordinem. predictam lineam in duas partes
 id est p. medium diuide. usque dum habeat uoces. xiii.
 absq; C. quod dum uoces p. medium diuiserit. dissimiles
 easdem facie debebi. Vbi gratia. dum a C. p. medium di
 uidi. p. C. scribere. C. quod p. A. mediata pone a. quod p. B.
 aliam. h. quod p. C. aliam. c. quod p. D. aliam. d. quod p. E.
 aliam. e. quod p. F. aliam. f. quod p. G. aliam. g. Et tamen
 dictate monocordi in antea eadem sunt littere. quod s
 in pma parte. preterea duoce sexta. f. p. iii. diui
 de. quod est. h. aliam. b. rotundam pone. Que ambe
 pma uoce accipiuntur. quod una dicitur nona pma. altera
 nona. ii. quod intraque meoden cantu non inuenitur.
 regulariter figure autem prouoces. quod littere. p. ordi
 nem ita ponuntur. C. i. A. ii. B. iii. C. iii. D.
 d. E. vi. F. vii. G. viii. a. viii. pma. b. viii.
 ii. h. x. c. xi. d. xii. e. xiii. f. xiii. g. D. Quod il
 lorum est obsecro. quod irregulariter mensurato. minora a
 libi alibi maiora spacia ac interualla sint.
 q. Maius spaciun dicitur. ut est a. C. in pma. A.
 quod apma. A. in sedam. B. Quid uero spaciun sicut
 est a seda. B. in. iii. C. semitoniu uocatur. faciens
 contractioem elevationem. quod depositionem. Nulla
 autem mensura per numero semitoniu spaciun ad
 finem usque pruenit. S; cum p. supdictam rationem. di
 visiones fiunt. suis locis toni. quod semitonia formantur
 pma. uero viii. b. quod dicitur. viii. h. ad se in uicem
 neque tonum neque semitoniu faciunt. S; i. viii. b.
 ad octauam. a. semitoniu. ad decimam uero c.

De figura litterarum

N

66

tonus. Sedā ū viii. h. ad. viii. a. ext̄rio ē tonus. Ad
 decimam ū. c. semitonium prestat. D. Maxime m̄jorā
 est q̄ non n̄ a. L. in p̄mam. A. ap̄ma. A. in sedā
 B. p. viii. diuīsi. q̄ omne eq̄ tonos nouenaria ostare
 diuīsione p̄baui. S; rogo si alie sint monocordi diuī-
 siones. q̄ si implurib; inueniant locis ostende. M. Tres
 sunt p̄t tonum diuīsiones q̄ natālem uocum qm̄ sup̄
 dixi positionem custodirent. Prima q̄t̄aria est. p̄p̄t
 quod in. iii. diuīsa est. ut ap̄ma A. in q̄tam. D.
 h̄ h̄t uoces. iii. int̄uallat. Id ÷ duos tonos. q̄ u
 nū semitoniu. Ucūmq; ḡ in monocordo. in t̄ duas
 uoces duō tono. q̄ unū semitoniu inuenis. ipsarum
 duarum uocum int̄uallum q̄t̄aria diuīsione ē
 rere ad finem usq; pbabi. q̄ id dīat. id ÷ de. iii.
 nomen accepit. Sedā ū maria. ut ap̄ma. A.
 uoce in q̄tam. E. in cui spacio q̄t̄ient. uoces qnq;
 int̄ualla. iii. id ÷. iii. toni q̄ unum semitoniu.
 Ucūmq; ḡ in dīis in t̄ duas uoces. iii. tonos. q̄ unū
 semitoniu. ipsarum uocum spaciū t̄nis ad si-
 nem passib; currit. Vocat aū diapente id ÷ de
 qnq; eo q̄ uoces sunt mei spacio qnq; Terciaū
 diuīsio est q̄ p̄duo k̄ p̄medium diuīdet. q̄ dī dia-
 pasōn id est de omnib; Hanc autē ut sup̄ dictū
 ex litterarum similitudine patēt agnoscis ut
 ap̄ma A. in octauam. A. Constat aū uocib; octo.
 int̄uallat. E. id ÷ tonis qnq; semitoniu duob; Con-
 tinu q̄ unum dīat. q̄ unū diap̄. ap̄ma. A. in q̄t̄am. D.
 fit dīat. Et a q̄rta. D. in octauam. A.
 diapente. Ap̄m A. in octauam. A. diapason.
 q̄ hoc m̄ inuenitur. A. B. C. D. E. F. G. A.
 B. In paucis diuīsionib; n̄ paucā agnoscō. S; cur
 eadem litt̄e. in p̄ma q̄ in sedā fiant audire de-
 sidero. M. hoc iō fit. q̄a cum sedē partē uoces.
 a septima. G. in anteā uocib; p̄me partis p̄diapa-
 son absq; p̄ma nona. b. fiant adeo in t̄ se utra
 q; par̄ ecōdat. ut q̄cumq; litt̄e in p̄ma parte
 tonū. q̄ semitoniu. diatessaron k̄ diapente. k̄ di-

apason faciunt. similiter q̄ in sedā parte facē q̄ p̄bent.
 Vbi grā. In p̄ma parte a. s. ad. A. ē un⁹ ton⁹. Ad B. ū
 ton⁹ q̄ tonus. id ē ditonus. ad. C. diatessaron. ad. D. di
 apente. ad. E. diapason. Similit q̄ in sedā parte de
 G. ad. A. ē unus ton⁹. ad. h. ton⁹ q̄ ton⁹. ad. e. diates.
 ad. d. diapente. ad. g. diapason. Vnde sit ut om̄i
 cant⁹ similit ut in p̄ma. q̄ in sedā parte cantet. S;
 p̄me partis uoces. ad uoces secunde partis q̄ si uriles
 cum puerilib⁹ uocib⁹; ḡordib⁹ cantant. D. Sapient⁹
 id factum ē p̄pendo. Nunc aut̄ q̄lit̄ caecum notare
 possim ut ego illum absq; magist̄ ophendam p̄mū
 audire respetto. ut cum exempla regularium de
 deris ea meli agnoscam. q̄ sime mente penit⁹ quid ex
 cesserit. ad tales notas indubitan⁹ recurrant. a)
 Litterā monocordi sic p̄eas cantilena discurrat an
 oculos ponam. ut si non dum uim ipsarum litterā
 rum plene agnoscis. scdm̄ easdem litteras corda p̄
 cutiens abignorante magist̄ misifice audiā q̄ dis
 cas. D. Vere in qm̄ mirabilem magistrum m̄ dedisti.
 q̄ ame fact⁹ me doceat. meq; docens ipse nyl sapiat.
 immo p̄p̄t sapienciam q̄ obedienciam sui eum mar
 me amplector. Cantab⁹ it̄ in qm̄ uoluerō. q̄ nūqm̄
 de mei sensus tarditate cōmoc⁹ ubib⁹; t̄ in iuris crv
 ciabit me. M. Bon⁹ magist̄. s; diligēt̄ audito
 rem req̄rit. D. In q̄b; maxime diligentia ad hiben
 da est. a) In quinctionib; uocum q̄ q̄sonancias faci
 unt diuersas. ut sic diuise s̄t̄ q̄ differentes. ita dissimi
 lit q̄ differentē unam qm̄q; earum oportune p̄mū
 ciare p̄ualeas. D. Q̄t̄ s̄ diff̄ē p̄cor edisse r̄ q̄ ex
 exemplis ostende. a) Sex s̄ q̄sonancie. tam ī eleuatioē
 qm̄ in depositionē p̄ma uocū quinctio ē cū ille due
 uoces uingunt. it̄ q̄s unū ē semit̄. ut a q̄nta. E.
 i. vi. f. q̄ q̄t̄ionē ē omnib; ut p̄ma eleuatio hui
 antiphe. t̄ ext̄ate. In depositionē ū precipitatioē
 ita. t̄ ū dēm̄. Sedā ū cū it̄ diuas uoces un⁹ ē
 ton⁹. ut a t̄cia. C. i. iiii. D. in elevationē ita. Cl̄
 mant clamant. In depositionē ū sic. Anḡelus

Tercia uero cum int̄ duas uoces tono & semit̄ diff̄am faciunt
 ut ī q̄rtam & sextam h̄ m̄. eleuatioē. l̄ obāmē autē.
 In depositione. In lē ge. Q̄rta uero cum int̄ uocē & uocem
 u. s̄ toni ut a se cta. noctuam. A. In eleuatioē ad huc
 multa. In depositione h̄ in f̄ ecce maria. Quā p̄diat̄
 sit ut ap̄ma in q̄rtam h̄ m̄. In eleuatioē Omnes pa-
 triar̄ ch̄. In depositione uero huiusmodi ē. S̄ cūndum.
 Serua aū p̄diap̄ ut a q̄rta mostauam. ut p̄ suum
 querit̄. In depositione ut a se p̄ma interciam. Cā
 nite tuba. Alie regl̄ares uocum quindioēs nusquam
 repūnt̄. In maximū sepe horrōrem vulgarēs cantore
 labunt̄. q̄a uim toni & semitonii valiarum glōsonan
 ciarum minime p̄pendunt̄. Id ut eligit̄ un̄ q̄sq; q̄ p̄
 mū aurib; placuerit. L̄ q̄ facili. ad dīcend̄ p̄nunci
 and̄ ue puetit. sitq; magnū errore in multi cantib; cui
 Modis. aū dico de viii. tonis omnium cantu
 b; q̄ formul̄ p̄cedmē fūnt. ne si tonos dixerint du
 bitatio fiat. an d̄ tonis formularū. an de toni q̄ d̄
 nouenaria facti s̄ diuisiōē dicat̄. Illos itaq; cantu
 res si de aliq; cantu interrogatis cui modi sit. illico res
 pondent̄ q̄ nesciunt ac si pfecte agnoscant̄. Qd̄ si
 ab eis argumentū und̄ h̄ sciant q̄sieris. titubante dicit̄
 q̄a sit simul ip̄ncipio & infine alius cantib; eidē modi. cū
 dñullo omnino cantu ē' modi sit sapient. nescientes qd̄
 sepe un̄ uocē dissimilitudo modū mutare appellat̄
 ut ī antiph. O beatum pontificē. Cū ip̄ncipio & infine
 dñ. modi ē' et̄. p̄t illi uocis tantū eleuatioē n̄ dicit̄
 o martine ī p̄ncipio t̄ ad dñō odone curiosissime
 em̄ data. Itemq; mā Domine q̄ op̄ati s̄. h̄ diligenter
 p̄bare poteris. Nam si ea ī vi. modo īcepis ut multa
 i. f. līta. n̄ discreparit ab eo in usq; ad semit̄ q̄: itab-
 naclō tuo in na-sillaba. S; q̄a usitata ē & bñ sonat
 em̄dari n̄ debz. S; ī q̄ram. an si forsitan ī alio t̄ ī
 cipiat̄ tota meo & glōsonancia inueniat̄. eāq; em̄
 dare op̄n̄ sit. Iuicipe itaq; eam ī. C. līta. h̄ ē ī. viii.
 t̄ & regulat̄ meo astare p̄babis. Exq; q̄phendit̄
 q̄a ip̄t̄ music̄ est q̄ facile ac p̄sumptuose plus

Vide ap̄t. His līta
 T̄o p̄na Modis dñbō
 f̄m̄ q̄os inde T̄o

Modi
 Bea Causa

1. Semitonii
 Otho Musims

cant⁹ emendat. n̄ p̄t p̄ omnes modos uestigauit si consonan⁹
 alioq; stare potuerit. nec magnope dissimilitudine alioq;
 cantū s; dregule uestate curz. Qd si i nullo t̄ placet.
 sedm eum tonū emdanda est inq; min⁹ dissonat. atq;
 h obseruari debr. ut emdat cant⁹ aut decenc⁹. sonet
 aut ap̄tē similitudine parum discrepet. D. Bene l
 ercium cantor⁹ Herpoem m ostendisti. nec n̄ q; 8
 regularis monocardi curiosa uestigatioe i regul
 larium cantuum approbatioe. i falsum⁹ emdatioe
 mult⁹ sensum p̄t operet excepit; uer⁹ paues ubi⁹ non
 modicam dedisti p̄iciam. Verte q̄t uocib; cant⁹ fieri debr
 adiunge. O. Aliu affer⁹ viii. aliu ix. aliu x. D. O. re. viii.
 Q. p̄t maiorem diuisione id ē diapas. siue q̄a apud an
 tiquis octo sonis cithare siebant. b. O. re. ix. Q. p̄t bi
 diapinte q̄. ix. uocib; terminat. Nam cum a G. i q̄ntam. b.
 fit diapinte. atq; ab eadem. iii. D. i. viii. a. aliud.
 a G. in octauam. a. nouem s uoces. D. O. re. x. Q. p̄t
 dauntici autoritatem spattū. L q̄a in x. uocib; t̄ diaz
 iuent. a G. ii. i. t̄ciam. c. unū diaz. attia. Q. in
 sextam. f. aliud iuent. a. sexta. f. inonam. b. pmā
 tenui restat. i. io a G. i. nonā. b. pmam. x. numant uo
 ces. D. Poss⁹ i pauciores uoces ēē in cantv. O. poss⁹ uti
 q; qnq; l. iii. s; ita tñ ut qnq; diapinte viii. diaz
 reddant. D. P̄bata rō i pene omnū cantū testi
 monia p̄bant ēē iūm q̄ dicis. Qd au sit ton⁹ q̄
 sepi⁹ modū uoces expone. O. Ton⁹ l̄ mod⁹ regla. q̄
 d omni cantv i fine diuidicat. Nam n̄ scieris finem.
 n̄ poteris scire n̄ icipi l̄ q̄ntū eleuari l̄ deponi de
 beat cant⁹. D. Qm regulam sumit p̄ncipiu a fine.
 O. Omē p̄ncipiu sedm sex p̄dicti consonancia suo fini
 recordare debet. i. q̄cumq; uoces p̄easdem consonancias
 poss⁹ quenire fini. i. eidem q̄. uocib; cant⁹ ill⁹ finis poti
 icipi. excepto q̄ cum cant⁹ finit⁹ in uoce q̄nta. E. q̄
 p̄ma semitonii. In trio m sepe i uent⁹ icipi in uoce
 decima. c. q̄ ab eadem. E. diapinte uno i semit⁹ uno e
 longat. Distinctioes q̄. id ē loca in quibus repausare
 solem i cantv. i. q̄b cantū diuidim⁹. i. eiusdem uocib;
 debe finiri i uno q̄. m. i. q̄b poss⁹ incipi cant⁹ eidem

Quot uocib; cantus cūsumit

VIII

IX

X

ad secundum

Modius

*Vide ut leui nō intelligi
 vide qd efficitur efficitur
 Modius. C. Medius mit aliud
 iur. qd diapason spēt. 15*

modi manifestum: iū meli⁹ i sepi⁹ i cip⁹ un⁹ q̄sq; mod⁹ ibi
 decenc⁹ i meli⁹ sua⁹ distinctiones i cipe. Et finire glorie
 plures autē distinctiones in ea uoce q̄ modū tñinat de
 bē finiri magist⁹ tñidunt. ne si in alia alia uoce plu
 res distinctiones qm̄ ipsa fiant i eadem q̄ cantū
 finiri expetant. et am⁹ i q̄ fuerant mutari appellant.
 Ad eum dēm⁹ modū cant⁹ p̄tūr. ad qm̄ sue distinctione
 ne ampli⁹ ēt̄. Nam i p̄ncipia sepi⁹ i decenc⁹ i eadē
 uoce q̄ cantum tñinat iueniunt. Dicte rei exemplū
 i hac ā q̄pbabis. Tribus misericordiis. Ecce una distin
 ctio. Ornatum diem sc̄m colim⁹. Ecce alia. Hodie stel
 la magi⁹ dux̄ ad p̄septum. Ecce. iii. Hodie unū exaq
 factū ad nuptiā. Ecce. iii. Hodie aiobē x̄ baptiza
 ri uolunt ut saluaret nō. Ecce ultima. Vides itaq;
 ut i reglari cantu plures distinctiones in suo i cipi
 ant. i finiunt. i ut in eadem uoce cant⁹ incipiat i fi
 niat. D. Ita ē ut assere magistrum cantorū auclio
 ritate defendit. Ver⁹ eleuati i deposit⁹ qm̄ affine re
 glam sumant p̄seq̄. Q. In acuti⁹ i eleuati cantib⁹ uti
 primo. ii. v. i septimo ē. nullus cant⁹ alio fine pluq;
 ad octauam uocem debet ascendere. inq̄ uoce eadem est
 lita. q̄ i fine p̄t̄ divisionem q̄ h̄re d̄r̄ p̄cipiam
 quinquatem id i diapas. Habebit idē cant⁹ autē finem
 uocem unam. In humiliorib⁹ autē cantib⁹. ut i sedo
 to. vi. i viii. nulla depositio alie⁹ uoci⁹ autē fine
 i uemet. q̄ ad ipsum finem n̄ iungat. sedm̄ sex p̄dic
 ta q̄sonancias. Eleuatio i eoz affine sedm̄ easdem q̄
 sonancias ad qnq; uoce p̄gōt̄. aliquā ad sextam uq;
 p̄cedit. In qd̄b autē uocib⁹ omnū modorū cant⁹ sedm̄ p̄
 sentem usum sepi⁹ incipient. i eoz formul⁹ p̄uidet.
 D. Qm̄ q̄pbasti omnū modorū cant⁹ affine reglam
 sume. quot sint modi t̄toni temp⁹ dice. Q. Quia
 ē modo q̄dam putant. D. Q̄re. Q. Quia omnis re
 gulari cant⁹ i. iii. monocardi uocib⁹; finiri potest.
 D. Q̄ s̄ ille uoce. Q. Quia. D. i q̄ tñinat mod⁹ q̄ dū
 autent⁹ p̄t̄. id i auctor t̄ p̄nceps p̄m̄. Quia. E. inq̄
 tñinat autem deuteris. id ē. ii. Sexta. F. inq̄ tñinat
 autem t̄t̄ id ē. iii. Septima. G. inq̄ tñinat

Av. 17. 11

PLA 110

D. in fuit.

E. in fuit.

F. in fuit.

G. in fuit.

autem retrago. id est quartus. Huius. autem dividuntur in viii. D. Quare in viii. omnes. Propter eleuatos vel humiles cantus. Nam cum acutus vel eleuatus fuerit cantus in antentio propter modum autentum. Si vero fuerit gavisus humilis in eodem antentio propter dicetur plaga propter. D. Quare de propter plaga propter. id est pars primi dicitur eo quod finitum in eadem parte id est loco vel uoce monocordi in qua finitur autentum propter. Similitus cum acutus fuerit cantus in antentio deictio. dicitur autentus deictus. Si in autem planus fuerit plaga deicti nominabitur. Eodem modo dicetur de antentio recto plaga recta. quod autentio retrago plaga retrandi. Igitur octo sunt toni vel modi per quos omnis cantilenae discurrens. octo dissimilibus quantitatibus uariat. D. Quoniam poterit ea distras et communates ad unum. omnes pronos et semitonias. Ubi enim toni et semitonias sunt. ibi et reliquias sonancies similitus sunt. Ubi et duo toni et semitonium fuerint. ibi et diatess erit. Ubi tuncque tres toni semitonio ad huc erunt. ibi diaclone non erit. Similitus de reliquo sonante oportet intelligi. D. Age ergo obsecro. quod de modis que sequuntur edicito. omnes et ceteris fratres.

Primus modus finitus in uoce quartae. Dicitur proceditque natalia in undecimam. in qua eadem est littera. dicitur pronos et semitonias ita. Post finem primo toni occurrit deinde ascensio in semitonus. et duo toni. ac tunc semitonus et duo toni. Deponitur a fine ad uocem decimam. C. tono uno hoc in. C. D. E. F. G. a. b. c. d.

Qui autem decacordum uolunt facere adieciunt uocem. B. secundam. s; non est in usu. ut ad eam primus deponatur modus. Incepit autem cantus eiusdem modi in C. ut Obeytum pontificem. Sepulchrum in. D. incipit. quoniam principium cum fine recordat. ut Ecce nomen domini. In. E. quod ut Cante tuba. In. A. etiam ut Veniet. Exi cito. In. E. quod s; raro. ut Gaudete in domino. In. H. f. ut antiphona ipsius soli.

Secundus autem tonus similitus finitus in eadem uocem. D. et ascendit cum eo usque ad nonam primam. b. ad decimam uero. c. et undecimam. d. non puer

mit. Deponit uero fine tenuis semit et usq; ad primam. A. Ali
quoniam autem si raro est alio est usq; ad. C. et sunt corde x. h. m.

L. A. B. C. D. E. F. G. a. b.

Habet itaq; sed s. C. A. B. qd non habet p'mus. et
p'mus habet. v. c. i. xi. d. qd non habet sed s. St

Aut horum plurimi cant qd ad primam. A. et sed am

B. n deponunt. et ad x. c. l undeemam. d. n eleuan

t. de qb; dubium est an p'mu an sedi sint toni. Q'rum

ista discrecio est. ad octavam. a. i. viii. l. b. si n as

cendunt certissime de tono sedo sunt. Frunt itaq;

octava. a. i. viii. l. b. ut q; communes. ad qd dum cant

ascendit. si diu mens p'maneat. siue tertio siue quarto eas

repuerat. aut si in octava. A. incipiat modi erit

p'mi. Si autem in inferiouribus incipiat. et sed am quatuor

tem antiphona p'risim'e ad illas ascendat. sedi erit

modi. Alioquin nostra formulaum uarietates dif

fera discernet. principia autem sedi toni sunt i. l.

E' duc decapere. In. A. Stans retro. In. C. ut.

Nonne cor nostrum. In. D. Ecce innubib. In. E.

Ecce maria. In. F. Quem uidistis. In. G. un. E. pa

rissima exempla regies. De tertio t o h o

Terci modus est qd in quinta uoce finit. id est. E. l'ita

speedit qd uno diapason usq; ad eandem. e. p' tonos

ac semitonia ita. Primo semit. dem. iii. tonos. ac

semit. qd uos tonos. Deponit uero fine ad quartam

D. t uno h. m. D. E. F. G. a. h. c. d. e.

Sane sed am nonam. h. i. o ad amavit qd ad er

finem diapente et maxime. aut i. o qd ad acu

tissimam eidem. e. dicit reddit. Q'la autem ppe si

nem tres ht tonos in descensione t ascensione

poc'i insiliendo qm' gdiendo uadit. V'stata autem ei

pncipia sunt h. In. E. ut Quando nat. In. F. Ilu

lio. uere. In. G. ut Multa quidem. In. C. ut

Tertia dies. De a v a R t o t o h o

Quartus autem modus qd planus. n fecit ppe fine. iii. to

tonos. i. o qd viii. b. p'mam. assumpt. ascendit qd

ad decimam. e. h. n. p' finem semit. qd duo t.

demde semit. qd tonum. Deponit uero fine duob' toni

ad. iii. C. plerumq; ad. B. qd. A. acto semit qd. tono. qd. ad
sum finem. B. diaz. qd. A. diapente reddit. sumq; x.
uoces protonos. qd. semit. incedentes hoc modo. A. B.
C. D. E. F. G. A. b. c.

Prinципia aut ei inueniuntur in. C. ut Bechleem non.
In. E. Et omnis mans. In. D. ut Secus decursus. In
F. Laudabo. In. G. Ascendit. In. A. Deus tuorum.
Disent aut drc accio. qd. iii. h. p. m. A. sedam. B.
iii. C. qd. ii. h. iii. qd. iii. h. xi. d. qd. xii. e. qd. ii. h.
qrd. Qd si aliq antiphona neq; has tenu neg; has
iii. habuerit. s; in decima. e. incepit. t. sedam no
nam h. ampli dilererit. tenu erit modi. alia i. iii.
poneat. si ei formule diffas inceat. Volunt aut qd
iii. m. ad similitudinem. iii. dmodi. sedam nonam
h. dare. eo qd diapn sit ad ei finem. Prima u. ix. b.
ad ei finem nulla consonancia fit. S; no mag comu
nem usum secuti sum. Inuenim p. cea idificiliori
b. cantib; iungi tcio m. qd etiam uocem. C. ut sit de
cacerium. qd tñ cu parissime fiat. abusuum esse
n dubito. Neq; enim accia. C. in. xii. e. t diaz sedam
p. dictam regulam deacordi inuenit. D. Cu mul
ti sint gmatici qd ux aut numq; ueraces inueni
t lib. maxime dum sepe meoz laboret emdati
one. Musici aut ppaueri inueniant. qd p multa i
tempa antiphonaria emdata n sint. Non e g mi
rū. si multis locis falsitas inuenit. Tantum precor
reglam qd communem usum pseqre. Qd enim parissime
funt. nulli artis regula. solet approbare. Magist
ri mod in sextam terminat. f. qd acutissima eius
iii. x. f. eadem littera figurat. Cumq; vi. f. ad. ix.
prima. b. diaz signet. qd pma. ix. b. ad etiam. x.
f. diapente reddit. In. v. qd vi. ix. l. b. ualebit. Habe
bit g pordinem t duos. qd semit. ac dem t tre. qd
timu semit. viii. uocib ita. F. G. A. b. c. d. e. f.

Visata aut ei pncipia s. h. In. f. ut haurietis aqua.
In. G. Domus mea. In. A. adueniente. In. c. po
nent domino. Namq; qd tonu aut finem n habuit.
nee i pncipio. nee inincestu p se rexperit. cum

70

Sextus autem gemitus cum eo usque ad xii. d. sed deponitur a fine
semit et duobus tonis ad teriam. C. hoc modo.

C. D. E. F. G. A. b. c. d. e.

Et sicut quicunque habet duodecimam. e. et teriam. x. f. quod non
habet. vi. ita et vi. habet teriam. C. quartam. D. et quintam. E.
quod non habet quicunque. non est aliquis quicunque miscetur sexto declinans
quartam. D. fitque de accordum et hoc maxime muet
in antiphonarum. Horum autem ista erit discrecio. cum
nee depositio sexti. nee tota eleutatio erit quinta. Si
in decimam. C. incipiat. et eam per undecimam d. iuxta
quicquid suam repetuerat sepe. quicunque erit modus.
Si autem non ascendit non ad ix. pm. b. dicetur de sexto. siue
principia discernetur. Vix enim sextus non in suo fine in
cipit. ut verbum capio. Aut in uoce quartam. D. et

Septimus modus in septima uoce terminatur. C. cui acutissi
ma est eadem. Hic assumpsit nonam sedam h. ut
habeat duos tonos per finem. p. quod semit et duos et
ac tunc semit. et unum tonum. Deponitur in a fine et
uno modo. F. G. A. h. c. d. e. f. g.

Side et accordum placet facie uno adhuc semit et pone
afine ad quintam. E. non tam habet frequentem inuenies. Notandum
est quod si ei prima nona. b. non cedat nichil restat.
h. ut duodecima. e. addatur. ut dicitur fiat. et semit
quicunque. p. quod habebit tonum ac semit et dominum
et duos. ac semit et duos iterum tonos. et deponetur afi
ne et uno sicut in primo dictum est. nam non erit septimus
h. pm. Non enim ut stultissimi cantores putant geni
tate per acutissimum unum modum ab aliis in discrepabit. Illi
chilum impedit quemcumque uolueris modum. siue a
cute siue guttur de cantauis. h. tonorum ac semitoniorum
dib; et aliae consonantie sunt diversa positio. differentes
res ab inuisum et diversos constitueret modos. Iterum
si una tantum uoce. C. depuata finitur in viii.
A. rursus omnia sit pm. Habebit et afine
tonum et semit et duos et reliqui qui sunt pm. Princi
pia ei sunt h. In f. Memento mei. In C. Angelus
ad pastorem. In A. psalmo. ut Cum ieiunatis. In h. Re
demptionem. In c. Stella ista. In d. Sit nomen domini.

Atolius

Octauus modis procedit cum septimo. usq; in duodecimam. e. Deponit u ad. iii. C. t. q; semitonio qdu obus tonis. sive deacordum hoc modo. C. D. E. F. G. A. h. c. d. e.

Sup diximus huiusmodi deacordum. t. diat. n. hre. ideoq; non recipit facile utraq; id = acutissimam e. = quinquiesimam. C. simul in uno eodem q; cantu. ut qbdam placet. Pspicuumq; = qd. viii. tonus in depositione pommia affine est sedis. Qd si ei in eleuatur pma nona. b. daret. ut habet tonu. q; semit. qduos tonos. affine etiam permanet in eleuatur sedis. S; deridenda est inertium cantorumurilitas. qd demodorum discretione nil sentit.

Glareanus

Canores ubiq; lantatas
cum ipso uita Modo q;
nisi nō intollerab.
Modi nō sumuntur ad
deacordum VII spes probat.
ut Boethius distinxit
Sed si in deacordum
modi ad inuersio-
nem. i.e. de aliis in
duo regnunt.

De Regla

S; id solum seqt. qd alio in aures delire uide. sic qd gastmargie seruunt. psalmam + dulcedinem. ueram sobrietatis regulam fallunt. Inuenit pteca cum viii. ad. iii. D. descendens teciam p. f. q; ure = septimi. appetat. ac sibi deacordum reglare tanta presumptione licet. raro restituat. Principia ei s. h. In C. Nos quiuimus. In D. Virit dominus. In E. potens. In f. Tache. In G. Dum attus. In A. Completi sunt. In c. Ecce ancilla domini. Differit octauus a septimo. qd octauus ht teciam. C. qrtam. D. qd qrtam. E. qd nht septimus. qd vii. teciam decimam. f. iii. x. g. qd ure nht vii. Sane in his cantib; qd octauii depositionem qd vii. eleuationem mediu sunt. ut in reliqui qd modis dictum est. sedm formularum varietates in qd maneant discernentur. P ipsa n varietates unu cuiusq; modi principia. ligde punde bis. D. dum ure paucos cantus his regulis ut ure inuenio. eoz paucitatem qd ut ita dicam fortuitam singlaritatem apsumptuibus; inicitisq; cantoribus; factam ee n. dubito. Regla + est unu cuiusq; artis communis mandatum. Qd ut singlaria s. sedm artificiale reglam n. qsistunt. PS; pccor sedm unu cuiusq; uocis posicionem. pauca ad huc de modorum legem subiungas. M. Petitioni tue iustu = respon-

71

dere. Una queq; uox alie^s supdictorum modorum similitudinem tenet ut. I. qdēm q; habet an se duos tonos. p^o q; semit. q; duos t. ad iungit. ac dū semit tonūq; apponit. n i meito. vii. toni l^r modi similitudinem tenet cū q; finis. vii. ad gāmam diapason qsonat. pma q; iungit. q; h̄t p^o se tonum. an se u. toni q; semit. q; duos tonos. t̄ iungit. semit. q; duos tonos pmi modi legem custodit.

Vnd q; pma n̄ sū causa dicta est. Sedā u. cum depo nat p^o se duob^z tonis. q; an se eleuet semit. q; duobus tonis. itimq; semit. q; e iustitiam qrti modi regla seruat. Tercia p̄ea cum p^o se habeat semit. q; duos tonos. an se u. duos tonos. q; semit. ac deū tres tonos. q; semit. V. q. vi. petate fulcit. Jam u. locum pmi octauam tenet dixim. ad similitudinem pme & diapason. Alioq; si eam cū. i. viii. b. ppendas. habebit i depositioē tonū i eleuatioē u. semit. q. iii. tonos. ad similitudinem tenet. Prima nona. b. i depositioē qtrū semit. q; duos t. ad similitud. vi. In eleuatione u. sine q̄a. iii. toni secuntur. siue magis q̄a nulla sequitum diates ei caritate iungit. q; pncipal^s qsonancia. nulli toni regularem similitudinem tenet. neq; enim p̄ diapason apostolus fieri potuit. ideoq; nec cantum neq; distinctionem in ea pncipiū. Et finem h̄c p̄babis nisi id uitio fiat. Sedā nona. b. ad similitudinem. B. sedē uocis aq; p̄ diapason. facta & quarta magnum tenet. Decima u. c. ad similitudinem tricordat. vi. Alias an si sedā nona. b. puer habebit p̄ se tonū q; semit. q; duos tonos. an se u. duos t. q; semit ad q̄ationem octau. ac u. fine diates signat. Reliq; u. q; secuntur p̄ similitudinem litarum facile ppendum q; demonstrat.

se ave his feliciter

Ex his q̄ dicta sunt assidui p̄seruator tam de tonis q̄
de reliq̄s q̄sonanciis h̄is artis reglari diuina grā in
uante alia qm̄ plura intelligi. Qd̄ si se sui sensu acu
mine capte posse p̄sumpserit. aut ne qq̄ intelligeret. aut
du n̄ referet grās donatorū efficiet quod absit elatio
i seruē. m̄n̄ subdit̄ creatori. q̄ est bnd̄ est i sc̄lā...
Incipit liber Musicae

fa. 125 canticum primo
duo disti sicut

qua

vñ diapasona

q̄d octo sicut toni

Vidē musica. **M**usica nichil est aliud q̄ grā uocū
modulatio. ueracit̄ canēdi sciencia et facilis uia ad pfecti
onē canōdi. **C**re cogrua dicitur. Ut yditarū cōpescerent erro
rē. q̄libet sonū ē musicū subte autemāt. **N**ā indiscerū
sonū sicut est risus l̄gemit̄ h̄omī. lattus canū. aut rugi
cūs leonū. musica neq̄ recipit. **I**disceret̄ ō sonū est i q̄ nulla
cōsonācia discerni potest. **Q**uare dicit̄ cōsonācie. cōsonācie
ātr̄ l̄mīatū sepi cōsonāt. vñ simili sonāt. uel certe q̄ sonāt
vñ gl̄balā p̄petuālē nate iuice se cōtinet. **V**de sex cōsonācie
dicit̄ p̄c̄ diapason. vñ nulli. q̄ diapason cōsonāciā uocat.
uel xp̄ p̄c̄iōne q̄ dī diplā l̄ q̄ p̄ma 7 octaua q̄sonā redd̄
modulationē. l̄ q̄a ex cōsonāciis stat. **V**lo autē q̄ restat
seleic̄ toni cū diapente et semitonū cū diapete. q̄ araro i
catu q̄sonāt. id ē simili sonāt. l̄ q̄a nulla recipiunt̄ mono
cordi divisionē n̄ q̄sonātie s̄ ic̄ ualā uocat. **V**d̄ dī musica.
Musica ut qd̄ uolē. amusadient̄ qd̄ instrumentū ē qd̄ om̄niū uū
atq; modū ille ḡtinet. humano signe inflat spū ut tibia. manū
tēpat̄ ut finala folle cōcta ut organa. **V**de yagreco qd̄ est
mesa. vñ media musa dī. dicit̄ ḡtia qd̄ musica amuſis nom̄
acepisse. p̄ eo qd̄ ip̄e apud antiquis in hac arte pfecte credidit.
yabes modulaciō p̄icia q̄rere. **A**llū musica q̄s modulistica. vñ
amodulatioē dictā existimat̄. **A**llū musica q̄s moysica ab
ab aqua quā moys appellata oppinat̄. **A**llū musica q̄simū
dicā amudi. vñ celi catu dictā putat̄. **V**de qd̄ dicit.
Bloḡ numeris. viii disminua uocū. **S**cindū q̄s; qd̄ octo
sc̄t̄ toni l̄modi admittationē uislic̄ viii partū oratio
nis. **C**ogruū q̄p̄e uide. ut sic viii partib̄ cōmetōne
qd̄ dī sic modetur modis octo om̄ne qd̄ cantū. **S**; cū nē
viuit̄. qd̄ dū c̄pat̄. iii erat ad similitudinē fortasse

72

uitepū. Siē enī sclāuariāt. iiii tēpū. sic. iiii modis disti
 gunt. om̄is catus. Modia modā do siue a modulādo uoca
 tis. quādī p̄ eos cat̄ modāt̄. i. regū. l̄ modulat̄. i. p̄ponā.
 Sane qđ nē octōst̄ modi cū quādā n̄ eset̄ n̄. iiii. S̄ hacre sic ^{p̄ ap̄ op̄ sp̄ solū t̄ que}
 ē sciendū. Op̄mūt̄ de musica s̄c̄p̄t̄ natā uocū diligēt̄
 cōfidata p̄ ut t̄ uires ingenuū prebuit om̄e modulādi
 uarietātē iōct̄o d̄ixim̄rēt̄ modos. V̄de h̄q̄t̄o rāt̄o
 finales. habet̄. d. e. f. g. i. quidē final̄ z̄ p̄mi z̄ sedi. eccl̄. a.
 ȳḡri. F. v. ȳv. 6. vii. viii. M̄oderuiait̄ p̄ey nūnt̄a
 subtilī examinātes q̄sidabat armoniā modorū q̄fusam̄
 ēē ad dissonā. V̄ibat̄ nāq; etiū eidē modi nē i grauī p̄n
 cipiū habere reuiga ipsas uagari nē i acutis inchoari
 v̄ibidē maxime cōmorari. h̄ac̄ d̄issonāciā uolēt̄ autē
 unūquę; modū i diuīos partiti s̄c̄. ut v̄ibidic̄ ille canēdi
 mod̄ qui i acutis ūsaret̄. autē. i. auctoal̄ siue p̄ncipal̄
 uocare. q̄ū magis i grauī morā facet̄ plagī l̄ plagī l̄ od̄
 lateral̄ seu subiugal̄ dicere. I litigatur autē sic. Autē p̄t̄
 apud latīnos cōt̄ores p̄ni tōnū uocat̄. plagī p̄t̄ sedi. Autē.
 deuterus eccl̄. plagī deuteri q̄rt̄. Autē et̄. i. q̄nt̄. pla
 gī. t̄ti v̄l. Autē tretard̄. i. septuā. plagī tretardi v̄ v̄l.
 i. t̄p̄t̄ autē p̄t̄. p̄m̄. Neutrus sedi. T̄to eccl̄. T̄t̄ard̄ q̄rt̄.
 Autē ū auctoal̄ ḡree sonat̄. Autēt̄atē nāq; ipsi. A
 e. e. g. o. i. uocat̄. plagī autē q̄sip̄cial̄ l̄ collatāl̄ exp̄o
 niportest̄. Vicini. n̄. illa plaga. i. illo latē siue illa par
 te. His ita digestis iānē tēp̄ est ut d̄ regulari siue licet̄
 om̄ii modos c̄siue regulas dem̄. Cū ḡ d̄elū modos dicturi
 sum. qđ c̄siue uocem̄. p̄m̄ disciendū z̄. Cū modos siue
 toney dicim̄ legē q̄ sub certa regula coheret̄. sc̄l̄ ḡt̄ q̄sq; al
 cōde l̄ desceſde debet̄. Om̄is nāq; autē a finali suo ad. viii.
 qđ c̄dy ap̄ason regularit̄ ascēt̄ licet̄ ad. ix. l̄ decimā. Licet̄
 euā autē a regula iēco secreum̄ ut sciatur q̄ alle uoces p̄ra
 ro se cōt̄igēde q̄p̄ licet̄ia q̄edictur. Qđ cui q̄s p̄ regulat̄
 s̄ierdbito h̄t̄. iōq; lib̄ eo frui potest̄. Oe aut̄ licet̄ia possi
 det̄ ea tāquā p̄ grā possēa humilī atq; prudēt̄ s̄c̄ tētāda
 esēdūt̄ autē a finali ad p̄ximā h̄t̄ illa licet̄ia a q̄b̄dā p̄t̄is
 musicis cōcessā reperi. C̄xip̄t̄. autē t̄t̄ q̄ simplicit̄
 qđ nōiat̄. Uicario ista finale d̄cesio attributa z̄ nāli

P̄p̄w̄los
 Āt̄t̄p̄p̄os
 T̄p̄t̄os
 T̄t̄ap̄t̄os

de t̄m̄ modos

am ob causā nō semitonii ipffectio copetē fieri b̄scē
 n̄ p̄mittit. plagales aut̄ om̄es a finali usq; ad. v. qd̄ est
 diapēte, licet vi assūt. Nec ē m̄nādū qd̄ plagales
 s̄p̄ in inferiorib̄ morari debet. p̄m̄o a finali ad q̄ntā ascē
 dere. Nā yedo h̄ūl artis ext̄stissimis q̄ aridone infine c̄tat
 sui ap̄bat c̄tā q̄ finali ascēdes. v. ter. l̄c̄t̄ reperit au-
 tēto deputat. Vde, h̄ancyp̄. Ecce tu pulchra es q̄q̄ in c̄stū
 sedi toni deidat tam q̄a sup̄ius q̄ntā a finali sepr̄ reu-
 bat p̄mo tono d̄p̄t̄at. sc̄e h̄c. P̄ om̄ū grandit̄ ē q̄a
 i superiorib̄ frequēt̄ iūat quāuis in uincitōe ad. d. capi-
 tale descedat p̄mo tam̄ tono ascēt̄. Qd̄ ido sit ut honor
 p̄ncipū p̄seruet. dñs nāq; s̄ue magist̄ n̄ c̄tā m̄p̄a
 potestate b̄t. s; i mea q̄st̄ subdit̄ ei. Subdit̄ aū suſ-
 fice deb̄ s̄ia magist̄ s̄cocess̄. humilit̄ vi liceat nedū
 adea q̄st̄ plati sui temerarie sept̄p̄iat. de iōsitione aū
 remissione modox sic ē adnumāt̄ rediū. dūtēt̄ solō lic-
 siū p̄ncipū a finali ad q̄ntā itēdere. iadēq; sub finali
 p̄m̄de remitt̄. Solō autē autē dñs. iūl. itālegē
 cūl̄gredit̄. Ad sextā nāq; plerūq; p̄ncipū sūmū itendit.
 vt i hac. i. Tercia dies ē. Subiugalib̄ uicet p̄ncipia sua
 ad. iii. itēde. iad q̄ntā iterdiū remitt̄. Obseruan-
 dū ecia d̄iāpēte ut in melodia subiugalū a finali
 nūq; ad superiorib̄ saluat. diatesseron iū sup̄ iūta libe-
 fiat. Quarti tamēq; p̄diap̄ p̄petēcius q̄ p̄diatesseron
 cedit̄ resurgit. Mūtū cū magistrī h̄ūl harmonia
 sep̄ iūt̄ ad. vi. q̄ad. v. itēdat̄ remitt̄. Monos-
vñ dñc̄ monocoordū
 cordū p̄redit̄. Monos iūt̄ un. l̄solus grece d̄t.
 Vde monac̄ dñc̄ est qd̄ solō ac siglaris ēt̄ debeat. Itaq;
 sic d̄e acoordū a dñc̄ cordū i. vñcoordū ab octo. sic mono-
ad qd̄ fr̄ m̄l monocoordū
 cordū ab una corda z appellatū. Ad h̄ autē istruim̄tū
 istud p̄tule et ut c̄t̄d quo dubitat uer̄ne sit an falsus
 iopbet. pueris q̄q; s̄ue adolescētib̄ ad musicā asp̄uati-
 bus adileat̄ ad id qd̄ disce uolt̄ ipso sonoduce facilī n̄i-
 gant. Qom. Litteras monocoordi sic p̄reas cū tēla d̄e-
 res z an occōs pone ut si n̄dū uū ipsar̄ littariū plene
 cognoscēs sedm̄ easde littas p̄cuiens cordā ab ignorātē
 magistrī m̄nifice audias z discas. II. Vere i quā m̄nabi-
 lē magistrū m̄ dāsti q̄ amē fact̄ medocerat me q; docēs

nil sapiat. **I**nimo ppter sapientia et obedientia sine mari
me appetere. **C**onabit enim in diu noluero et non de mei
senis corditate quod uerbi lumen cruciabit. **Q**on magist' e' s; diligenter audire regit. **I**. **S**icut maxime ^{in aliis nomine dicitur}
diligentia obseruanda. **Q**. **I**conuictio ib' uocu' q' sonacias
facit ut diuisas ut sic se diuisse ac distinet, ita dissimi-
lit' una qq; earum prualeas pnuiciare. **I**. **E**sse distinzione
per ediscere, ostende numerus ex epis. **Q**. **S**ecundu' t' id epo-
sicioe q' in leuacione. **P**rima quietio e' uocu' cu' ille due
uoces inquit ut q' uniu' esemtiorum ut i. v. c. in vi.
f. q' sonacia omnis tractio est. **V**t prima eleuacioe
hui' aciphone. **C**ultate. **I**ndpositioe u' precipitatione
ita. **T**e deum. **S**edau' e' cu' iter duas uoces e' in' conu' ut
accia. **C**. in iii. **I** in leuacione ita. **C**lamor. **I**ndpositioe
u' sic. **A**ngelus. **T**ertia u' i'c' duas uoces con' semitiorum
differetia faciunt. ut it. u'it. **I** et vif. hoc modo in
leuacione. **I**obiam' aut. **I**ndpositioe. **I**legit. **C**ta' est
cu' it' uocem uoceduo' se conu' it ari. f. mostau' a' ic'
leuacione ita. **A**d huc multa. **I**ndpositioe h' m. **C**onu' maria
qua sit p' diatessaron. **V**t ap' ma. a. in. iii. **I**. **H**u' in leuua-
cioe. omel patarche. **D**eposicio u' hui' m' e. **S**ecundu'. **S**ex-
ta aut p' diapete. ut a. iii. **I** in viii. a. **V**te. **P**rimogen-
tia. **I**ndpositioe. ut. a. vii. **C**ontra' c. h' m'. **C**ante-
tiva. **A**lie regulares conuictioes uocu' nusq' repertu'-
E. **I**n maximu' sepe error in vulgaris catib' labunt ^{et alia catib'}
qua' con' semitiori aliaru' q' sonaciariu' minu- ^{se perduntur}
me p'petat. **I**deni un' q'sq; e'ay eligit q' p' mi' aurib;
placuerit. l' q' facili' ad discendu' pnuiciadu' ne puenit.
Fitq; magn' error in multis catib' cui' modis sunt.

Fonna autem. p'ca. **I** p'mi magist. scil' p'mi coni. **p'm**
tot' finit' in uoce. iii. **I** p'cedit q; i' regit. q' est eadem
littera. **A** p' tonos ac semitioria. Itar' fine p'm tot' occurrat
snde semitiorum q' toni. ac item semitiorum q' duo co-
ni. **D**eponit' u' fine ad uocet' t'ia. **C**onu' uno h' m'. **E**

F. G. A. H. C. D. Quoniam de cordu uoluntate adieci uoce
 sedam. **V. S.** nesciis iusu. ut adea deponat prius toni. Scriptum
 autem eadē eidē in i.e. ut **O** quoniam luctus. **S**criptum autem in
 quodam peripuum recordat eū sine. **C**ecce nomē dñi; in e. q. **Gau-**
 de deo. **In. F.** Cantate tuba. **I. S. Q. Q.** **J. A.** que ueniet dñs. **S**e dī
 autem toni similiter. **S**imilitudine sunt i.e. de uoce. **V.** hascedit eū
 eo usq; ad **x. p. mā. b.** ad **x. u. e. b. x. d.** in puent. **D**eponit
 autem fine cono et semitonio. et cono usq; ad **p. mā. d.** Aliquo
 autem si raro. talio cono. ad **T.** et sunt coede x. hoc modo
Formula plagaliter. i. subguigalus p. m. o. agit. scilicet sedi to-
 ni. **T. A. B. C. D. E. F. G. A. B.** h. t. itaq; sedis. **T. x. p. mā. d. mā. b.**
 q. s. n. h. t. p. m. **C**ec p. m. h. t. x. c. x. x. d. q. s. n. h. t. sedis. **S**cilicet
 horum q. ad. **T. x. p. mā. d. mā. b. n. d. p. o. n. i. t.** h. ad. x. c. b. x. d.
 n. deuict. **S**equitur adiutum ē. iprimi an sedi tonisunt. **A**ritista
 discrecio ē. dd. viii. d. x. p. mā. b. si uascēt certissime
 d. cono. sedo sc. **E**rit itaq; viii. d. x. b. ut q; committit
 ad q. s. d. u. e. a. scēdit. si dñi iei p. m. a. e. t. s. t. o. l. quarto
 eas repercutiat. aut i. viii. scriptat. in erit p. m. **S**i autem
 terioribz. scriptat. sedm quoniam antiphone ratissime ad
 illas ascēdat. sedi erit modi. **A**lioquin iuxta formularia
 rietates. l. diffinitias discernet. **P**incipia autem sedi tonis in.
T. ut **C**duc d. circere. **J. A.** N. e. o. e. l. e. o. n. i. s. **I. n. e.** Nonne cor-
 nūm. **I. n. l.** Ecce imibib' celi in. c. **C**ecce maria. **I. n. f.** Quem
 iudicis. **I. n. s.** l. in. b. rarissima exēpla reppies. **I.** de p. m.
 et sedi toni. discrecio sufficit. **D**o reliq; pp. dū est. **O** **T**erci
 modi. in. v. uoce finit. id ē. in. e. lat. p. o. d. x. uno dia-
 son usq; ad eandē. e. deuicta p. conos et semitonia. q. s. p. m.
 semitonii. **B**onde tres conos. ac se semitonii et i. i. conos.
 epom. et u. afine. ad. iii. **I.** cono h. m. **F**ormula autem dñi
 i. sedi magistris scilicet terciū toni. **I. E. F. G. A. B. C. D. E.** Sa-
 ne sedam non s. **I.** ideo adamāū tēr. q. a. ad e. finē diapet
 ē maxime autem id quoia ad acutissimā ei. i. e. diatesseron
 redit. **C**ora autem p. p. finē h. t. in conos i. p. s. i. o. e. l. a. s. c. e. s. i. o. e
 poci uadit i. siliendo q. gradiendo. **V**isitata autem p. principia
 se hec. i. e. ut idō natū. **I. n. f.** H. scio. **I. n. s.** ut multa q. de-

de q̄to.

me. ut tertiadieſ. Et aut̄ mod̄ quia plan̄ est. n̄ ppe ſc̄ ſine
 tres tonos. Ideo q̄. ix. p̄ma. b. affūſit. Nc̄dūt q; ad. x. e. habet p̄
 ſinē ſemitoniu. 7 duos tonos. S̄ide ſemitoniu. tonu. Leponi-
 tu aſine duob̄ tonis ad ii. c. pleriq; aut̄ ad ii. b. p̄ma. d.
 acto ſemitonio 7 cono. q̄ ad ſinē ſinē. ii. B. diatesseron. p̄ma.
 d. diap̄t̄. ſonac̄a redit. ſuit q; uoces deoꝝ p̄ tonos ac ſen-
 tia iodeſes h̄m. Formula plagal is deuteri ſel. iii. toni.
 d. b. e. d. e. f. b. e. p̄ncipia eide inueniunt̄. iii. c. ut ho-
 emat. in. l. Secus ḡeſuſ a m. e. Gaude maria ugo. in. f. Iude
 yerusalē. in. g. Oyes. in. a. ſumādatiſ. Inſent̄ aut̄ q̄t̄
 actio. q̄a quart̄ b̄ p̄ma. d. ii. b. ii. e. q̄ ſu b̄ cerci et ſol̄
 b̄. xi. d. a. xi. e. q̄ ſu b̄ q̄t̄. ad ſiaſig antiphona. neq; haſ
 terii. neq; illas b̄ q̄t̄ ſi. in. x. e. ieriat. b̄. ii. ix. b̄ aplius
 diligat. t̄cū erit modi. Alias in q̄to ponet ſic ſormule dif-
 ferentia inveniunt̄. Volit aut̄ q̄d̄ q̄to in ad ſimilitudine c̄
 cū ſedam. ix. L. buere. coq̄d̄ ſit diap̄t̄ ad ſinē nulla q̄ ſonac̄
 fit ſi nos magis minē tuu ſecuti ſim̄. Inueniunt̄ p̄ta
 idificiolum c̄t̄ b̄ uiḡ c̄t̄o in. ii. c. uoce. ut ſit de acođu
 q̄ ſan̄ cū rariſſime ſiat abuſiu ſit d̄ d̄ dubito. Regenū
 accia. c. in. xii. e. t̄ diatesseron ſed in p̄ditā de acođi regla
 inueniunt̄. l. cū mult̄ gramatici. uox aut̄ ſequā uoces
 inueniunt̄ libri maxime dū ſepe ſecondatioē laborū.
 musici aut̄ ppauti. q̄ p̄ multa iā c̄ ſepta antiphonaria emda-
 ta n̄ ſit. n̄ ḡ m̄rū eſt. ſimultis locis ſalitas inueniunt̄.
 Tācū p̄ ſepta regula. 7 minē uſu ex ſegre. Q̄en̄ rariſſime
 ſunt nulli arti ſol̄ regula appbare. q̄. q̄t̄ mod̄ ſvi. 7 de q̄to. x.
 f. terminat̄. 7 acutissima ei tercia decima. f. eadē ſu-
 cūtū ſigurat̄. euq; v. ſ. ad p̄ma. y. b. diatesseron
 p̄ma. y. b. ad ſeptā. v. f. diap̄t̄ ſoddat̄. in. v. vi. p̄-
 ma nona. b. ualebit. Habebit ſeptā ſecondū duos tonos
 7 ſemitoniu. deinde tonos tres. 7 ultimū ſemit̄.
 viii uocib̄ ita. Formula aut̄teri tui idē tācū magist̄
 ſel. v. toni. ſ. g. d. b. e. d. e. f. Uſata ei p̄ncipia
 ſeptā. in. ſ. ut hauriet̄ ags. t. v. e. Huius reliquā
 in. d. ut a prudētes. ſu. e. ſece diſiueniit̄. m̄

to
de vi.

quia tonū āte fine n̄ habuit. n̄ ip̄ncipio n̄ icellū p̄ se resp̄et.
Sext autē gōt̄. cū eo usq; ad xi. d. S; deponit̄ ad omnī
 fine semitonio. yduol̄ tonis ad tētiā. C. h̄ in **formula** plaga
 l̄ t̄ti. v̄ subiugat̄ tētiā magist̄ sc̄l̄ v̄ toni. C. d. e. f. g. a. b.
 c. d. Et sic q̄nt̄ h̄t̄. duodecimā. e. y tētiā. x. f. q̄nt̄ h̄t̄ vi.
 ita y sext̄ h̄t̄ tētiā. C. q̄nt̄. I. y q̄nt̄. e. q̄nt̄ h̄t̄ q̄nt̄ n̄ qd̄
 aliquid q̄nt̄ miscet̄ sexto declinā iqt̄tā. I. y ita sit decan-
 dū. s; h̄ in enī raro maxime i antiphonis cōdig. n̄. Crū.
 ē. ita discrecio cū nec sposicio sexti. e. n̄ ita elevatio v̄.
 ad f. si x. e. icipiat̄ l̄ iudicium. d. ascēdat. yēa iuxta
 q̄nt̄tē sepe rep̄euerat q̄nt̄ erit mod. s; ianū n̄ ascēdat
 n̄ ad xv. diceat̄ sext̄. **Sue** p̄ncipia disc̄net̄. V̄xim vi.
 n̄ i suo fine icipit. vt v̄bū caro. dūt̄ i uoce. iii. v.
 vt. **S**iego uer̄ x. v. **V**tilia i mo y necessaria p̄bat̄. add̄
 s̄c̄l̄ seruēs exp̄bationē de modis q̄ dicta. V̄de sic exp̄bat̄
 v̄. y. viii. cono cupit̄ me audire i dūt̄eras. o. Seq-
 tuā mod̄ i uoce. vi. 6. t̄minat̄. cūl̄ acutissima. v̄. x.
 q̄cūt̄ne eodē caractere denotat̄. h̄ic assūmit̄. x. h̄it̄
 habeat duos tonos p̄ finē p̄ q̄ semitonii y duos tonos.
 hac tū semitonii e. i. tonū. I. ponit̄ ū a fine cono uno
 hoc m̄. **F**orma autēt̄ tētrardi. i. .iii. magist̄. sc̄l̄. vii.
 toni. f. c. a. b. e. d. e. f. g. Q̄ si d̄c̄c̄dū placeat fac̄
 uno semitonio ad huc sp̄one a fine ad v̄. e. n̄ tām h̄t̄re
 q̄nt̄ iuuenies. Notādū zant̄ q̄d̄ s̄c̄l̄ nōna. b. c̄cedat̄ in-
 chil̄ restat̄ n̄ ut. xii. e. ad eā diateserōn fiat̄. yadsem-
 tonii y t̄ hat̄. erit q̄. p̄ om̄ia p̄ n̄ q̄a habebit tonū y se-
 mitonii. ad d̄c̄le duos tonos y semitonii y duos tūtū tonos.
 y d̄ponit̄ a fine cono uno. sic iupt̄mo dictū e. y n̄ erit
 septim̄ s; p̄mis. Non enī ut cūt̄simi cārōes p̄t̄at̄
 grauitate l̄acunāne m̄ mod̄ ab illo d̄crepabit̄.
Nichil enī iup̄ed̄ q̄nēūq; mod̄ uolueris siacite l̄
 grauit̄ dect̄auris. sed tonos ac semitonios q̄b̄ y die
 sonācie fūt̄ d̄t̄sa posicio. diūsos ab iuocē ad diffe-

B	S	C	v	D	v	E
G	H	F	v	G	v	A
B	C	E	v	D	v	F
E	S	F	v	G	v	A
B	S	F	v	D	v	E

de VIII.

r̄tes modos iſtituit. Itēq; ſumātū uoce depuata
 ſimilē i. viii. a. tū ſuſ ſit pōmia p̄m. H̄abebit ep̄iaſi
 ne tōn ſemitonū. y duos tonos. y reliq; ſit p̄mu pnci
 piael ſc. h̄ in f. v̄ p̄ expla reppres. in. e. dicitā ē. i. a.
 rāpo inuenies. Lōm̄ mea. in. h. ut dicit d̄s. j. c. Benedicta
 m̄d. Sit nōm dñi. Octauū aū mod̄ pcedit cū ſeptimis usq;
 ad. xi. e. Spouſt aū ad c̄ta. e. tono. ſemitono. y ūlto
 nis y ſit deacordū h̄ in. Foro. v. a. plagal teatardi. i. ſub
 uigil. iii. magist̄ ſcīl. viii. toni. e. d. e. f. g. a. b. c. d. e.
 Sup̄ dñm̄ h̄i deacordū t̄ diatessenon n̄ habe. idq; n̄ reci
 pit. facile utq; i. acutissimā. e. y ḡuſimā. e. ſimilū uno
 codēq; c̄tu ut q̄b dā c̄tu plac̄. p̄ſpiciū aū ē q̄d. viii.
 toni in dpoſicioē afine pōmia ē iſd̄s. Et ſie i. ieleuacioē
 p̄ma. ix. v. daret ut h̄t toni ſemitonū. y i. tonos. Afine
 y ŏ ieleuacioē p̄maneret ſed. S. d̄ridēda inercium
 c̄tor ſcūrūtāl ē. q̄ademo dñi ſit ſc. d. ſolū ſc̄t q̄d al-
 q̄ in aures ſlimure uide. ſicut q̄ caſtri marie de ſerui-
 ut p̄ falſa enī dulcedurē uenī ſobertatis regulā fallit. que
 nū p̄tā cū octauū ad. I. iii. d̄ſcēdēt c̄ta. x. f. y uire vī e
 appetat. ac ſi regulare deacordū tāta p̄ ſup̄tioē lic̄ rāpo
 reſtituat. p̄nequia eſt h̄. in. e. ut ſūrēnt. Et Cœā
 cilla. in. I. ut v̄rgines dñi. i. f. Hodie oaria. in. cōplec-
 tis. Infert uocauū a. vii. q̄d octauū h̄t c̄tiam. e. iii.
 I. q̄ntā. e. q̄d ū h̄t vii. Et. vii. h̄t. xii. f. y xiii. e. q̄s
 ū habet octauū. Sane i. his c̄tib; q̄ ū octauū dpoſicioē
 viii. eleuacioē medū ſc. ut i. reliq; q̄s; modis dictū ſcōm
 formulay uarietate. i. q̄ cono maneat diſceret. P̄ ipsas. q̄.
 uarietates unū cuiq; p̄nequia liq̄de p̄uidet. I. ſūrē
 paucos c̄tib; hiſ regularis y t̄re inuenio eay pautitatē
 ut ita diaſ ſurtuā ſiglartatē ap̄ ſup̄tioib; uiciatiſ q̄cā
 c̄tib; factā ē ē ūdubito. Regula e enī uinculq; arat̄ cō-
 minemādatū. Utq; ſiglaria ſc. ſed m̄rtificialē re-
 gularē ūdūſtitū. Si c̄tē octo ſc. comita y octo eordē

sc̄ tenores. Tenuantē a tenore siō nō nō dūteo. **T**asplēdeo
 splēde dī. Et tenores qđē ī musica uocam. ū p̄ma silla-
 ba Sellexaq̄. cui lib̄ com̄ lēp̄ti. **S**i enī claves modu-
 lationis tenent, nad cantū cognoscēdū nobis ad tū
 dant. **N**ā n̄ scieris finē n̄ potis cognoscē ī meq̄it
 quātū eleuari l̄ deponi obeat cāt? **S**; finis cognitio
 est cant. **S**; m̄a ultime uocis v̄do tenore no-
 cat. Horādū est autē qđ sic finis octo tonorū ī quatu-
 ornotis que ob id. ē finales dicunt dispositiō. sic
 octo tenoreb̄ uidelicet tonorū aptitudinib̄ nocte
 iiii. atq; utrūcū s̄ s̄. diuiso iii. **S**emp̄enī duorum tropo-
 rū finis ad unā respicit. itēq; duorum ad unā et si per
 cēta. Itēnōb̄ n̄ ī ita est. **N**ānē quidēm una
 nē ī tres una cōsidāntur. Et autē inf. tenu-
 ī toni **I**n. a. acuta. i. iiii. vi. **I**n. c. tēcū. v.
 viii. **I**n. d. septimi. Nec in cōgrue tene. ii.
 i. vii. singularia sib̄ loca uēdicānt̄ qm̄ iste
 sed̄ i. qua maxime descendit. **S**eptim̄ p̄ oēs om̄ib̄
 ascendit. Sūt autē p̄p̄e ut sup̄ērū tonorū iiii. fina-
 les iste. **V.** e. **F.** c. **D.** qđē final̄ est p̄m̄. **S**ed̄. **C**ui.
 xiii. f. v. **v.** vi. **c.** vii. **vii.** **viii.** Ideo autē p̄p̄e di-
 can̄ ḡyaliass finales int̄du cōt̄ sibi usurpant. —
Qd̄ q̄m̄ et enemiat insequēti amuente dō suffici-
 ent̄ dōm̄t̄ūm̄. **S**ciendū aut̄ qđ tota uis cant̄
 ad finales respicit. **N**ā ubiq̄; cant̄ incipiat.
qđ nūcūq; uariet̄. semp̄ ei m̄ adudicandus ē.
 i. cui finali cessauerit. **V**de istud. **R.** p̄parate
 cōda utrā. lie, c̄sū p̄p̄ habore uideatur: tam̄
 q̄ in. e. finali exīt. Legitime de uito at̄būt̄.
 I tē istud. **R.** factū est silētū quāuis iēptionē
 habeat simile respōs̄. viii toni. ut sūt. **R.** Qis-

sus ē gabriel. R. Lapidis. R. Ut est jesus. tū simus
 istud p̄mo addic̄t. Nec in cogruē hoc musicorū p̄uide-
 cia eū iusū ē unumodoy q̄sidatioē sumat. b̄n̄t. C̄s
 i grādis reb̄ sola simus q̄sidatio sapientes ab i canticis se-
 cerunt. teste boecio q̄art. Rerū exē p̄udecia metit.
 Sic ḡ terū actio ad finē respicit. sic canticū modulatio
 invenient ad finē cedit. Vnde ho die q̄ uulgare p̄-
 uerbū est. Omnis laus i fine canit. Sc̄cū iā de teno-
 rib̄ modoc atq; finalib; aliquid dictū est. nichil obest
 si c̄d̄ d̄ cū lib; tonū. Vbi sit incipendū lectore certis
 ficerit. Sed ḡ tonū glā. i. e. ḡū incipit. Quārū iē
 finali. p̄ mi. Quārū Sēxti i. f. tercii Octauii g.
 Septimi iud. acuta. Nē de sigul. i. d tenorib; finalib;
 et clācones subdām exēpla.

Si fistule eq̄t q̄s s̄t audīnū suūt & longior buioē insua
 longitudine bis habuit erit. insup i canticis ei diamet-
 trii. q̄sonantia diapason ad seminice resonabit. Itē si fistula maior
 minoris longitudine q̄t habuerit & insup diametri ī insuā
 stineat. bis diapason resonabit. Itē si fistula maior minore totā i
 sup longitudinis ei tēcā p̄te. nec n̄ tēcā diamet diatess q̄sonabit
 Itē si maior minore totā habuit & insup longitudo ī medietate
 cū medietate diametri q̄d in cauo ē dia p̄ntē sonabit. Itē si maior mi-
 norē in setotā habuit & longitudo ei octauā p̄te tonū erit. Itē si maior
 minū in se totā hab. & longitudo ei sextā decimā p̄te semitonū erit.

Octauā p̄te diametri prime fistule affige & reliquū longitodis in
 p̄es diuide quāz sc̄de cede. Siliq̄ ḡ p̄te diametri sc̄de fistule affige
 & reliquū longitodis in p̄pare. q̄p̄ḡ p̄es dabo tēcē. Dēm ad p̄mā reūtens
 ei tēcām p̄te diametri affige. & ret longitodis in q̄d diuide. Cōd m̄
 sic p̄pmā inuenisti & ita p̄scđam inuenies q̄. 1. 2. 3. 6. 2. p̄ q̄. 2.
 apposita sep̄ diametri 3 p̄te & dimisone p̄ & postea ad 3. reūtens
 in e diatetam diamet ei affige & q̄d sup̄ ē longitodis in 3 eq̄s p̄te
 diuide. q̄d duas p̄es ḡ fistule cede. Acutā u p̄ ḡues inuenies na-
 cūlib; graui fistule totā diamet insurā affige & q̄d reliquā ē longit
 in p̄pare unū ex his fistule cede. Cōd m̄ facutas inuenies sup̄ acenti

corpus gerlandi tab. I. 329

Primi toni melodiam psallas in directum. Sclorū am. Ecce mā.

Secondum arcem insine in medio sic variabis. Sclorū am. Altim.

Tertiū suspētū in medio insine precipita. Sclorū am. Quidez.

Virga si dēcē ascēdēt̄ sed tandem de atco cadi. Sclorū am. Altim.

Quinta medietas sedo similiſ ſine diſsimiliſ. Sclorū am. Mones.

Sextus ut p̄mis ſponue ſed alter deponit. Sclorū am. qm.

Septim⁹ quartū in medio respicit ſed inſine deſpiciat. Sclorū am. ſic.

Octauis quinto respondens in medio tali encie includēt. Sclorū am.

Alabro diuide instrumentū uſq; ad plectru. **M**illa die.
in ix p̄xī ual⁹ rēſles, i pmo pallū pone. 3. a. v. reuerſe ad
plectrū p ix pallū i pmo pallū pone. 6. deū ad plectrū p q̄tuca
diuide; pone f. a. v. i q̄tuca dūid, i pmo pallū pone. 6. ab. 6.
dūid in q̄tuca; habeb; ab. ab f. diuide i q̄tuca iueniſ. b. q̄tuca
dūid in ix pallū; iueniſ h. q̄tuca ab. 6. dūid in q̄tuca i iueniſ. c.
ab. a. dūid in q̄tuca i iueniſ. d. a. h. q̄tuca dūid in q̄tuca i iueniſ. e.
a. c. p q̄tuca pallū iueniſ. f. a. d. p q̄tuca pallū iueniſ. g.

Ep̄phorūnū trichoricū punctū porrectus caſeū. virgula caphalū
clavis quiliſma podacū. Siandūcū ſalixū climacū roſacū ancū
te. prellū mīne; ſi maiori non pluribus u. t
etras à ſignis uenit plura refingit.

liberavit eum dñs. nisi facit nesciu quippe autem etiam
tempore mortis mactauit p' p'c'nti'ā r'p'ben's' omnia sua. Quid p' p'c'nti'ā
dilecta' contigit nequaquam tunc sit. post etiam quia ipsi' c'nc'p'nti'ā et
in cuius se illicta p'petrass' m'sm'nc'nt'ā. contras'c'nti'ā i'act'ā q'nd' d'c'nt'ā d'c'nt'ā
tunc dicitur. Sic sic ag'nu's p'm'nt'ā. s'ca que c'om'is' p'f'ct'ā f'ci' erant. p'c'nti'ā
sup' nos diu'ntias condit'or'is nři'. l'ec'are nos uidit' et' p'culpam exspectare ad nemiam n' d'c'nt'ā. Et ec' p'c'nti'ā
qui desp'ximus uocat. auersi ab illo sum'. et tam' non auctor'um. Unde ben-
y'pes'iam dicitur. Et erunt oculi m'identes p'recepto'ri' et' tuu'. et auersi'ne m' i'
uocem postergū monentis. Quasi infac'it' homo monitus ē. quando a
u'ltic'iam condit'ū p'cep'ra' re'lititudin'is acce'vit. Sed cū radem p'cep'ra' d'c'nt'ā
sit. quasi condit'ori' suo dor'sum mentis infac'it' dedit. Sed n'ce' adhuc p'c'nti'ā
gum sequitur' et' monet. quia iā et' annois contr'p'nt'ā. et' tuu' n'c' adhuc
uocare n'cessat. Quasi dor'sum et' infac'it' dedit'. cas' d'c'nt'ā despici'ā. et
p'cep'ta calcam'. Sed stans postergū nos auersos renuocat. qui q'c' uia et' q'c' d'c'
t'ur. et tam' p'p'recepta clamat. p' patientiam exspectat. l'ec'iat g' fr's k'ru'
libet ur'm loquenti famulus suu's subito sup'bire' r'rga infaci'ē darri. n'c'
n' contr'p'nt'ā dñs' c' sup'bium fer'at. uuln'era' c'ubr'ite a'm'na'c'f'oni'is infia'
ret. Ec'ce nos peccando auctor' n'rō terga infaci'ē dedit'. et tam' sustinē'. su'
auersos benigne renuocat. et qui ferire' nos auersantes potuit. ut r'uo' tam'
munera p'm'rit. Tanta g' condit'or'is nři' mis'c'lia. duriciam nři' r'at'us erat
et homo qui m'ali'um q'd fecit ex'pri' p'c'ussis' potuit. saltim ex'per'at' i'rub'
en fr's breuiter resero. quam uiro ueneribili alar'm'ano te' part' mon'as'
mei atq' p'r'bo. n'c' autē h'raculano ep'o narrante cognoui. Hanc namq' si'
ter audit'is. caritati ure' non breuiter suffragari credo. Nostris modo ra'
bus' r'g'lor'ius quidam eruit. qui alio quoq' nomint emili' aruis' appella'
n'c' in op'is subst'antie uita medio'c'ritatē uite. Sed quia plerūq' regnat'
nři' opulence carnis culpa. in quoda faci' mort' l'apsis' ē. q'd ac' uisset u'
m'ere. ac de sue mortis immanu'ate cognare. Etatus i'gen'ur' f'ci' carnis
tione c'p'unctus. eruit se' contrase'. mundi huius omnia dereliquit.
l'ec'iat' perit. In quo nimirū monasterio tant' humilitatis' i'act'ā. si'c'
d'c'oni'is' ex'uit. ut cuncti fr's qui illic ad amorem diuinitatis exercitabant'
co'g'rentur' uitā desp'icere. dū illi' p'c'nti'ā i'ader'it. Studi'at' a'
tor' n'c'nt'ā annuis' cruci'ā carnem. uoluntates p'p'ras' strangri'. h'

Vel in hoc Codice, optime Lector, videre licet, in
 qua temporis felicitate, quod ad studia attinet, hodie
 degamus, in quanta miseria olim vivescant quando
 fuijusmodi, ut prae in hoc codice, libri cedebantur,
 legebantur, obtrudebantur. Nam haec atque juve-
 nis intra biennium à docto, ac pædici Proceptore
 plura in veris Musico & qibz Discere poterit, quia
 illo sculo decennio. at qui id malum contra nunc
 nobis est. olim fit magna erat, ac ingenii ad
 defendas artes desiderium, ut ex hoc codice videre
 licet, nunc cibi affatim est famis prope nihil.
 Nemo hodie ob deū tandem Musican suam cupit,
 ac stultorum hominum aures demuleendas nunc
 Musicam discimus, perstigi omnium, quo ad deū
 honorem recta attinet, cum veteres in tanta igno-
 rancia probe degerent. Quibus medias fidigima-
 gna debetur gratia, qui quod potuerunt, candide
 docuerunt, et nisi ipsi quiscent, nulla essent
 nostra Musica. Primitus henle inventoribus suis
 tempore honor tribuatur, quia anga alijs derere
 melius cogitandi. Modos musicos oculo duntur
 norunt, quos Ecclesia aue rit, cum sint suffi-
 cientes ad omnem cantum intonandum, revera
 autem XII. sunt modi VNGOIOI, ac duo VOTOI,
 secundum septem dia nasco species, cum dicitur
 DUNTRIXVS cum APPONIXVS Divisar. Modos
 abusivè vocari Tonos quido L. i. c. 10. ingenue
 factur, ut facie 20. reperias, et sanctus eu-
 goanes i. 10. ut habes facie 23. idq; ex Boetio
 L. 4. c. 14.

In hoc autem codice tres autores produntur
Iohannes Crato, ac Berno. Iohannes Millice capitulo
xxvii. finitur facie 63. que deinde sunt ad
finem usq; ea nihil; facio. sequitur inde
Guidonis ~~mixpolo~~ 203, cuius testigo ac ul-
timus liber finitur facie 124. qui deinde
sequitur liber facie 125. caret titulo, Bernonis
enim nomen obliuie profuerat quicquam facie
130. cum eadem fore in utrisq; materia
doceatur. N.B. Hoc formalia omnia glareang
ipse compactus prior antiquus approbat.

Iohannes Crato

+ Corpus Gerbert Tom II pg 20
150-63

Tonarius Iohannes Gerberi omnes est
et Tonarius omnes sub eius via

- 70 Hieronymi Sabini

Quando primis hunc legatam

Auctoribus libri minor pg 78

X) Estherica sonia. Aldous. conf. Gerbet
Tom I pp 252 -
264

Cartularium monachorum Cisterciensium pp 75.
conf. Gerbet Tom I p 149 a
de locis mon. pp 30.

Stephani Loge pp 42

Gerlandi Troyesca carna pp 31
1147

*oahis
et
Guidonis
Musica*

Cim. 13